جنگ ایران و عراق

در

اسناد سازمان ملل متحد

جلد(۱)

ترجمه محمدعلی خرمی

بسم الله الرحمن الرحیم

جنگ ایران و عراق در اسناد سازمان ملل

نویسنده:

محمد علی خرمی

ناشر چاپی:

مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

جنگ ایران و عراق در اسناد سازمان ملل جلد ۱

مشخصات کتاب

سرشناسه : خرمی، محمد علی، گردآورنده

عنوان و نام پدیدآور : جنگ ایران و عراق در اسناد سازمان ملل/ گردآوری و ترجمه اسناد محمدعلی خرمی؛ مجری موسسه مطالعات سیاسی فرهنگی اندیشه ناب و مدیریت بهره دهی مرکز اسناد دفاع مقدس.

مشخصات نشر : تهران: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، مرکز اسناد و دفاع مقدس، ۱۳۸۷ -

مشخصات ظاهری : ج.: جدول، نمونه.

وضعیت فهرست نویسی : فاپا

یادداشت : ص.ع. به انگلیسی: Iran - Iraq war in U.N documents.

یادداشت : ج.۲- ۴(چاپ اول: ۱۳۸۷).

یادداشت : ج.۶ - ۹ (چاپ اول: ۱۳۸۸) (فیپا).

یادداشت : ج.۱۰ و ۱۱ (چاپ اول:۱۳۸۹)(فیپا).

موضوع : سازمان ملل متحد -- تاریخ -- اسناد و مدارک

موضوع : جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹ - ۱۳۶۷ -- اسناد و مدارک

شناسه افزوده : سپاه پاسداران انقلاب اسلامی. مرکز اسناد دفاع مقدس

شناسه افزوده : موسسه مطالعات سیاسی فرهنگی اندیشه ناب

شناسه افزوده : سپاه پاسداران انقلاب اسلامی. مرکز اسناد دفاع مقدس. مدیریت بهره دهی

رده بندی کنگره : DSR۱۵۹۶/خ۴ج۹ ۱۳۸۷

رده بندی دیویی : ۹۵۵/۰۸۴۳۰۷۲۷

شماره کتابشناسی ملی : ۱۲۳۴۶۳۰

ص: ۱

اشاره

پیشگفتار

مجموعه ی اسناد سازمان ملل درباره ی جنگ ایران و عراق شامل اسنادی است که با عنوان سند مجمع عمومی یا سند شورای امنیت سازمان ملل متحد از تاریخ ۲۹ آوریل ۱۹۸۰(۹ اردیبهشت ۱۳۵۹) تا ۲۸ نوامبر ۱۹۹۰(۷ آذر ۱۳۶۹) درباره ی جنگ ایران و عراق، زمینه سازی آن و وقایعی که پس از آتش بس رخ داده، منتشر شده است.

مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ که بعد از توقف جنگ تلاش برای جمع آوری اسناد نظامی، سیاسی و... جنگ را افزایش داده بود تا به تکمیل اسناد گرد آوری شده در دوران دفاع مقدس بپردازد، از اواسط دهه ۱۳۷۰ درصد جمع آوری اسناد سازمان ملل درباره این واقعه ی بزرگ برآمد. بخشی از این اسناد با همکاری اداره سازمان های بین المللی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، با جست و جو در آرشیو اسناد این اداره تهیه شد. بخش دیگری نیز با مراجعه به دفتر سازمان ملل در تهران تهیه گردید.

پس از گرد آوری این مجموعه، ترجمه آن شروع شد. در جریان مطالعه، ترجمه و ویرایش اسناد ترجمه شده، نواقص دیگری در این اسناد مشاهده گردید که با توجه اینکه در سال های اخیر دسترسی به اسناد سازمان ملل با مراجعه به سایت اینترنتی این سازمان میسر شده است. نواقص رفع گردید. در نهایت بیش از ۱۳۰۰ سند سازمان ملل درباره ی جنگ ایران و عراق جمع آوری شد که تلاش اصلی این کار و همچنین ترجمه ی آن با همت آقای محمد علی خرمی انجام گرفت.

این مجموعه اسناد برای انتشار در چند کتاب سازمان دهی شده به تدریج منتشر خواهد شد. هر کتاب شامل تصویر اصل اسناد به زبان انگلیسی و ترجمه چکیده اسناد

به زبان فارسی است. به رسم امانت، اسناد به طور کامل ترجمه شده و بدون دخل و تصرف در کتاب درج شده است، فقط از چاپ بعضی کلمات یا عبارات بی ادبانه و توهین آمیز نسبت به مقامات جمهوری اسلامی، در برخی نامه های دولت عراق، خودداری شده و به جای آن سه نقطه (...) آمده است. همچنین گاهی کلماتی برای توضیح یا تکمیل اضافه شده که در علامت[]درج گردیده است.

از همه ی کسانی که در مراحل مختلف گردآوری، ترجمه و آماده سازی کتاب با این مرکز همکاری کرده اند، به ویژه گردآورنده و مترجم اسناد، و همچنین آقای احمد نصرتی که در رفع نواقص، تنظیم و آماده سازی آن بسیار کوشید و نیز آقای سید سعادت حسینی که تعدادی از اسناد و مقدمه کتاب را ترجمه کرد و همچنین آقایان حسین رحمتی، حسین مجیدی، سجاد نخعی، هادی خاوشی، حمید رضا رئوفی و حمید رضا شهبازی که در آماده سازی کتاب با مدیریت بهره دهی همکاری کردند، سپاس گزاری می شود.

مرکز اسناد دفاع مقدس

(مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ)

۱۳۸۷

مقدمه

تاریخ و اسناد دو موضوع همزاد و همنشین به شمار می روند. رویدادها، اعمال قدرت، تحولات سیاسی، انقلاب ها، جنگ ها و جابه جایی در قدرت سیاسی همراه با ساختارها، سازمان ها، اراده های معطوف به حفظ قدرت و تحول آن، سبب تصمیم گیری ها و رفتارهای آشکار و پنهان می شوند. اسناد زاییده راهبردها، برنامه ها، تصمیم ها و رفتارها هستند و یکی از اجزای مهم و تعیین کننده در آگاهی بخشی درباره ی چرایی، چیستی و چگونگی تصمیم ها و رفتارها و بالطبع تحولات و رویدادها می باشند. اهمیت اسناد و پی بردن از این طریق به حقایق امور تا آنجا است که رویکرد سند سازی و تحریف واقعیت ها، به عنوان یک نگرانی جدی، بر مطالعات تاریخی تأثیر گذار بوده است.

اسناد در سطوح مختلف پایه ای قوی برای مطالعات تاریخی بوده است: سطوح فروملی، ملی و بین المللی. در هر سه سطح مورد اشاره یعنی گروه های سیاسی و غیر رسمی، دولت ها و سازمان های بین المللی و شرکت های چند ملیتی، در رفتار سیاسی، اقتصادی و امنیتی و نظامی خود اسنادی را به جای می گذارند که برای فهم دقیق رویدادها و تحولات، مطالعه آنها ضروری است.

سازمان های بین المللی، به خصوص سازمان ملل و نهاد اصلی آن شورای امنیت در جریان رویدادهای سیاسی، همواره مرجعی مهم برای رسیدگی به بحران ها، جنگ ها، استقلال دولت ها، و تحولات بین المللی هستند و به تبع آن اسناد این سازمان ها منابعی اساسی برای مطالعات سیاسی است.

سازمان ملل متحد از سال ۱۹۴۵ جایگزین جامعه ملل گردید و با سازمان ها و بخش های مختلف، در ابعاد گوناگون به عنوان ناظر، هادی و داور بین المللی به ایفای نقش

پرداخت. در میان اجزا و ارکان سازمان ملل، سه رکن این سازمان شامل مجمع عمومی، دبیرکل و شورای امنیت، دامنه شمول و قدرت و نفوذ آن را تعیین می کند. در مجمع عمومی دولتها صرف نظر از بزرگ و کوچک بودن، قدرت کم یا زیاد و نیز میزان توانایی مالی و اقتصادی، به بیان مسائل مورد علاقه خود می پردازند. دبیر کل نیز به رغم تأثیر پذیری ساختاری از شورای امنیت، بیشتر در چارچوب مجمع قابل تعریف است. اما شورای امنیت، مجمعی در درون سازمان ملل است که تصمیم ها و رفتارهای آن، معطوف به منافع و اراده قدرت های بزرگ است. این نقش آن قدر تعیین کننده است که پنج عضو دائمی شورا شامل امریکا، انگلستان، فرانسه، چین و شوروی سابق (اکنون روسیه) تصمیم های اساسی و سمت گیری های رفتاری سازمان ملل را مشخص می سازند. در میان این پنج عضو نیز دولتی که دارای قدرت نظامی و تکنولوژی، توانایی مالی و اقتصادی، سرزمین و جمعیت، و نفوذ بین المللی بیشتری باشد، تأثیر گذاری بیشتری دارد.

«منشور ملل متحد» مبنای تصمیم ها و رفتارهای سازمان ملل و شورای امنیت تعیین شده است. در میان فصول منشور، که بن مایه نقش شورا را رقم زده است، برقراری نظم بین المللی و حفظ صلح و امنیت از اهمیت زاید الوصفی برخوردار است. وظیفه ذاتی شورا به عنوان داور بین المللی آن است که مانع از بی نظمی و تعرض واحدهای سیاسی به یکدیگر شود و در صورت وقوع جنگ، مطابق فصول ۶ و ۷ منشور باید به اعاده نظم و تنبیه متجاوز اقدام نماید. علاوه بر این، شورا کانون ارجاع شکایت ها و درخواست ها برای حفظ نظم و مقابله با بی نظمی است. واحدهای سیاسی هنگام تهدید، بحران، یا تعرض سایر واحدهای همسایه یا دولت های منطقه یی و یا فرا منطقه یی به آنها، به مکاتبات حقوقی و سیاسی و نیز ارسال گزارش از وضعیت موجود به شورا، مبادرت می ورزند و از این طریق خواهان رسیدگی شورا به خواسته های خود و حل و فصل مسائل می شوند.

جنگ ایران و عراق به عنوان منازعه یی محدود اما طولانی، پس از جنگ جهانی دوم موردی منحصر به فرد است که به مدت ۸ سال، منطقه خلیج فارس و خاورمیانه را تحت تأثیر قرار داد. دو کشور درگیر، در طول دوران نزاع به مکاتبه با دبیر کل و گاهی نیز با رئیس شورای امنیت روی آوردند. نامه های دولت های عراق و ایران در سطوح رئیس جمهور، وزیر امور خارجه و نیز هیئت نمایندگی به شورا و دبیر کل ارسال شده و به عنوان اسناد سازمان ملل به ثبت می رسید. این صدها نامه و گزارش علاوه بر ثبت آنها به عنوان سند، مواضع دو کشور را در طول جنگ نشان می دهد و نیز حکایتگر روند

جنگ می باشـد. در این مکاتبات طرفین سـعی کرده انـد شورا را متوجه اقـدامات خلاف قانون و ناقض منشور از جانب طرف مقابل کرده و شورا را وادار به اقـدام نماینـد. در این میان، دولت عراق مکاتبات بیشتری داشـته و حتی در بدیهی ترین امور، از جمله تجاوز به جمهوری اسلامی ایران، کوشیده است که طرف مقابل را مقصر و خود را مبرا نشان دهد.

علاوه بر مکاتبـات دو طرف، نـامه هـای دبیر کل به سـران یا وزیران خارجه دو کشور و همچنین مواضع و تصـمیم های مجمع عمومی و شورای امنیت که در قالب بیانیه یا قطعنامه صادر می شـد، بخش مهم دیگری از مجموعه ی اسـناد به ثبت رسـیده ی سازمان ملل درباره این رخداد بزرگ است.

مکتوبات ارسالی عراق به سازمان ملل درباره شـروع جنگ جالب توجه است. در سند شماره ۱۰ مورخ ۲۴ سپتامبر ۱۹۸۰ (۲ / ۷ / ۱۳۵۹) از طرف نماینـدگی عراق در سازمـان ملـل خطـاب به دبیر کل، دلایل واهی زیر پا گذاشـتن قرار داد ۱۹۷۵ الجزایر و شروع جنگ بیان شده است. در سـند شـماره ۱۱ نیز سـعدون حمـادی وزیر امور خـارجه عراق طی نامه به رئیس شورای امنیت صریحا اعلام کرده است که عراق توافق نامه ۶ مارس ۱۹۷۵ (۱۵ اسفند ۱۳۵۳) الجزایر را فسخ کرده و از طریق حمله نظامی در پی دست یابی به حقوق خود برآمـده است. این اقدام، یعنی تجاوز فراگیر به ایران، دفاع از خود نامیده شده است. در حالی که در مورخ ۱۱ فوریه ۱۹۷۹ (۲۲بهمن ۱۳۵۷) عراق با اعزام عناصـر و واحـدهای نظامی به مرزهای جنوب و جنوب غربی اسـتان خوزسـتان و نیز کردسـتان با هدف اجرای عملیات خرابکارانه و کمک به گروه های ضد انقلاب، عملا قرار داد ۱۹۷۵ را فسخ کرده بود. صدام حسـین رئیس جمهور عراق نیز در نامه مورخ ۲۶ سپتامبر ۱۹۸۰ (۴ مهر ۱۳۵۹)، یعنی روز پنجم حمله نظامی به ایران و در حالی که ارتش او را در پنج استان ایران تا عمق و پهنه زیاد پیشروی کرده بود، خطاب به دبیر کل نوشت:

«عراق شدیدا به دنبال صلح و امنیت بین المللی است که نبایستی مورد تهدید واقع شود... مایلم متذکر شوم آنچه تاکنون انجام داده ایم متـأثر از حقـوق قـانونی خود و اعـاده آن می باشـد، و علی رغم اینکه به طور منطقی جهت دست یـابی به حقوق خود عمـل کرده ایم، دولت ایران ناجوانمردانه علیه منافع حیاتی ما در منطقه و نیز کل جهان در جهت تشدیـد وضـعیت اقـدام کرده است، به طوری که راهی برای ما باقی نگذاشته و مجبوریم برای حفظ منافع خویش از خود دفاع نماییم!»

جـالب تر از نـامه صـدام حسـین، نامه وزیر امور خارجه عراق به دبیر کل سازمان ملل در ۱۵ آگوست ۱۹۸۱(۲۴ مرداد ۱۳۶۰) است که در مورخ ۴ سپتامبر ۱۹۸۱ (۱۳ شهریور ۱۳۶۰)

به عنوان سند شورای امنیت منتشر شد. در این نامه قوی ترین دلیل برای متجاوز بودن ایران اظهارات مسعود رجوی رهبر سازمان مجاهدین خلق (منافقین) اعلام شده است. این اظهارات که در روزنامه لوماتن فرانسه در مورخ ۱۳ آگوست ۱۹۸۱ (۲۲ / ۵ / ۱۳۶۰) چاپ شده، چنین است: «به عنوان یک گروه اعلام می داریم که رهبران مذهبی مسئول جنگ علیه عراق می باشند. ما نوارهای کاست مستندی را از اقدامات تحریک آمیزی که آنها علیه عراقی ها دستور داده اند در اختیار داریم.» استناد وزیر خارجه عراق به اظهارات رهبر سازمانی است که فراگیرترین اقدامات تروریستی را علیه مردم کوچه و بازار، نخبگان، امامان جمعه و جماعت و مقامات سیاسی و اجتماعی جمهوری اسلامی در نیمه اول سال ۱۳۶۰ انجام داده و عده بسیاری را به شهادت رسانده است. رئیس جمهور، نخست وزیر، رئیس دیوان عالی کشور، دادستان، نمایندگان مجلس و... از آن جمله بوده اند. سازمان مجاهدین خلق علاوه بر همکاری اطلاعاتی و جاسوسی با دولت و ارتش عراق، از سال ۱۹۸۶ (۱۳۶۵) عملا در کنار ارتش عراق به عملیات نظامی علیه رزمندگان ایران مبادرت ورزید و خسارات زیادی به ملت ایران وارد کرد.

در زمینه بهانه جویی برای تجاوز به ایران، مقامات عراق در نامه خود به سازمان ملل حمله ایران به مناطق مسکونی عراق را دلیل باطل اعلام کردن قرار داد ۱۹۷۵ عنوان کرده اند. در حالی که نه قبل از جنگ و نه پس از شروع جنگ، به رغم حملات وسیع موشکی و هوایی عراق به شهرهای اهواز، دزفول، اندیمشک، خارک و... که برخی در عمق ۲۰۰ کیلومتری مرز مشترک دو کشور قرار داشتند، ایران کوچک ترین اقدامی در مقابله به مثل برای حمله به مناطق مسکونی عراق ننمود؛ فقط از اسفند ۱۳۶۳ و پس از آن که رهبران عراق حمله به شهرها را تا تهران و سایر شهرهای کشور گسترش دادند و کوشیدند و از آن به عنوان ابزاری مؤثر در تسلیم کردن اراده ملت و دولت ایران بهره گیرند، به مقابله به مثل در سطح محدود روی آورد. بنابراین، رفتار و مواضع رهبران عراق - که بر پایه دروغ و فریب و ادعا استوار بود - بدیهی ترین موضوعات جنگ همچون تجاوز به ایران را شامل می شد. آنها ایران را شروع کننده جنگ اعلام می کردند و در نامه های خود به ارکان سازمان ملل، می کوشیدند این دروغ را واقعیت جلوه می دهند. اما سرانجام و البته بسیار دیر، خاور پرز دکوئیار دبیر کل وقت سازمان ملل، در پی مأموریتی که شورای امنیت درباره تعیین متجاوز به وی محول کرده بود، در ۹ دسامبر۱۹۹۱ (۱۸ آذر ۱۳۷۰) گزارشی درباره ی اجرای قطعنامه ی ۵۹۸ تسلیم شورای امنیت کرد. در بند ۶ این گزارش آمده است: «رویداد برجسته ای که تحت عنوان موارد نقض حقوق و مقررات بین الملل بدان اشاره

کردم، همانـا حمله ی ۲۲ سپتامبر ۱۹۸۰ (۳۱ شهریور ۱۳۵۹) علیه ایران است که بر اسـاس منشور سازمـان ملل متحـد، اصول و قوانین شناخته شده ی بین المللی یا اصول اخلاقی بین المللی قابل توجیه نیست و موجب مسئولیت مخاصمه است.»

رویکرد دروغ و فریب، جنبه هـای دیگری از نـامه نگـاری های مقامات عراقی با سازمان ملل را شامل می شود. به عنوان مثال، برخی اسـناد عراق بـه جزایر سه گـانه تنب بزرگ، تنب کوچـک و ابوموسـی پرداخته و به عنـوان جزایر عربی، خواسـتار عقب نشـینی ایران از آنها شـده است. این جزایر هنگام تجاوز هم به عنوان اهـداف عراق عنوان شـد و به ریشه های تاریخی مالکیت ایران به جزایر کم ترین توجهی نشـد. امـا از سوی دیگر، عراق کویت را اسـتان نوزدهم خود می دانست و حـتی بر اسـاس این ادعـا پس از پایـان جنـگ بـا ایران، به کویت تجـاوز کرد و تمـام ملیت ها و دولت های منطقه را بهت زده کرد. زیرا کویت از لحاظ مالی، پشتیبانی و جغرافیایی، عراق را در جنگ علیه ایران به طور گسترده یاری داده بود.

دروغ دیگر عراقی ها در اسـناد سازمان ملل، که رسانه های غربی و به خصوص رسانه های صـهیونیستی به آن دامن می زدند، موضوع خرید سلاح های اسرائیلی توسط ایران است. مقامات عراقی با این ادعای کذب در صدد مشروعیت بخشیدن به تجاوز خود و دادن شمول به اهداف خود مبنی بر حمایت از فلسطین و مقابله با اسرائیل بودند.اما همگان در عالم، و به خصوص دول عربی منطقه می دانسـتند که سـخت ترین و صادق ترین دشـمن اسـرائیل، جمهوری اسـلامی و رهبری آن بوده است. استنادات عراق در ادعاهایش درباره خریـد سـلاح های اسـرائیلی، رسانه های امریکایی، اروپایی و اسـرائیلی بودنـد عراق در حالی چنین ادعـایی می کرد که تجـاوز ارتش عراق به ایران، مرگ ده هـا هزار نفر و بی خـانه مـان شـدن بیش از دو میلیـون نفر و صـدها میلیـارد خسارت به ایران انقلابی را سـبب شـده بود که همین افزایش امنیت اسـرائیل و کاهش فشار احتمالی بر این رژیم را در پی داشـت: نکتـه مهـم آن که، تعـداد ایرانیـان مسـلمان بی گنـاه که بـا بی رحمی هـای عراق در سـال اول تجـاوز ارتش عراق (شهریور ۱۳۵۹ تا شـهریور ۱۳۶۰ – سـپتامبر ۱۹۸۰ تا سـپتامبر ۱۹۸۱) کشـته شدنـد، از کل کشـته شدگان فلسـطینی در تجاوز صهیونیست ها از سال ۱۹۴۸ تا ۱۹۸۰ (۱۳۲۷ تا ۱۳۵۹ شمسی)، بیش تر بود.

سنـد سازی های دروغین رژیم عراق جنبه های دیگری نیز داشت و مقامات عراقی در صدد بودند تا مهم ترین نهاد حقوق بین المللی، و نیز در سـطح رسانه ها، نخبگان، دولت مردان و افکار عمومی کشورهای منطقه، حقایق جنگ و رویدادهای آن را به نفع

خود و به ضرر ایران رقم بزنند. این جنبه ها عبارت بودند از:

- شکنجه و اعدام اسیران جنگی

- حملات اختیاری از مناطق اشغالی ایران

- بهانه قرار دادن حمله اسرائیل به جنوب لبنان و اشغال آن در سال ۱۹۸۲ (۱۳۶۱ شمسی) برای عقب نشینی از خاک ایران، با ادعای هدف کمک به فلسطینیان در مقابل اسرائیل.

و...

و بالاخره اسناد عراقی سازمان ملل، اطلاعیه های ارتش عراق و اظهارات و مکتوبات مقامات عراقی، توأم، با فحاشی، اهانت و ناسزا به مقامات و مسئولان و نهادهای ایرانی بوده است. این بخش از اسناد، سطح سندهای سازمان ملل را از سطح ملی به یک منشأ فروملی و گروه یاغی تقلیل داده است.

بخش دیگر اسناد، بیانیه ها و قطعنامه های شورای امنیت سازمان ملل است که در روند جنگ و مقاطع تعیین کننده درگیری صادر شده و بر ماهیت، گسترش، سمت و سو و طولانی شدن آن اثر گذاشته است. اعضای دائم شورای امنیت علاوه بر رفتار در کسوت حقوقی شورای امنیت، در جایگاه ابرقدرتی نیز با تحریم ها، انسداد مجاری تهیه سلاح و حتی کالاهای اساسی، تأثیر گذاری بر بازار، قیمت و تولید و صدور نفت ایران، و نیز تجمیع متحدین خود در چگونگی رفتار با ایران و تسهیل در روابط با عراق، صدام حسین را در طول دوران جنگ یاری دادند.

رویکرد جانبدارانه شورای امنیت سبب شد که کلیه قطعنامه های صادره در طول جنگ، با هدف فشار بر ایران و حمایت از عراق انجام شود؛ و عدم پذیرش این قطعنامه ها توسط ایران، فشار بیش تر بر جمهوری اسلامی، و افزایش همگرایی عراق با شورای امنیت را در پی داشته باشد. از این رو در اسناد، انزوا و محکومیت ایران و برعکس، مقبولیت عراق بیش تر نمایان است. چرا که ۸ سال شورا در مقابل ایران و بی توجه به منشور، به صدور قطعنامه مبادرت ورزید. به عنوان مثال، در حالی که سازمان ملل پس از آتش بس، در سال ۱۹۹۱ (۱۳۷۰) عراق را متجاوز اعلام کرد، در مهر ماه ۱۳۵۹، پس از تجاوز عراق، شورای امنیت در قطعنامه ۴۷۹ (۲۸ سپتامبر ۱۹۸۰ - ۷ مهر ۱۳۵۹) خود حتی حاضر نشد از عراق بخواهد که به مرزها برگردد. اعلام متجاوز بودن رژیم صدام حسین که هیچ! شورا فقط از طرفین خواست که از به کار بردن بیش تر زور خودداری

ورزنـد. این موضع شورای امنیت به مدت ۲۱ ماه ادامه داشت و شورا در این مـدت هیـچ تغییر موضـعی نداد و هیچ قطعنامه ای صـادر نکرد؛ اما آن گاه که ایران توانست طی ۹ مـاه با اجرای چهار عملیات ثامن الائمه در ۵ / ۷ / ۱۳۶۰ (۲۷ سپتامبر ۱۹۸۱) طریق القـدس در بیت المقـدس در ۲۳ / ۹ / ۱۳۶۰ (۱۴ دسامبر ۱۹۸۱) فتـح المبین در ۲ / ۱ / ۱۳۶۱ (۲۲مارس ۱۹۸۲) و بیت المقدس در۱۰ / ۲ / ۱۳۶۱ (۳۰ آوریل ۱۹۸۲) بخش اعظم مناطق اشـغالی را آزاد کنـد، شورا با مشاهـده در خطر قرار گرفتن موقعیت نظـامی و سیاسـی عراق، قطعنامه ۵۱۴ را در ۱۲ جولای ۱۹۸۲ (۲۱ تیر ۱۳۶۱) صـادر کرد و همچون قطعنامه ۴۷۹ بار دیگر از طرفین خـواست که از به کـار بردن زور خـودداری کننـد. مزیـد بر این، از طرفین خـواست که در مرزهـای بین المللی متوقف شوند؛ امری که باید در قطعنامه ۴۷۹ مورد توجه قرار می گرفت. شورا در هدف گذاری هر دو قطعنامه منافع و مصالح عراق را مرجـح دانست و به رغم اینکه طبق مفاد منشور و وظایف شورا در حفظ نظم و امنیت و برقراری صـلح جهانی و منطقه ای موظف به تـأمین حقوق ایران و تنبیه متجـاوز بود، به آن اهتمـام نورزیـد. جهت گیری شورا در این دو قطعنـامه اصـلی ترین عوامـل طولانی شـدن جنگ به شـمار می رود. شورا با بی توجهی به تجاوز عراق در صـدور قطعنامه ۴۷۹، سبب طولانی شدن جنـگ تا تیر ماه ۱۳۶۱ گردیـد و در این زمان نیز با صـدور قطعنامه ۵۱۴ و بی توجهی به حقوق ایران و عـدم تضـمین صـلح و امنیت در مرزهای ایران و عراق، موجبات ادامه جنگ را به مدت ۶ سال دیگر فراهم آورد.

شورای امنیت حتی در صدور قطعنامه ۵۹۸(۱۹۸۷)، که به دلیل فشار نظامی ایران و احتمال سقوط آخرین خطوط دفاعی عراق صورت گرفت، حاضر نشد به وظیفه خود عمل نموده و با لحاظ کردن حقوق مادی و معنوی ایران به عنوان متغیر اصلی و مؤثر بر اختتام نزاع، به غائله خاتمه دهد. رویکرد شورا در قطعنامه ۵۹۸ بیش تر سیاسی بود تا حقوقی، و نیز بستر سازی برای مداخله مستقیم امریکا در جنگ. اتفاقا پس از تصویب قطعنامه ۵۹۸، ارتش امریکا وارد خلیج فارس شد و به درگیری نظامی مستقیم با رزمندگان ایران پرداخت. ورود امریکا به صحنه درگیری به نفع عراق، مغایر با مفاد و روح قطعنامه ۵۹۸ بود.

بنابراین، اسـناد سازمان ملل بعضا جنگ طلبی ایران و صـلح طلبی عراق را به نمایش می گـذارد، در حالی که ایران به دلیل بی توجهی شورای امنیت و ناتوانی در دسترسـی به حقوق مادی و معنوی خود، حاضـر نبود اراده ظالمانه شورا را بپـذیرد و متقابلا عراق به دلیل ناتوانی در مقابل ایران و عدم دستیابی به اهداف تجاوز، همواره قطعنامه های شورا

را می پـذیرفت. از ایـن رو در مـدت ۸ سـال، بیـانیه هـا، قطعنـامه هـا و مواضع اعضـاء شورا، در جهت فشار بیش تر روی ایران وجانبداری از عراق، اسـتمرار داشت. نتیجه ی این رویه شورا، صـحه گذاشتن روی مواضع و رفتار عراق بود. این نکته، از کلیه اسناد قابل درک است.

سازمـان کنفرانس اسـلامی نیز از مشـی شـورای امنیت و جانبـداری از عراق تبعیت می کرد و حاضـر نبـود به موضـوع تجـاوز، غرامت و تنبیه متجـاوز ورود کنـد. از این رو اسـتناد مکاتبات عراق به مصوبات سـران این سازمان و نیز نشـست وزیران خارجه آن، بر وزن دیپلماسی صلح طلبی عراق و استنکاف ایران از آن افزوده است.

علاوه بر این، شورا در قطعنامه های خود هیچ گاه حاضـر نشد عراق را به دلیل گسترش جنگ به مناطق مسـکونی، عرصه های اقتصادی و تجاری و همچنین راه انـدازی و تشدیـد جنگ نفتکش ها و کاربرد سـلاح های شـیمیایی تقبیح نماید و در قطعنامه های مرتبط با چنین اقداماتی به کلی گویی و رویکرد اخلاقی، به توصیه و درخواست روی آورد و از برخورد آمرانه - که کار ویژه اصـلی و وظیفه ذاتی آن است - خودداری ورزید. این مواضع و رویکرد، به منزله نادیده گرفتن ورود عراق به حوزه های ممنوعه در هنگام جنگ ها و بازگذاشتن دست او برای مقابله با ایران به نحوه دلخواه بود. نکته حائز اهمیت آن است که عراق پس از اسـتفاده گسترده از سـلاح شیمیایی در جنگ، با نامه نگاری درباره اسیران عراقی و سایر موضوعات، در صدد فرافکنی مسئله و انحراف از آن برمی آمد و رفتار شورا نیز این حربه را با تأثیر همراه می ساخت.

موضوع دیگری که از مطالعه اسـناد مستفاد می شود، کم تحرکی دیپلماسی جمهوری اسلامی و پر کنش بودن دیپلماسی عراق است. به این عدم توازن، پوشش رسانه ای جهانی و نیز حمایت سیاسی و دیپلماسی ابر قدرت ها، قدرت های بزرگ و سازمان هـای بین المللی از عراق را نیز بایـد افزود. انبوه خبرهای درباره مواضع عراق و پوشـش و تکرار آن توسط رسانه ها و اظهارات مقامـات سیاســی امریکـایی، اروپـایی، اعراب و...، در مقابـل رویکرد اختصـاری ایران در اعلـام مواضـع و تکرار آن و نیز کم اعتنایی رسانه های بین المللی در انتشار مواضع ایران به این عدم توازن عمق و گسترده بیش تری می داد.

کتاب حاضـر، اولین جلد از مجموعه جنگ ایران و عراق در اسناد سازمان ملل است که دوره سه ساله ۱۳۵۹ تا ۱۳۶۱(۱۹۸۰ تا ۱۹۸۲) را شامل می شود. جلـدهای بعـدی این مجموعه به تدریـج آماده و منتشـر می شود و در اختیار محققان، پژوهشـگران و علاقـه منـدان به مبـاحث دفاع مقـدس قرار خواهـد گرفت. با آن که کار جمع آوری، ترجمه، رفع نواقص، آماده سازی و سایر امور مربوط به انتشار این

مجموعه پس از پایان جنگ آغاز شد، اما بنا به عللی از تسریع در چاپ آن اجتناب گردید. از جمله علل مهم این مسئله، اکراه از انتشار اسناد عراق (با توجه به توصیفی که از این اسناد در همین مقدمه شد) در درون جامعه ایران و نیز تعداد کمتر مکاتبات ایران با سازمان ملل و شورای امنیت نسبت به عراق بود. اما گذر زمان و اعلام حقانیت جمهوری اسلامی ایران در گزارش دبیر کل سازمان ملل و نیز سقوط دولت عراق و پذیرش متجاوز بودن حکومت صدام حسین در سطح جهان و نیز اهمیت مکاتبات ایران و عراق در پژوهش های سیاسی و نظامی جنگ، مرکز را بر آن داشت که به چاپ این مجموعه در سطح محدود و بیش تر با هدف پاسخ گویی به نخبگان و محققان اقدام نماید. ان شاء الله با انتشار این مجموعه مرکز اسناد دفاع مقدس، منبع مهم دیگری را به تاریخ و ادبیات دفاع مقدس خواهد افزود.

حسین اردستانی

خرداد ۱۳۸۷

ص: ۲۰

ترجمه اسناد سال ۱۹۸۰ (۱۳۵۹)

سند شماره ۰۰۱

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۳۹۱۵

- ۲۹ آوریل ۱۹۸۰(۹ اردیبهشت ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۲۸ آوریل ۱۹۸۰ نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

عطف به یادداشت ۱۶ آوریل ۱۹۸۰ به پیوست متن تلگراف آقای صادق قطب زاده وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران خطاب به دبیر کل سازمان ملل را ارسال می نمایم.

پیوست

تلگرام مورخ ۲۵ آوریل وزیر امور خارجه ایران خطاب به دبیر کل

اخیرا پیامی برای جناب عالی ارسال کردم که در آن توجه شما را به خطرهای اقدامات تحریک آمیز رژیم بعثی عراق علیه ایران جلب نمودم. در آن متن، محترمانه از شما درخواست کردم که دستور تحقیق درباره نقض حقوق بشر و دیگر اقدامات تحریک آمیز عراق را بدهید.

اکنون، مایلم توجه جناب عالی را به تجاوزات نظامی ایالات متحده علیه ایران جلب نمایم. این تجاوز بی شرمانه که رئیس جمهوری ایالات متحده آن را به عنوان «اقدام بشر دوستانه» توصیف کرده، نهایت سوء استفاده از گفتار، توسط یک دولت است. ما به طور قطع از تمامیت ارضی کشورمان و نیز حقانیت انقلابمان دفاع می نماییم.

با وجود این، مایلم توجه شما را به مسئولیت کاری خود جلب نمایم که درباره این اقدام تجاوزگرانه، علیه یک کشور عضو سازمان تحقیق و افشا گردد. تسلیم در برابر اقدامات تجاوزگرانه نظامی همانند آنچه که دولت ایالات متحده علیه ایران مرتکب شد، تنها می تواند متجاوزان را تشویق و دل گرم نماید که خطری برای صلح و امنیت بین المللی است.

سند شماره ۰۰۲

– شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۵ / ۲۰۱

– شماره سند شورای امنیت: S / ۱۳۹۱۸

– ۳۰ آوریل ۱۹۸۰ (۱۰ اردیبهشت ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۲۹ آوریل ۱۹۸۰، نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

احتراما به پیوست متن نامه دکتر سعدون حمادی وزیر امور خارجه عراق را خطاب به جناب عالی ارسال می دارم

صالح عمر العلی – نمایندگی دائمی جمهوری عراق

پیوست

نامه مورخ ۲ آوریل ۱۹۸۰ وزیر امور خارجه عراق خطاب به دبیر کل

مایلم درباره اظهارات آقای ابوالحسن بنی صدر رئیس جمهوری ایران که در شماره ۱۵۱ نشریه النهار العربی و الدولی مورخ ۲۴ مارس ۱۹۸۰ منتشر شده مبنی بر اینکه ایران سه جزیره اعراب را مسترد نخواهد کرد و به دولت های عرب (ابوظبی، قطر، عمان، دوبی، کویت و عربستان سعودی) ارتباطی ندارد بلکه به ایران مرتبط می باشد، به موارد ذیل اشاره نمایم:

اظهارات فوق مؤید سیاست ایران به منظور دائمی نمودن اشغال غیر قانونی سه جزیره عربی (تنب بزرگ، تنب کوچک و ابوموسی) است. این مسئله تهدیدات مستقیم و دخالت آشکار در امور بین المللی یک گروه از کشورهای عضو سازمان ملل و نیز اهمیت ندادن به استقلال این دولت ها محسوب می شود. این قبیل اظهارات حرکتی جهت به وجود آوردن تنش و محرکی برای درگیری و به مخاطره انداختن امنیت و صلح جهانی در منطقه است که برخلاف اهداف منشور سازمان ملل (حفظ صلح و امنیت جهانی) خواهد بود.

دولت جمهوری عراق مایل است تأکید کند که اشغال غیر قانونی سه جزیره عربی را به رسمیت نمی شناسد و پیامدهایی را که ادامه اشغال جزایر به همراه خواهد داشت متذکر شده و خواستار عقب نشینی فوری ایران از این جزایر می باشد. همچنین این کشور باید از سیاست های توسعه طلبانه و... و نیز تهدیدات و دخالت در امور داخلی کشورهای عرب منطقه خلیج دست بردارد و به استقلال و حاکمیت آنها – که مطابق با منشور سازمان ملل و اهداف این سازمان جهت حفظ صلح و امنیت بین المللی در منطقه است – احترام بگذارد.

سند شماره ۰۰۳

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۳۹۸۷

- ۶ ژوئن ۱۹۸۰ (۱۶ خرداد ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۶ ژوئن ۱۹۸۰ جانشین نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

احتراما به پیوست، متن پیام آقای صادق قطب زاده وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران خطاب به جناب عالی را ارسال می دارم.

جمال شمیرانی - جانشین نمایندگی دائمی

پیوست

نامه مورخ ۲۶ می ۱۹۸۰ وزیر امور خارجه ایران خطاب به دبیر کل

عطف به نامه آقای سعدون حمادی وزیر امور خارجه عراق مورخ ۲ آوریل که به عنوان سند شورای امنیت (S / ۱۳۹۱۸) منتشر شد، مایلم نکات ذیل را به اطلاع برسانم.

از زمانی که جمهوری اسلامی در ایران تشکیل شد دولت عراق روش خصمانه ای علیه این حکومت نوپا در پیش گرفته و سیاست تحریک آمیز و خراب کاری مداومی را علیه ایران آغاز کرده است.

نامه ای که از سوی وزیر امور خارجه عراق ارسال شد، مؤید تلاش دیگری است که در این زمینه صورت گرفته است و از نظر سیاسی صرفا تحریک آمیز می باشد که نشان دهنده ی عدم درک واقعی آنها از سابقه تاریخی این جزایر می باشد. عراق تقریبا سکوت هشت ساله خود را شکسته و این موضوع را جدیدا به راه انداخته است و حاکی از نیات واقعی دولت عراق است که در پشت این پرده پنهان شده است. از نظر ما رژیم عراق، ادامه دهنده راه اسرائیل است و در موقعیتی نیست که افکار آن از سوی کشورهای خلیج فارس مورد حمایت واقع شود.

فرصت آن نیست که به بررسی کامل حقانیت ایران در این موضوع بپردازیم و تنها متذکر می شوم سه جزیره ابوموسی، تنب بزرگ و تنب کوچک در طول تاریخ، جزء لاینفک ایران بوده است. کتب معتبری وجود دارد که دارای اسناد و نقشه های رسمی است و از حاکمیت ایران بر این جزایر شهادت می دهد.

وقتی که نیروهای بریتانیا در سال ۱۹۷۱ از خلیج فارس عقب نشینی کردند، ایران حاکمیت خود را بر این جزایر مجددا تثبیت کرد. بنابراین آنچه از سوی وزیر امور خارجه

عراق "اشغال غیر قانونی" توصیف شد، چیزی جز تثبیت حاکمیت ایران در بخشی از سرزمین خود نیست.

ایران همیشه موضوع جزایر را به عنوان مسئله میان ایران و اعراب مورد ملاحظه قرار نداده، بلکه آن را مسئله میان ایران و استعمار بریتانیا مورد توجه قرار داده است. سیر طبیعی عقب نشینی نیروهای بریتانیا از خلیج فارس، تثبیت مجدد حاکمیت ایران بر این جزایر می باشد که حالت رسمی این موضوع است. بنابراین ستیزه جویی عراق همان طور که قبلا نیز بیان کردم، چیزی جز تلاش دیگر جهت تفرقه نیست. این در حالی است که منطقه نیاز وسیعی به همکاری واقعی دارد.

در حالی که جمهوری اسلامی ایران در دفاع از سرزمین خود ثابت قدم است، مایلم در این جا تأکید کنم که سیاست خارجی ایران تحکیم اصل احترام به استقلال و تمامیت ارضی هر عضو از جامعه بین المللی می باشد. این اصل معنای خاص و اهمیت زیادی میان روابط ما با کشورهای مسلمان دارد.

صادق قطب زاده - وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران

سند شماره ۰۰۴

- شماره سند مجمع عمومی: ۳۰۵ / ۳۵ / A

- شماره سند شورای امنیت: ۱۴۰۲۰ / S

- ۲۵ ژوئن ۱۹۸۰ (۴ تیر ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۲۰ ژوئن ۱۹۸۰ نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

احتراما عطف به سند ۳۱ / ۸۰ / NV که بنا به درخواست نمایندگی دائمی ایران، همراه با متن تلگرام وزیر امور خارجه ایران خطاب به جناب عالی منتشر شد، بنا به اطلاع دولت متبوعم خاطر نشان می سازم ادعاهایی که در این تلگرام ابراز شده نشان دهنده ی دخالت آشکار و غیر قابل قبول در امور داخلی عراق است.

در تلگرام ایران ادعاهای بی اساس صورت گرفته که دولت متبوعم اصول حقوق بشر را به طور فاحش نقض کرده و به این مضمون آمده است: «تبعید هزاران ایرانی و شهروند عراقی با اصلیت ایرانی از مرز به سوی ایران» در حالی که مشکل است تصور کنیم، چرا بازگشت شهروندان به کشور خودشان می تواند تحت عنوان وضعیت پناهندگان مورد

ملاحظه قرار گیرد. به خاطر داشته باشید که مردم عراق از بدو تولد در بیمارستان، شناسنامه دارند و به راحتی این امکان این کسانی که در جست و جوی بی خانمان ها و پناهندگان در کشورشان هستند، فراهم است. به ویژه در مورد ایرانی ها که همیشه از سوی همسایه عراقی شان مورد استقبال قرار گرفته و کسانی هستند که از نظر روابط تاریخی، فرهنگی و مذهبی بسیار نزدیکند. با وجود این هیچ دولتی در دنیا نمی تواند سیاست های مهاجرت نداشته باشد. و نمی توان انتظار داشت که از اقدامات... و غیر قانونی که توسط مهاجران خارجی در مرزهایش صورت می گیرد و صلح و امنیت داخلی و آسایش شهروندانش تهدید می شود، چشم پوشی نماید. ایرانیان عراق، اقدامات... تروریستی و تحریک آمیزی را با پشتیبانی کامل دولت ایران مرتکب شده اند. این اقدامات... ناجوانمردانه از جمله بمب گذاری، گلوله باران، آتش سوزی و مسموم سازی به خسارت جانی بسیار مردم بی گناه از جمله کودکان، دانشگاه ها، شهرها و روستاها بر اثر آن معلول، از کار افتاده و مجروح شده اند. این اقدامات با تمجید آشکار مقامات رسمی ایران مواجه شده است که مکررا و آشکارا مردم را جهت سرنگونی دولت با عنوان به اصطلاح "انقلاب اسلامی" فریب می دهند.

یک بار دیگر با توجه به "نقض... اصول حقوق بشر"، دولت ایران خود را در نقش سخن گوی مبلغ مذهبی به اصطلاح "اکثریت شیعه" عراق قلمداد نموده که "قلع و قمع سیستماتیک" را علیه همین "اکثریت" مرتکب می شود.

پر واضح است، که یکی از عمده ترین سیاست های دولت عراق جدایی کامل میان امور دولت و مذهب می باشد. این تنها سیاستی است که مطابق با حقوق بشر و آزادی های اساسی جهان کنونی است.

از سوی دیگر، با نگرش به صحنه ایران علی رغم آنچه ادعا می شود، با واقعیت متفاوت است. مذهب اسلام تحریف و با نظرهای فرقه ای کوته بینانه تا حد زیادی با تبعیضات سیستماتیک بر اساس نژاد و مذهب مخلوط شده است. دولت ایران نمی تواند تحت لوای دورنمای شکوفایی مذهبی پناه گیرد، زیرا افکار عمومی جهان روشن ضمیر را نمی توان با حقوق بشری که از انسان ها به عنوان گروگان جهت امیال سیاسی بهره برداری می کند، فریب داد که مقامات عالی رتبه ایران نیز بعدها بر آن صحه گذاشتند.

در واقع، به رغم آنچه که دولت ایران ادعا می کند، نمی تواند سیاست های نژادی و تبعیض آمیز خود را دفاع از اقلیت های قومی و مذهبی عراق پنهان سازد. زیرا به طور

سیستماتیک در جهت تخریب اقدام نموده که این قبیل اقلیت ها نیز خواستار شناسایی حقوق مذهبی و نژادی خود هستند. دولت ایران نمی تواند منکر شود که مقاماتش، با استانداردهای توافق شده بین المللی جهت محاکمات و رفتار با اسیران هماهنگ نیستند. در واقع شایع است که مکاتبه ایران به مذاکرات جلسه بیست و هشتم کمیسیون حقوق بشر مرتبط می باشد که گفته شده در آن به اصطلاح "اقدام مشابهی" رخ داده است که این مکاتبه به آن مربوط است. با توجه به سابقه آن بحث که توسط رژیم آغاز شده بود و نیز ادعاهای بی اساس مشابه آن، وقتی که طرح های تبلیغاتی آنها کشف شد، کاملا توسط این کمیسیون رد گردید...

به طور کلی سیاست های داخلی و خارجی عراق به ویژه در زمینه حقوق بشر روشن و مشخص است و نیاز به دفاع ندارد. رعایت حقوق بشر توسط دولت متبوعم و تبعیت همیشگی از اصول و قوانین حقوق بین المللی و رفتار با غیر نظامیان دیگر نیازی به شواهد ندارد و مطمئنا این دولت ایران است که به صورت دیگری عمل می نماید. مقامات ایران به جای مداخله در امور داخلی سایر کشورها، باید از تاریخ درس بگیرند که نهایت طرح های بلند پروازانه و خیالی، به رسوایی و فلاکت منجر می شود. آنان را نصیحت می کنیم که با اعتقادات و توان مردم ایران بازی نکنند و آن را منحرف نسازند و بگذارند در خانه خودشان مصرف شود و با همسایگانشان نیز همکاری نمایند.

صالح عمر العلی - نمایندگی دائمی جمهوری عراق

سند شماره ۰۰۵

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۰۷۰

- ۲۳ جولای ۱۹۸۰ (۱ مرداد ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۲۳ جولای ۱۹۸۰ کاردار موقت ایران در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

احتراما به پیوست متن تلگرام آقای صادق قطب زاده وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران را خطاب به جناب عالی ارسال می دارم.

جمال شمیرانی - کاردار موقت

پیوست

تلگرام مورخ ۲۳ جولای ۱۹۸۰ وزیر امور خارجه ایران خطاب به دبیر کل

از زمان برقراری جمهوری اسلامی ایران، دولت عراق سیاست خصومت آمیز شرورانه را

علیه ایران در پیش گرفته است. ستیزه جویی عراق جهت تضعیف ثبات جمهوری نوپای ایران، شکل دیگری به خود گرفته است. تاخت و تازها به پایگاه ها و روستاهای مرزی ایران توسط بخشی از نیروهای نظامی عراق که در امتداد مرز آرایش گرفته اند، آغاز شده است. رژیم بعث به طور سیستماتیک از عناصر خرابکار در استان های خوزستان و کردستان – که تاکنون خسارت جانی و مالی زیادی را وارد ساخته اند – حمایت کرده و به آنها کمک می نماید. یک ایستگاه رادیویی که در عراق است در برنامه های روزانه خود با ادعاهای کینه توزانه و نادرست علیه رهبریت ایران سم پاشی می کند. این اقدامات بدون شک نقض آشکار حاکمیت ایران و مغایر با اصول منشور سازمان ملل است.

در هر حال، به منظور ارزیابی جناب عالی از علل ستیزه جویی دولت عراق در طرح ریشه کن کردن هزاران هزار شیعه ایرانی الاصل عراق، تصمیم گرفتم این نامه را برای شما بنویسم.

تا حال حاضر در حدود ۴۰۰۰۰ نفر از مردمان، زنان و کودکان بی گناه توسط دولت بغداد در یک وضعیت غیر انسانی رانده شده اند. مردم از دسترسی به اموال و پس اندازهای منقول و غیر منقول خود ه در طی دوران زندگی خود به دست آورده اند، محروم شده و در موارد بسیاری نیز کودکان از والدینشان و زنان از همسرانشان جدا شده اند.

تعداد زیادی از کسانی که مجبور به ترک خانه خود شده اند، فرزندان ایرانیانی بودند که قبلا به عراق مهاجرت کرده و از آن زمان هویت و تابعیت عراقی به دست آورده اند. بنابراین اخراج بسیاری از آنها موجب از دست دادن هویت و تابعیت خود می باشد. تا به حال هیچ گاه دولت عراق علت اخراج شیعیان را توضیح نداده است و آنها از حداقل حقوق قانونی خود نیز بی بهره مانده اند. جای تعجب نیست که با عدم وجود اهرم بین المللی بازدارنده، اخراج دسته جمعی از عراق ادامه یابد.

آقای دبیر کل در حالی که نمونه های مشخص از موارد نقض حقوق بشر جهت تبلیغات و توجه جهانیان منتشر شده، مواردی از نقض آشکار حقوق بشر نیز وجود دارد که مورد بی اعتنایی زیادی واقع شده است.

مشکل پناهندگان به عنوان پدیده یی جدید در روابط بین المللی مطرح شده است. اخراج دسته جمعی پناهندگان از عراق، بخشی از این حوادث جدید ناعادلانه و ناخوشایند است. رفتار وقیحانه این چنینی که یکی از اعضای جامعه بین المللی به مقیاس وسیعی مرتکب شده است به تدریج عامل بی ثباتی در منطقه خواهد شد که توجه سازمان ملل باید به آن معطوف شود.

تاکنون دولت ایران تلاش نموده از این پناهندگان حمایت کند و محل سکونت برای آنان

فراهم سازد، با اینکه این قبیل تلاش ها، از مسئولیت های اصلی سازمان ملل است که نباید از تلاش هایی که جهت جلوگیری از این مسئولیت مهم صورت می گیرد، غافل شد.

صادق قطب زاده – وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران

سند شماره ۰۰۶

– شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۱۱۷

–شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۵ / ۴۰۴

– ۲۱ آگوست ۱۹۸۰ (۳۰ مرداد ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۱۹ آگوست ۱۹۸۰ نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

عطف به سند S / ۱۳۹۸۷ مورخ ۶ ژوئن ۱۹۸۰ وزیر امور خارجه ایران خطاب به جناب عالی، احتراما بنا به اطلاع دولت متبوعم خاطر نشان می سازم، این استدلال ها که در پیام مذکور آمده است، نمی تواند حق و حقوقی را ثابت کند. در ابتدا گفته شده که دولت متبوعم به دلیل نگرش خصمانه ای که علیه رژیم جدید ایران دارد، جمهوری اسلامی ایران را به رسمیت نشناخته است. بر عکس همان طور که قبلاـ خاطرنشان ساختم که در فرصت دیگری توضیح دهم، دولت متبوعم برای دولت جدید ایران یادداشتی ارسال کرد و در آن اهداف دوستانه خود را به جهت ایجاد روابط برادرانه نزدیک و همکاری با مردم و کشورهای همسایه به ویژه با ایران، بر اساس احترام به حاکمیت، عدم دخالت در امور داخلی و احترام به آرزوهای قانونی مردم بر این اساس اصولی که از طریق اراده آزادی خواهانه خود برگزیده اند، ابراز نمود. اهداف مذکور را عالی ترین مقامات عراق، در فرصت های مختلف مورد تأکید قرار داده اند. برای مثال به صورتی که در اعلامیه پان عربی که در ۲۰ جولای ۱۹۸۰ در بغداد منتشر شد، رئیس جمهوری عراق آقای صدام حسین صریحا بر آن صحه گذاشته است. بر عکس، اعمال و اظهارات دولت ایران منفی و خصمانه بوده است که کاملا از اخلاق و قانون تهی می باشد.

وزیر امور خارجه ایران استدلال می کند که نظر ما درباره جزایر (ابوموسی، تنب بزرگ و تنب کوچک) در خلیج عربی[فارس]"نشانه عدم درک کامل" است و سابقه تاریخی جزایر را که در اسناد و نقشه های رسمی معتبر کتابخانه ای، بر حاکمیت بلامنازع ایران بر این جزایر گواهی می دهد، نادیده گرفته ایم و آنچه که توسط وزیر امور خارجه ما در

سند ۱۳۹۱۸ / S تحت عنوان "اشغال غیر قانونی" توصیف شده است، وی آن را چیزی جزء حاکمیت ایران بر بخشی از خاکش می داند که مورد تأکید قرار داده است.

اگر نظری اجمالی به دلایل قانونی بیفکنیم می توان خاطر نشان ساخت که در هیچ مقطعی از تاریخ هیچ یک از این جزایر تحت حکومت ایران نبوده است. واقعیت این است که بریتانیا جزایر مذکور را به طور جداگانه اشغال نکرده است. آنها در سال ۱۸۱۹ وقتی که از جزایر کواسیم (Kwassims) دفاع می کردند رأس الخمیه را نیز اشغال کردند. این سه جزیره از سال ۱۷۵۰ بخشی از سرزمین رأس الخمیه بوده و تا سال ۱۸۶۶ بدون هیچ انقطاعی به همین صورت باقی ماند تا وقتی که میان امارات شارجه و رأس الخمیه تقسیم گردید و حکومت بر آن ادامه یافت تا اینکه به دست نیروهای نظامی ایران در ۳۰ نوامبر ۱۹۷۱ اشغال غیر قانونی شد.

همین طور در مورد دلیل کتاب خانه ای معتبر درباره نقشه ها و اسناد می توان گفت که تنها به کیس پالمز (Case of Palms) معرف نیاز است. همچنین در دادگاه دائمی داوری در سال ۱۹۲۸ در این مورد تصمیم گیری شده است که می توان مراجعه کرد. به طور کلی خاطر نشان می گردد که تصدیق نقشه ها به عنوان مدرکی برای حل مناقشه ارضی و مرزی با احتیاط زیاد و محتاطانه باید مورد ملاحظه قرار گیرد. زیرا منابع اطلاعات طراحان آنها معمولاً ناشناخته است و داوری در مورد مناقشه مربوطه باید بر اساس حقایق مربوطه و اصل و منشأ موضوع حل و فصل شود. بنا به درخواست، وقتی که شورای امنیت در دسامبر ۱۹۷۱ جهت بررسی موضوع اشغال جزایر تشکیل جلسه داد، نماینده ایران به وضوح نتوانست اثبات کند که جزایر از نظر واقعیت تاریخی بخشی از ایران بوده است.

در مورد حاکمیت، اگر استدلال کنندگانش این منظور را داشته باشند که یک دولت بتواند ادعاهای ارضی نماید و با استفاده از نیروی نظامی و با زور به اشغال آن سرزمین ادامه دهد، این واقعا بسیار عجیب و حداقل ساده لوحی است و به طور قطع قانون نادرستی است.

این قبیل نگرش نشانه نقض کامل قوانین ثابت موجود حقوق بین المللی درباره مالکیت ارضی است. از آن قوانینی که اطلاع داریم مجوزی نمی یابیم که سرزمینی را با زور تصاحب کنیم. در اینجاست که ایجاد سؤال می کند و به تعجب وامی دارد که آیا این ایران است یا عراق که دنباله رو اسرائیل است، به صورتی که وزیر امور خارجه ایران در نامه اش اظهار داشته است.

همچنین بسیار جالب است که با ادامه تفسیر بیشتر قانون، ادعاهای غیر قانونی ایران بر جزایر عربی و نیز اقدام غیر قانونی ایران در اشغال آنها را ثابت می نماییم و آیا اعتقاد عمیق ما نبوده که حکام ایران کمترین اطلاعی از حقوق و قوانین مدرن ملت ها ندارند که بخواهند در روابط بین المللی خود استفاده کنند. به هر حال هیچ کس نباید طرح این دو واقعیت مهم را نادیده بگیرد. یکی اینکه وقتی که به اصطلاح انقلابیون تهران نسبت به حاکمیت بر جزایر، صریحا تأکید می نمایند از سوی مقامات عالی رتبه دولت ایران مطالبی عنوان می شود که با یکدیگر مغایرت دارد. به صورتی که رئیس جمهور ابوالحسن بنی صدر در اظهارات خود که از رادیو ریاض مورخ ۱۹ آوریل ۱۹۸۰ پخش شد و نیز اظهارات وزیر امور خارجه ایران در کنفرانس مطبوعاتی مورخ ۱ می ۱۹۸۰ (در ابوظبی) مسئله جزایر را نه ایرانی و نه عربی قلمداد کردند و آنها را برای ایرانی که متحد جهانی دنیای اسلام است خوانده که "سرزمین ایران متعلق به کلیه مسلمان ها می باشد و سرزمین اسلام متعلق به خداست".

از سوی دیگر، در این نامه، ایران به طور مشخص اعلام کرد که این کشور معتقد است، جزایر، نه مسئله ای میان ایران و اعراب بلکه مسئله ای میان ایران و استعمار بریتانیا است. این اظهارات دوگانه بوده است و با صدور انقلاب اسلامی مغایرت دارد. این دقیقا از نظر مفهوم و پیام آن، مشابه دلیلی است که آقای امیر خسرو افشار، نماینده ایران در زمان شاه ارائه کرده است. اظهارات وی در اجلاس ۱۶۱۰ شورای امنیت که مورخ ۹ دسامبر ۱۹۷۱ تشکیل شده بود منعکس می باشد. بدیهی است روشی که رژیم فعلی ایران اتخاذ کرده است، خودداری از تخلیه جزایر اشغال شده است و آن چیزی جز رؤیای امپراطوری شاه نیست. این تعصب نژاد پرستی با تفوق فارسی های آریایی همراه شده است.

سند شماره ۰۰۷

– شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۱۹۰

– ۲۳ سپتامبر ۱۹۸۰ (۱ مهر ۱۳۵۹)

بیانیه رئیس شورای امنیت

امروز اعضای شورای امنیت درباره تشدید آخرین وضعیت میان ایران و عراق، به طور غیر رسمی مشورت و تبادل نظر کردند. آنها وخیم تر شدن روابط میان ایران و عراق و

تشدید عملیات های نظامی را که منجر به خسارات جانی و مالی سنگینی شده است بررسی کردند.

اعضای شورا نگرانی عمیق خود را از این درگیری که به طور جدی تشدید شده، ابراز کردند و درباره تهدید خطرناک صلح و امنیت بین المللی هشدار دادند.

اعضای شورا ضمن استقبال، پشتیبانی خود را از درخواست دبیر کل از طرفین منازعه در مورخ ۲۲ سپتامبر ۱۹۸۰ مبنی بر به کار گیری مساعی جمیله جهت حل و فصل درگیری، اعلام نمودند.

اعضای شورا از من درخواست کرده اند که از طرف آنها از دولت های ایران و عراق بخواهم به عنوان نخستین گام جهت حل و فصل منازعه، از کلیه عملیات های نظامی و تمامی اقداماتی که می تواند به وخیم تر شدن وضعیت خطرناک فعلی بینجامد دست بردارند و مناقشه میان خود را با استفاده از ابزارهای صلح جویانه حل و فصل نمایند.

سند شماره ۰۰۸

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۵ / ۴۸۳

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۱۹۱

- ۲۴ سپتامبر ۱۹۸۰(۲ مهر ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۲۲ سپتامبر ۱۹۸۰ (۳۱ شهریور ۱۳۵۹) کاردار موقت هیئت نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

بنا به اطلاع دولت متبوعم احتراما به پیوست متن نامه آقای دکتر سعدون حمادی وزیر امور خارجه جمهوری عراق را برای جناب عالی ارسال می نمایم.

سیب بافی - کاردار

پیوست

نامه مورخ ۲۱ سپتامبر ۱۹۸۰ (۳۰ شهریور ۱۳۵۹) وزیر امور خارجه عراق خطاب به دبیر کل

شما بدون شک اطلاع دارید که عراق و ایران با میانجی گری الجزایر و در پی مذاکرات طولانی در حضور آخرین رئیس جمهوری الجزایر، آقای هواری بومدین، در تاریخ ۶ مارس ۱۹۷۵، در مورد روابط میان دو کشور به توافق دست یافتند. دراین کشور توافق نامه، دو طرف تصمیم گرفتند به طور صادقانه به منظور دست یابی به حل و فصل

نهـایی و دائمی کلیه مسائـل موجود میـان دو کشور، با رعایت اصول تمامیت ارضـی و مصونیت مرزها و عـدم دخالت در امور داخلی یکدیگر، به موارد ذیل اقدام نمایند:

۱- جهت علامت گذاری قطعی مرزهای سرزمین خود، بر اساس پروتکل ۱۹۱۳ قسطنطنیه و صورت جلسه کمیسیون ۱۹۱۴، در مورد تعیین حدود اقدام نمایند.

۲- حدود مرزهای آبی را بر اساس خط تالوگ مشخص سازند.

۳- امنیت، صلح و اعتماد دو جانبه در امتداد مرزهای مشترکشان بازگردانده شود و همچنین خودشان جهت کنترل دقیق و مؤثر بر مرزهـای مشترکشـان به منظور خـاتمه دادن کامـل به کلیه اقـدامات نفوذی و خرابکاری، اقـدام نموده و به مسائل حاشـیه ای اهمیت ندهند.

۴- طرفین همچنین مـوافقت کردنـد که ترتیبـات فـوق را به عنوان عناصـر لاینفـک حـل و فصـل جـامع مورد توجه قرار دهنـد. بنابراین هر گونه سهل انگاری در اجرای آن طبیعتا مغایر با روح توافق نامه الجزایر خواهد بود.

۵- به علاوه طرفین تصـمیم گرفتند برای از سـر گیری روابط سنتی دوستانه، حسن هم جواری، حذف عوامل منفی در روابط و تبادل نظر مداوم برای گسترش همکاری و منافع دو جانبه، اقدامات لازم را به عمل آورند.

۶- طرفین رسـما اعلام کردنـد که منطقه بایـد از هر گونه دخـالت خـارجی عـاری باشـد. همچنین موافقت کردنـد که وزیران خـارجه دو کشـور بـا یکـدیگر ملاقـات نمـوده و ترتیبـات لازم را برای ایجـاد کمیسـیون مشـترک ایران و عراق جهـت اجرای تصـمیمات اتخـاذ شـده در توافق نـامه دو جـانبه به عمـل آورنـد. همچنین موافقت کردنـد که الجزایر بایـد به اجلاس مشترک مـذکور دعوت شود. در نتیجه مـذاکرات ایران و عراق در حضور و بـا شـرکت هیئت الجزایری تشـکیل شـد، پیمـان بین المللی مرزی و حسن هم جواری و نیز سه پروتکـل و ضـمیمه های آن را که در ۱۳ ژوئن ۱۹۷۵ در بغـداد امضا شده بود و به یکی از سه پاراگراف توافق نامه الجزایر که در بالا ذکر شد مربوط می شد، ضـمیمه گردید. همچنین در دسامبر ۱۹۷۵ چهار توافق نامه دیگر نیز در بغـداد در مورد مرزهـا و مأموران عالی رتبه، قوانین دریانوردی در شط العرب، استفاده از آبراه ها و چراگاه های مرزی، همراه با مبادله نامه ها و صورت جلسه مشترک درباره سایر موارد مهم فنی که به امضا رسید، مورد تأکید قرار گرفت.

شایـان ذکر است که ماده ۴ پیمـان نـامه مرزی بین المللی و حسن هم جواری که بـا صـراحت در بالا ذکر شـده مربوط به مواد پاراگراف ۴ قرار داد مذکور (الجزایر) بوده که به شرح ذیل می باشد:

طرفین عالی رتبه قرار داد تصریح کردند که مواد سه پروتکل و ضمیمه های آنها به ماده های ۳،۲،۱ این پیمان و ضمیمه مربوط، مرتبط بوده و شامل بخش های کاملی است که نهایی و دائمی می باشد و نمی تواند در هیچ زمینه ای و به هیچ وجه نقض گردد و شامل عناصر لاینفک حل و فصل مناقشات جهانی است. بنابراین نقض هر جزء تشکیل دهنده این حل و فصل به طور آشکار مغایر با روح توافق نامه الجزایر است.

نخستین نکته که در این باره مورد توجه می باشد اینکه در مرحله اولیه، توافق نامه الجزایر و پیمان مرزی ایران دارای مزیت بوده و از پروتکل تعیین حدود مرز آبی در شط العرب بهره می برد اما از سوی دیگر با شانه خالی کردن از تعهداتش که تحت این پروتکل در مورد روند علامت گذاری مرزهای زمینی متعهد بود دفع الوقت نمود و با تأخیر زیاد در اجرای اقدامات جهت بازگرداندن سرزمین های عراق تخطی نموده و آنها را تحت کنترل خویش حفظ کرده است. در این مهم دولت عراق این حقیقت را مورد توجه قرار داد که رژیم جدید ایران به زمان نیاز دارد تا به تعهداتش تحت این توافق نامه احترام بگذارد. به هر حال دیری نگذشت که این رژیم قدرتمندتر شد و نقض این تعهدات خود را آغاز کرد و به همین صورت هنوز ادامه می دهد. از آنجایی که قرارداد الجزایر بر اساس اصل عدم دخالت در امور داخلی دیگر کشورها تهیه شده، اما مقامات حاکم بر ایران سیاست مداخله مداوم در امور داخلی جمهوری عراق را دنبال کرده اند. قبلا نیز گزارش کاملی از این سیاست که مغایر با توافق نامه الجزایر می باشد ارائه داده ام که طی نامه مورخ ۲۵ ژوئن ۱۹۸۰ و سند رسمی مجمع عمومی و شورای امنیت منتشر شد (A / ۳۵ / ۳۰۵ – S/۱۴۰۲۰).

از سوی دیگر در حالی که ایران در قرارداد الجزایر جهت اعاده امنیت و پذیرش مرزهای مشترکش با عراق متعهد شده و می بایست کنترل شدیدی را به منظور پایان بخشیدن به کلیه اقدامات مخرب نفوذی به کار می گرفت، اما از سوی رژیم جدید، این مفاد اصلی تنها پس از مدت کوتاهی نقض شد و این رژیم در صدد نشان دادن اقتدار خویش برآمد و به رهبران شورشیان علیه عراق پیشنهاد پناهندگی داد. یعنی پسران بارزانی جاسوس و حامیان آنها که از خاک ایران استفاده می کردند صریحا به وسیله مقامات حاکم بر ایران حمایت شده و ایران به عنوان پایگاهی جهت تهدید و دخالت در امنیت داخلی و همبستگی ملی عراق توسط معارضین قرار گرفت.

دولت ایران هرگز خودش جهت توقف خدشه به روابط حسن هم جواری میان دو کشور اقدام نکرده و با اقدامات نفوذی و خرابکاری به پاشیدن بذر نفاق پرداخته است. همچنین به غارت و چپاول به ویژه در مناطق مرزی که مغایر با روح توافق نامه الجزایر می باشد، اقدام

نموده است. از سوی دیگر، دولت ایران ماده دیگری از قرار داد مذکور را با تجاوز مکرر به مرزهای عراق، به طوری که در بالا ذکر شد، نقض کرده و از بازگرداندن این اراضی به عراق علی رغم درخواست های مکرر عراق، اجتناب نموده است و نیز ادعای جدیدی را حتی در مورد پایتخت عراق و در واقع در مورد تمامیت کشور عراق مطرح ساخته است.

بنابراین، جای تعجب نیست که دولت عراق اکنون خود را ملزم می بیند از حق قانونی اش جهت دفاع از حاکمیت خود و تمامیت ارضی و بازگرداندن اراضی اش با استفاده از زور اقدام نماید.

ملاحظه می کنید که دولت ایران کلیه راه های قانونی شناخته شده جهت حل و فصل مسائل منبعث از تعهداتش را مسدود نموده است، به علاوه دولت ایران در اعلامیه ها و اقدامات مقامات مسئول خود تصریح کرده و هرگز به طور تلویحی یا صریح تردید نداشته که بیش از این خودش را در قید و بند قرارداد الجزایر قرار دهد که کلیه این موارد نقض آشکار پاراگراف چهارم پیمان مرزی بین المللی و حسن هم جواری قرار داد سال ۱۹۷۵ میان دو کشور می باشد.

بنابراین ایران تعهدات بین المللی خویش تحت موافقت نامه و پیمان مذکور را نفی کرده است. از مواد قانونی حاکم بر مرزهای ایران و عراق به ویژه شط العرب که می بایست به دولت عراق قبل از مارس ۱۹۷۵ بازگردانده می شد، سرپیچی می نماید و این رودخانه همان طور که همیشه در طی تاریخ یک رودخانه عراقی و تحت کنترل کامل و حاکمیت عراق بوده باید مجددا تحت کنترل عراق قرار گیرد.

در این زمینه دولت عراق اعلام می نماید که روابطش با کلیه کشورهای جهان صادقانه بوده و به کلیه تعهداتش پای بند می باشد. همچنین ثابت کرده است که نمی تواند هیچ گونه تهدید و یا نقض حاکمیت و خدشه به مقام و اقتدار خود را بپذیرد و اراده اش بر این است که به خاطر حفظ حقوق قانونی اش بیشترین قربانی ها را بدهد.

همچنین دولت عراق می خواهد در این فرصت، همان طور که در گذشته نیز عمل کرده، تأکید نماید که در حفظ روابط حسنه با کلیه کشورهای همسایه به ویژه ایران پیش قدم بوده و هیچ چشم داشتی به سرزمین های ایران ندارد. به علاوه، عراق قصد ندارد جنگی را علیه ایران آغاز نماید و یا حوزه مناقشه اش را با این کشور بیش از محدوده دفاع از حاکمیت و حقوق قانونی اش گسترش دهد.

دولت عراق صادقانه امیدوار است که دولت ایران وضعیت جدید را بپذیرد و با بصیرت عقل و منطق با توجه به احترام عراق در حق قانونی اش در تمامیت ارضی خود و نیز خطوط آبی شط العرب عمل نماید.

دکتر سعدون حمادی – وزیر امور خارجه

ص: ۳۴

سند شماره ۰۰۹

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۱۹۲

- ۲۴ سپتامبر ۱۹۸۰ (۲ مهر ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۲۴ سپتامبر ۱۹۸۰ کاردار هیئت نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به رئیس شورای امنیت

بنا به اطلاع دولت متبوعم احتراما به پیوست نامه آقای دکتر سعدون حمادی وزیر امور خارجه جمهوری عراق خطاب به جناب عالی را ارسال می نمایم.

سیب بافی - کاردار

پیوست

نامه مورخ ۲۴ سپتامبر ۱۹۸۰ وزیر امور خارجه عراق خطاب به رئیس شورای امنیت

پیرو بیانیه مورخ ۲۳ سپتامبر ۱۹۸۰ جناب عالی، مایلم توجه شما و اعضای عالی مقام شورا به موارد ذیل جلب نمایم:

۱- دولت جمهوری عراق در مورخ ۱۷ سپتامبر ۱۹۸۰ تصمیم گرفت توافق نامه ۶ مارس ۱۹۷۵ الجزایر را جهت فسخ، پس از اینکه ایران عملا آن را فسخ کرده، مورد بررسی قرار دهد.

در پاراگراف ۴ آن به وضوح مطرح شده که ترتیبات قرارداد مذکور به عنوان یک عنصر لایتجزای حل و فصل جامع مورد توجه بوده و هیچ یک از عناصر آن نباید نقض شود که مغایرت با روح قرار داد محسوب خواهد شد، به صورتی که موضع عراق گواه روشنی در حمایت از آن می باشد، مایلم توجه جناب عالی و اعضای عالی مقام شورا را به نامه مورخ ۲۱ سپتامبر ۱۹۸۰ دبیر کل خطاب به من جلب نمایم. این نامه طی سند S / ۱۴۱۹۱ مجمع عمومی و شورای امنیت منتشر شد.

۲- دولت جمهوری عراق با استفاده از کلیه ابزارهای صلح جویانه در طی یک دوره که بیش از سه سال به طول انجامید به ایران اتمام حجت کرد که به تعهداتش در مورد قرار داد مذکور عمل نماید، اما تلاش های مستمر ما بی حاصل بود. بنابراین برای دولت متبوعم راه دیگری باقی نماند جز آنکه حقوق خود را از ایران - که به طور غیر منصفانه نفی می شد - طبق حقوق بین المللی باز پس گیرد. در این باره تأکید می کنم که دولت متبوعم هیچ طرح ارضی توسعه طلبی علیه ایران ندارد و این سیاست در اظهارات مقامات عالی رتبه کشور متبوعم پر واضح است.

۳- دولت جمهوری عراق علنا موضعش را ابراز نموده که علاقه مند به تشدید منازعه ایران نیست. اما متأسفانه ایران منازعه را با اقدامات ناجوانمردانه اش علیه منافع عراق، منطقه و جامعه بین المللی تشدید کرد که نهایتا برای دولت متبوعم جز یک انتخاب باقی نگذاشت و آن اینکه در دفاع از خویش مصمم باشد.

۴- عراق اعلام آمادگی می نماید که نظرهایش را در شورا مطرح سازد و هیچ چیزی را پنهان نخواهیم کرد.

دکتر سعدون حمادی - وزیر امور خارجه دولت جمهوری عراق

سند شماره ۰۱۰

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۱۹۳

- ۲۵ سپتامبر ۱۹۸۰(۳ مهر ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۲۴ سپتامبر ۱۹۸۰ دبیر کل خطاب به رؤسای جمهوری ایران و عراق

در پی مشورت های شورای امنیت در تاریخ ۲۳ سپتامبر، درخواست پیوست را برای رؤسای جمهور ایران و عراق ارسال می نمایم و توجه شما را به متن درخواست اعضای شورای امنیت جلب می کنم.

پیوست

نامه مورخ ۲۳ سپتامبر ۱۹۸۰ دبیر کل، خطاب به رؤسای جمهوری ایران و عراق

ایران و عراق را در ۲۲ سپتامبر ۱۹۸۰ مورد خطاب قرار داده ام که حداکثر خویشتن داری را به عمل آورده و جهت حل مشکلاتشان مذاکره نمایند. در حال حاضر رئیس شورای امنیت نیز از طرف اعضای شورای امنیت از دولت های ایران و عراق درخواست کرده است که گام نخستین را جهت حل و فصل مناقشه برداشته و از کلیه عملیات های نظامی و نیز اقداماتی که می تواند به وخیم شدن وضعیت خطرناک فعلی منجر شود، اجتناب نموده و مناقشه خود را از راه های صلح جویانه حل و فصل نمایند. در این نامه شخصا نگرانی شدید خود را از ادامه درگیری میان ایران و عراق ابراز می نمایم. علاوه بر خسارات وارده به دو کشور، جامعه بین المللی عمیقا نگران تأثیر احتمالی این مناقشه بر صلح و امنیت بین المللی و نیز پیامدهای اقتصادی

اجتناب ناپذیر آن در منطقه و سایر نقاط جهان می باشد. بدون پیش داوری در مورد حقوق، ادعاها و مواضع طرفین در وضعیت فعلی، صمیمانه از شما درخواست می نمایم یک بار دیگر به درخواست هایی که از شما جهت پایان بخشیدن سریع به خون ریزی و تخریب می شود. توجه نموده و خودتان از مساعی جمیله مختلف به منظور کمک به طرفین جهت حل و فصل اختلافاتشان با ابزارهای صلح جویانه بهره برداری نمایید. همان طور که مطلعید شخصا مساعی جمیله ام را پیشنهاد کردم و این را با آگاهی کامل از مشکلات و خطرهای وضعیت فعلی و نیز مسئولیت های خویش تحت منشور سازمان ملل انجام داده ام.

در انتظار پاسخ سریع و مثبت شما در این موضوع مهم و حیاتی می باشم.

کورت والدهایم - دبیر کل سازمان ملل

سند شماره ۰۱۱

- شماره سند شورای امنیت ۱۴۱۵۹ / S

- ۲۵ سپتامبر ۱۹۸۰(۳ مهر ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۲۵ سپتامبر ۱۹۸۰ نمایندگی دائمی تونس در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

احتراما به پیوست متن بیانیه دولت تونس مورخ ۲۳ سپتامبر ۱۹۸۰ درباره مناقشه ایران و عراق را ارسال می نمایم.

طیب سلیم - نمایندگی دائمی تونس

پیوست

بیانیه دولت تونس

سخن گوی دولت تونس بیانیه ذیل را مورخ ۲۳ سپتامبر ۱۹۸۰ درباره درگیری ایران و عراق قرائت کرد:

دولت تونس نگرانی عمیق خود را از جنگ میان ایران و عراق که به یک جنگ آشکار و همه جانبه خطرناک منجر شده است، ابزار می نماید. تونس به عنوان یک کشور مسلمان تأسف عمیق خود را اعلام نموده و از دو کشور همسایه می خواهد که تمامی

موارد اختلاف را با تفاهم و همکاری حل و فصل نمایند. در غیر این صورت برای تمامی ملل مسلمان بسیار زیان آور خواهد بود.

دولت تونس از دو کشور درخواست می کند که فورا نبرد را متوقف سازند، به دلیل اینکه ممکن است تسری یابد. همچنین از طرفین می خواهد جهت حل و فصل کلیه مناقشات میان خود به ابزارهای صلح جویانه در قالب همبستگی اسلامی و اصول منشور سازمان ملل متوسل شوند.

سند شماره ۰۱۲

– شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۱۹۶

– ۲۵ سپتامبر ۱۹۸۰ (۳ مهر ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۲۳ سپتامبر ۱۹۸۰ دبیر کل خطاب به رئیس شورای امنیت

عمیقا نگران تشدید درگیری میان ایران و عراق می باشم. به نظر اینجانب تهدید بالقوه خطرناکی برای صلح و امنیت بین المللی محسوب می شود.

همان طور که می دانید دیروز از طرفین درخواست کردم که به نبرد خاتمه دهند و از هر تلاش ممکن استفاده نموده تا اختلافاتشان را از طریق مذاکره حل و فصل نمایند.

همچنین با نمایندگان دو کشور در مقر سازمان ملل تماس گرفتم و به آنها مساعی جمیله خود را که در دسترس می باشد بیان کردم که طرفین باید درک کنند این می تواند جهت حل و فصل اختلافاتشان با توجه به خطرهایی که به طور اجتناب ناپذیر از تشدید فزاینده این مناقشه ناشی خواهد شد، راهگشا و چاره ساز باشد. احساس می کنم فورا لازم است که به عنوان گام نخست، اعضای شورای امنیت جلسه مشورتی تشکیل دهند. متشکر خواهم بود که اگر شما ترتیب چنین جلسات مشورتی را در حداقل زمان ممکن بدهید.

کورت والدهایم – دبیر کل سازمان ملل

ص: ۳۸

سند شماره ۰۱۳

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۱۹۷

- ۲۵ سپتامبر ۱۹۸۰(۳ مهر ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۲۵ سپتامبر ۱۹۸۰ دبیر کل خطاب به رئیس شورای امنیت

احتراما عطف به نامه مورخ ۲۳ سپتامبر ۱۹۸۰ (سند S / ۱۴۱۹۶) که در آن از شما درخواست جلسه مشورتی شورای امنیت درباره وضعیت بحرانی ایران و عراق را نمودم، عمیقا درک می کردم که شما و اعضای شورای امنیت بلافاصله به این درخواست پاسخ مثبت می دهید، لذا این درخواست را نیز دارم که بیانیه ای از سوی اعضای شورا منتشر شود.

پیرو بیانیه شما در ۲۳ سپتامبر (سند S / ۱۴۱۹۰) در تاریخ ۲۴ سپتامبر درخواست های دیگری از رؤسای جمهوری ایران و عراق نمودم. همچنین به تلاش های مداوم خود جهت ارتباط مستقیم با آنها ادامه دادم و این وضعیت را با نماینده ویژه دولت عراق - که در اواخر ۲۴ سپتامبر به نیویورک وارد شد - مورد بحث قرار دادم. همچنین با کاردار ایران نیز گفت و گو کردم.

متأسفانه به رغم این تلاش ها، نبرد تشدید شده و در زمین و دریا ادامه دارد. به غیر از تلفات تأسف انگیز جانی، خسارات مادی بسیاری نیز بر جای گذاشته است. همان طور که در درخواست مورخ ۲۲ سپتامبر خود بیان کردم، وضعیت فعلی بدون شک تهدیدی برای صلح و امنیت بین المللی می باشد.

بنابراین بر خود لازم می دانم که در انجام دادن مسئولیت خود به عنوان دبیر کل سازمان ملل، پیشنهاد نمایم که شورای امنیت این مهم را با نهایت اضطرار مورد بررسی قرار دهد.

کورت والدهایم

سند شماره ۰۱۴

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۱۹۸

- ۲۶ سپتامبر ۱۹۸۰ (۴ مهر ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۲۶ سپتامبر ۱۹۸۰ نمایندگی دائمی مکزیک و نروژ در سازمان ملل خطاب به رئیس شورای امنیت

احتراما از طرف دولت های مکزیک و نروژ از جناب عالی درخواست می نمایم جلسه اضطراری شورای امنیت را جهت بررسی مناقشه رو به رشد میان ایران و عراق تشکیل دهید.

پورفیریو مونوز لیدو – نمایندگی دائمی مکزیک در سازمان ملل

اوله آلگارد – نمایندگی دائمی نروژ در سازمان ملل

سند شماره ۰۱۵

– شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۱۹۹

– ۲۶ سپتامبر ۱۹۸۰ (۴ مهر ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۲۶ سپتامبر ۱۹۸۰ دبیر کل خطاب به رئیس شورای امنیت

پیرو نامه مورخ ۲۴ سپتامبر خود (سند S / ۱۴۱۹۳) که برای رؤسای جمهوری ایران و عراق ارسال نموده بودم، از سوی رئیس جمهوری عراق آقای صدام حسین پاسخی دریافت نمودم که نسخه ای از آن را برای شما ارسال می نمایم. همچنین متن پیام دیگر خود خطاب به وی را به پیوست ارسال می نمایم.

کورت والدهایم

نامه مورخ ۲۶ سپتامبر ۱۹۸۰ رئیس جمهوری عراق خطاب به دبیر کل

پیرو درخواست جناب عالی از ما در مورخ ۲۲ سپتامبر ۱۹۸۰ و همچنین درخواست مورخ ۲۵ سپتامبر ۱۹۸۰، که در آن جناب عالی از ما خواسته بودید حداکثر خویشتن داری را به عمل آوریم، به اطلاع می رسانم که کلیه موارد را انجام دادیم و آماده مذاکره با ایران جهت حل و فصل مسئله موجود می باشیم. در حالی که نهایت سپاس را از ابتکارات جناب عالی – که ناشی از اعتقادات شخصی شما و نیز مسئولیت هایتان می باشد – ابراز می نمایم، اما مایلم تأکید نمایم که عراق شدیدا به دنبال صلح و امنیت بین المللی است که نبایستی مورد تهدید واقع شود و منابع اقتصادی و نفتی کشورها نباید در معرض خطر واقع شود. قبلا نیز موضع دولت جمهوری عراق را در نامه ای خطاب به شما – که توسط وزیر خارجه کشورمان در تاریخ ۲۲ سپتامبر ۱۹۸۰، ارسال شده بود – بیان کرده ام.

مایلم از فرصت استفاده نمایم و متذکر شوم که عراق در اقداماتی که برای صلح، امنیت و اقتصاد جهان تأثیر منفی داشته باشد، دخالت می نماید و آنچه تاکنون انجام داده ایم متأثر از

حقوق قانونی خود و اعاده آن می باشد و علی رغم اینکه به طور منطقی جهت دست یابی به حقوق خود عمل کرده ایم، دولت ایران با حملات ناجوانمردانه علیه منافع حیاتی ما و منطقه و نیز کل جهان، در جهت تشدید وضعیت اقدام کرده است به طوری که راهی برای ما باقی نگذاشته و مجبوریم برای حفظ منافع خویش از خود دفاع نماییم. به هر حال، مایلم تأکید کنم که هدف عراق تنها شناسایی غیر قابل فسخ حقوق ارضی و حاکمیت بر آب های ملی عراق از سوی ایران است. آیا ایران آماده است به آن پاسخ مثبت دهد؟ هر نوع دریافت پاسخ مثبتی در این مهم از سوی جناب عالی ما را خوشحال خواهد ساخت، در چنین حرکتی تمجید می نماییم و تلاش خواهیم کرد که با اتخاذ اقدامات لازم این موضوع را در هر حالتی اعم از بین المللی، منطقه ای یا دو جانبه، مورد ملاحظه قرار دهیم.

همچنین عراق در اینجا سؤال می کند که آیا ایران آماده است آتش بس را بپذیرد و آیا توسط جناب عالی چنین درخواستی از این کشور شده است یا اینکه ایران بر نظرهایش بدون هیچ تغییری اصرار می ورزد؟ بدیهی است این اطلاعات در موضع ما حائز اهمیت است.

صدام حسین – رئیس جمهوری عراق

پیوست ۱

نامه مورخ ۲۶ سپتامبر ۱۹۸۰ نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

احتراما به پیوست نامه آقای صدام حسین رئیس جمهوری عراق خطاب به جناب عالی را ارسال می نمایم.

صالح عمر العلی – نمایندگی دائمی جمهوری عراق

پیوست ۲

پیام ۲۶ سپتامبر ۱۹۸۰ دبیر کل خطاب به رئیس جمهوری عراق

در اینجا از جناب عالی به خاطر پاسخ سریع به پیام های ۲۲ و ۲۴ سپتامبر (سند ۱۴۱۹۳ / S) تشکر می نمایم. اعضای شورای امنیت را از محتوای پیام شما مطلع ساخته ام. با توجه به درخواست شما در مورد آتش بس دقیقا با همان عبارات برای ایران ارسال شد؛ همان طور که جناب عالی خواسته بودید.

من منتظر پاسخ دولت ایران به این درخواست هستم. طبیعتا پاسخ شما به درخواست جهت آتش بس نیز بسیار حائز اهمیت است. بنابراین امیدوارم که هر دو پاسخ را در اسرع وقت دریافت نمایم.

کورت والدهایم – دبیر کل سازمان ملل

سند شماره ۰۱۶

- شماره سند شورای امنیت: S/Res/۴۷۹ (۱۹۸۰)

- ۲۸ سپتامبر ۱۹۸۰(۶ مهر ۱۳۵۹)

قطعنامه ۴۷۹ (۱۹۸۰)

مصوبه شورای امنیت در اجلاس ۲۲۴۸ خود مورخ ۲۸ سپتامبر ۱۹۸۰

شورای امنیت

با آغاز بررسی موضع تحت عنوان "وضعیت میان ایران و عراق" با توجه به اینکه بر اساس منشور سازمان ملل متحد همه دولت های عضو به حل اختلافات بین المللی خود از راه های مسالمت آمیز متعهد شده اند، به نحوی که صلح و امنیت بین المللی و عدالت به خطر نیفتد؛

همچنین با عنایت به اینکه همه دولت های عضو متعهدند در روابط سیاسی بین المللی خود از تهدید یا کاربرد زور علیه تمامیت ارضی یا استقلال سیاسی کشور دیگر خودداری کنند؛

با خاطر نشان ساختن مفاد ۲۴ منشور که شورای امنیت مسئولیت اولیه حفظ صلح و امنیت بین المللی را به عهده دارد؛

با اظهار نگرانی عمیق درباره وضعیت رو به گسترش میان ایران و عراق:

۱- از ایران و عراق می خواهد از هر گونه کاربرد زور به فوریت خودداری کنند و مناقشه خود را از راه های مسالمت آمیز و طبق اصول عدالت و حقوق بین المللی حل نمایند.

۲- از آنها مصرانه می خواهد هر پیشنهاد مناسب در مورد میانجی گری، سازش یا توسل به نهادهای منطقه ای یا دیگر راه های مسالمت آمیز را بنا به انتخاب خود که اجرای تعهداتشان را بر اساس منشور سازمان ملل تسهیل کند، بپذیرد.

۳- از کلیه کشورهای دیگر می خواهد حداکثر خویشتن داری را مبذول دارند و از هر اقدامی که ممکن است به افزایش و گسترش بیشتر مناقشه منجر شود، خودداری کنند؛

۴- از کوشش های دبیر کل و پیشنهاد وی در مورد مساعی جمیله برای حل این وضعیت پشتیبانی می کند.

۵- از دبیر کل درخواست می کند که ظرف ۴۸ ساعت به شورای امنیت وضعیت را گزارش دهد.

سند شماره ۰۱۷

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۲۰۳

- ۲۹ سپتامبر ۱۹۸۰ (۷ مهر ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۲۹ سپتامبر ۱۹۸۰ نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

احتراما به پیوست متن پیام صدام حسین رئیس جمهوری عراق را خطاب به جناب عالی ارسال می نمایم.

صالح عمر العلی - نمایندگی دائمی جمهوری عراق

پیوست

نامه مورخ ۲۹ سپتامبر ۱۹۸۰ رئیس جمهوری عراق خطاب به دبیر کل

نامه جناب عالی را مورخ ۲۸ سپتامبر ۱۹۸۰ دریافت نمودم، مایلم از فرصت استفاده نمایم و مطالبی را که شما مطرح کرده اید، من نیز تصدیق نمایم. ما چندی پیش از اجلاس ۲۸ سپتامبر ۱۹۸۰ و نیز طی بیانیه رسمی که از شبکه رادیو و تلویزیون عراق پخش شد اعلام کردیم که عراق آماده است فورا مخاصمات میان خود و ایران رامتوقف سازد در صورتی که طرف دیگر نیز تعهد مشابهی بدهد و به مذاکرات به طور مستقیم یا از طریق طرف ثالثی و یا اینکه از طریق یک مجمع بین المللی و یا سازمانی که مورد اعتماد و وثوق ما باشد، به حل و فصل عادلانه و شرافتمندانه که متضمن حقوق و حاکمیت ما باشد متوسل شویم.

این تصمیم جناب عالی از نظر ما دقیقا با روح قطعنامه ۴۷۹(۱۹۸۰) که شورای امنیت در اجلاس ۲۲۴۸ در ۲۸ سپتامبر ۱۹۸۰ آن را به تصویب رساند هماهنگ است. در نهایت و به طور طبیعی قطعنامه مذکور شورای امنیت را پذیرفتیم و آمادگی خود را جهت اجرای آن در صورتی که طرف ایرانی نیز به همین صورت عمل نماید، اعلام نمودیم. امیدواریم که شورای امنیت اقدامات لازم را جهت وادار نمودن طرف ایرانی به اجرای قطعنامه مذکور به عمل آورد.

دولت جمهوری عراق مایل است که از فرصت استفاده نماید و از تلاش هایی که از طرف شخص شما و نیز شورای امنیت به منظور حفظ ثبات و امنیت منطقه ما به هر نحوی که بنا به تمایلات انسانی برای صلح عادلانه صورت می گیرد تشکر و قدردانی نماید.

صدام حسین - رئیس جمهوری عراق

ص: ۴۳

سند شماره ۰۱۸

– شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۲۵۰

– ۳۰ سپتامبر ۱۹۸۰(۸ مهر ۱۳۵۹)

گزارش دبیر کل درباره "وضعیت میان ایران و عراق"

۱– در اجلاس ۲۲۴۸ مورخ ۲۸ سپتامبر ۱۹۸۰، شورای امنیت قطعنامه ۴۷۹(۱۹۸۰) را در مورد "وضعیت میان ایران و عراق" تصویب کرد. در ارسال متن قطعنامه برای رؤسای جمهوری ایران و عراق خاطر نشان ساختم که بر اساس پاراگراف ۵ قطعنامه لازم است گزارشی را ظرف ۴۸ ساعت به شورای امنیت ارائه دهم. مایلم از پاسخ های آنها به درخواست شورای امنیت که در اسرع وقت صورت گرفت تشکر نمایم.

۲– در تاریخ ۲۹ سپتامبر ۱۹۸۰، نمایندگی دائمی عراق پاسخ رئیس جمهور عراق را که طی سند (S / ۱۴۲۰۳) منتشر شد – برای من ارسال نمود.

۳– امروز کاردار هیئت نمایندگی دائمی ایران اطلاع داد که پاسخ رسمی دولت متبوعش را در اواخر روز ۱ اکتبر ۱۹۸۰ دریافت خواهد کرد.

۴– به علاوه نمایندگی دائمی پاکستان به من اطلاع داد که هیئت حسن نیت به نمایندگی از سازمان کنفرانس اسلامی مرکب از رئیس جمهوری پاکستان آقای ضیاء الحق و دبیر کل کنفرانس اسلامی، آقای حبیب شطی به تهران و بغداد سفر می نمایند. همان طور که اعضای شورای امنیت مطلع می باشند، رئیس جمهوری پاکستان آقای ضیاء الحق در ۳۰ سپتامبر وارد نیویورک شد.

۵– گزارش های رسیده از منطقه حاکی از ادامه مناقشه است که خسارات جانی و مالی وسیعی را بر جای گذاشته است. بر اساس قطعنامه ۴۷۹ ارتباط خود را با طرفین درگیر ادامه داده تا جهت اجرای قطعنامه راه حلی بیابم.

سند شماره ۰۱۹

– شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۲۰۶

– ۱ اکتبر ۱۹۸۰ (۹ مهر ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۱ اکتبر ۱۹۸۰ کاردار موقت هیئت نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

احتراما به پیوست متن پیام آقای ابوالحسن بنی صدر رئیس جمهوری ایران را در پاسخ به نامه مورخ ۲ سپتامبر ۱۹۸۰ جناب عالی ارسال می نمایم.

جمال شمیرانی - کاردار

پیوست

نامه رئیس جمهوری ایران خطاب به دبیر کل

نامه مورخ ۲۲ سپتامبر ۱۹۸۰ جناب عالی و قطعنامه ۴۷۹ (۱۹۸۰) را - که در تاریخ ۲۸ سپتامبر ۱۹۸۰ تصویب شد - دریافت کردم، در هر حال مایلم تشکر خود را از ابتکارتان که ناشی از اعتقادات شخصی شما و مسئولیت هایتان می باشد ابراز نمایم. همچنین می خواهم موضع جمهوری اسلامی ایران را درباره مناقشه فعلی با جمهوری عراق روشن سازم.

در آغاز پیروزی انقلاب مردم کشور ما در ۱۱ فوریه ۱۹۷۸، جمهوری عراق قرارداد ۱۹۷۵ الجزایر را فسخ کرده و با اعزام عناصر و واحدهای نظامی عراق به سرتاسر مرزهای غرب و جنوب غربی استان های خوزستان و کردستان به منظور اجرای عملیات های خرابکارانه و کمک به گروه های ضد انقلاب مبادرت نمود. عراق در طی ۲۰ ماه گذشته با به کارگیری بقایای رژیم گذشته و دیگر عوامل ارتجاع و جنایت کار، اعمال تبلیغاتی و تروریستی علیه جمهوری اسلامی ایران را تشدید کرد.

عراق بیش از ۴۰ هزار نفر از مردم شیعه و ایرانی الاصل ساکن عراق را بالاجبار تبعید نمود و اواخر آوریل و مارس بود که آنها را در مرزهایمان رها ساخت که این خود نشان دیگری از خصومت عراق نسبت به جمهوری اسلامی ایران می باشد. این نقض حقوق انسانی به دفتر شما گزارش شد اما متأسفانه هیچ محکومیتی در مورد این اقدام وسیع ضد انسانی از سوی هیچ ارگانی در سازمان ملل صورت نگرفت. در ماه های قبل از حمله ۲۲ سپتامبر، نشانه های آمادگی عراق جهت تشدید اقدامات خصومت آمیز علیه ایران مشاهده می شد. این تحرکات غیر معمول نیروهای عراقی در طول مرزهای مشترک ما در طی ماه گذشته دلیلی بر طرح مشخص و از پیش تعیین شده عراق می باشد. در مورد تحرکات فوق هیچ حرکتی که تحریک آمیز باشد، انجام ندادیم و عدم تمایل خویش را در رویارویی نظامی با این کشور نشان دادیم. ما نمی توانستیم باور کنیم که مقامات عراق قصد دارند جنگ تجاوزگرانه ای را با کلیه توان ممکن آغاز کنند. موضع عدم تجاوز ما را در این حقیقت می توان مشاهده کرد که آماده نبودیم که در برابر حملات عراق علیه پایگاه ها و فرودگاه های کشورمان در تاریخ ۲۲ سپتامبر ۱۹۸۰ واکنشی نشان دهیم. اما یکباره مقاصد و طرح عراق به واقعیت پیوست و ما با نیروی لازم به مقابله برخاستیم.

قطعنـامه شورای امنیت در زمانی تصویب شـده است که دولت عراق جنگ تجاوزکارانه ای را که با منشور سازمان ملل و سایر اصول رفتـار بین المللی مغـایرت صـریح دارد آغاز کرده است. بـدیهی است ادعاهای عراق چیزی جز تبلیغات بی اساس جهت منحرف ساختن افکار عمومی بین المللی نیست.

صورت و سـیرت تجاوز نظامی عراق به ویژه حملات هوایی علیه تأسیسات صنعتی و مناطق مسکونی مثال زنده ای از سرنوشت واقعی و جاه طلبی های مقامات عراق می باشد که پس از نقض فاحش کلیه استانداردها و معیارهای قانونی و اخلاقی اکنون به طـور فریـب آمیزی بـه دنبـال اسـتفاده از ابتکـار صـلح سازمـان ملـل افتـاده است. در حـالی که جنـگ تجـاوز گرانه عراق علیه جمهوری اسـلامی ایران ادامه دارد و بر اساس حقایق و مواردی که در اینجا ذکر شد پیشـنهادهای ارائه شده در نامه شـما و نیز قطعنامه شورای امنیت را دولت ما نمی تواند مورد توجه قرار دهد و مادامی که عراق حاکمیت سرزمین ما را نقض می نماید و همچنین عناصر عراق به عملیات های تجاوزگرانه مشغول بوده و در مرزهای ما خرابکاری می کنند هر گونه مذاکره مستقیم یا غیر مستقیم در مورد درگیری دو کشور بی فایده است.

ابوالحسن بنی صدر - رئیس جمهوری اسلامی ایران

سند شماره ۰۲۰

- شماره سند شورای امنیت: ۱۴۲۱۰ / S

- ۷ اکتبر ۱۹۸۰ (۱۵ مهر ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۶ اکتبر ۱۹۸۰ نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیر کل بنا به اطلاع دولت متبوعم، احتراما اعلامیه شورای فرماندهی انقلاب جمهوری عراق مورخ ۵ اکتبر ۱۹۸۰ به پیوست ارسال می گردد.

صالح عمر العلی - نمایندگی دائمی جمهوری عراق

پیوست

اعلامیه شورای فرماندهی انقلاب (یکشنبه ۵ اکتبر ۱۹۸۰)

نیروهای عراقی به تحرکات نظامی خود ادامه داده و شکست های دیگری را به دشـمن فارسـی به دلیل پاسخ ندادن به متارکه جنـگ که عراق یـک جـانبه از اوایـل یکشـنبه آغاز کرده، وارد ساختنـد. عراق به نبرد شـرافتمندانه و عادلانه خود جهت اعاده حقوقش و

حقوق ملت عرب ادامه می دهد. عراق توانایی اش را جهت دست یابی به پیروزی ثابت کرده و از موضع قدرت، تمایلاتش را به صلح ابراز داشته است، اما حکام نژاد پرست فارس تلاش دارند آن را از نقطه ضعف توصیف کنند.

اقدامات مقامات ایران در اصرار جهت ادامه تجاوزاتشان و جاه طلبی های توسعه طلبانه خود، ثابت کرده که مسئولیت خویش را در مورد مردم و خلق های جهان فراموش کرده اند.

واکنش مقامات تهران در مورد ابتکار عراق جهت متوقف ساختن کلیه عملیات های نظامی در زمین، هوا و دریا با ادامه عملیات های تجاوزکارانه علیه نیروهای مسلح ما در منطقه نبرد و سرزمین های عراق مواجه شد.

نیروی زمینی ایران علیه نیروهای ما هجوم آورده و هواپیماهای جنگی آنها به مناطق غیر نظامی ما در داخل سرزمین های عراق حمله ور شدند و نیروی دریایی آنها اقدامات مشابهی را در آب ها مرتکب شدند.

دولت عراق در پیشگاه جهانیان اعلام می دارد که با حسن نیت با تبعیت از اصول خود، صادقانه از خون ریزی اکراه دارد و خواهان حل و فصل عادلانه مناقشه می باشد. همچنین تبعیت خود را از اعلامیه رئیس جمهور و فرماندهی کل نیروهای مسلح (مورخ ۲۸ سپتامبر) که در آن وی بر آمادگی فوری عراق جهت آتش بس تأکید کرده، اعلام داشته و اگر ایران به این درخواست صادقانه پاسخ گوید، عراق آمادگی اش را جهت مذاکره با ایران جهت دست یابی به حل و فصل عادلانه و شرافتمندانه که تضمین کننده حقوق و اصول ما باشد، اعلام می دارد. دولت ایران باید صریحا از نظر قانونی و عملا حقوق تاریخی عراق را بر سرزمین و آب های خود به رسمیت بشناسد و از سیاست روابط حسن هم جواری تبعیت کند و از تمایلات تجاوزکارانه، توسعه طلبانه و نژاد پرستانه خود که دخالت در امور داخلی کشورهای منطقه محسوب می شود. دست بردارد و هر وجب از خاک عراق را که غصب کرده بازگرداند، همچنین حقوق عراق و ملت عرب را به رسمیت بشناسد.

علی رغم این حقیقت که مقامات ایران به حسن ابتکاری که سازمان کنفرانس اسلامی و مجامع دوستی بین المللی اندیشیده اند، وقعی ننهاده و با وجود اینکه آتش بس را رد کرده است، دولت عراق خود را ملزم به تبعیت از کشورهای اسلامی و جهان می داند. رئیس جمهور و فرمانده کل نیروهای مسلح عراق به نیروهای ما دستور داده است که عملیات های زمینی، هوایی و دریایی را از صبح یکشنبه ۵ اکتبر ۱۹۸۰ متوقف سازند. حکام تهران به این ابتکار پاسخ نداده و به عملیات های تجاوزگرانه خود علیه نیروهای مسلح ما ادامه داده اند.

ص: ۴۷

عراق که وادار به وارد شـدن به جنگ، به تلافی اقـدامات تجاوزگرانه مـداوم ایران شـده است. همواره بر اشتیاق خود به حفظ صلـح و جلوگیری از خـون ریزی تأکیـد کرده است، برای اینکه به حـل و فصـل عادلانـه که تضـمین کننـده حقوق قـانونی بر سرزمین و آب هایش و نیز حقوق ملت عرب باشد، دست یابد.

با توجه به قدرت نظامی و پیروزی های شجاعانه در منطقه نبرد، صدام حسین رئیس جمهوری در نطق تاریخی خود در یکشنبه گذشـته آمادگی عراق را جهت آتش بس و شـروع مذاکره با طرف ایرانی به طور مسـتقیم یا از طریق طرف ثالث با کمیسـیون بین المللی یا سازمانی که مورد احترام و اطمینان طرفین باشد، اعلام داشت.

به دنبـال قطعنامه شورای امنیت سازمان و درخواست آتش بس، عراق در همان روز آمادگی اش را با پـذیرفتن آن قطعنامه در پیامی که رئیس جمهوری برای دبیر کل سازمان ملل ارسال کرد، ابراز نمود. اما مقامات ایرانی به ابتکار پاسخی ندادند.

برعکس آنها به تعقیب سـیاست توسـعه طلبانه علیه عراق و سـرزمین های عربی و تهدیـد صـلح و امنیت منطقه و نادیده گرفتن افکار عمومی بین المللی اصرار ورزیدند.

برخی از مجامع و سازمان های بین المللی با عراق تماس داشـته انـد که از آن جمله فیـدل کاسترو رئیس جمهور کوبا و رئیس فعلی نهضت عـدم تعهد و محمد ضـیاء الحق رئیس جمهوری پاکسـتان و رئیس سازمان کنفرانس اسـلامی می باشـند. عراق از ابتکارات هر دو آنها اسـتقبال کرد. آن مجامع و سازمان ها درخواست داشتند که عراق - که طرف قدرتمندی است - ابتکاری را شـروع کنـد که در شأن طرف دیگر نیز باشـد. برخی آن را به عنوان ابتکار توافقی توصـیف کردنـد تا شـرایط مناسبی برای طرف دیگر فراهم سـازد تـا ملزم شود درخواست آتش بس از سوی عراق و شورای امنیت سازمـان ملـل و نیز دیگر طرف های بین المللی را بپذیرد.

با توجه به این مواضع، رهبری عراق پیشنهادهای ضیاء الحق رئیس جمهوری پاکستان را مورد مطالعه قرار داد و آتش بس یک جـانبه عراق را برای دوره مشـخص زمـانی بـا شـرایط عمومی و عملی تصویب کرد و به رئیس جمهور ضـیاء الحق طی اجلاس وزیران خارجه سازمان کنفرانس اسـلامی در نیویورک اعلام شد. رئیس جمهوری ضـیاء الحق ابتکار یک جانبه عراق راجهت آتش بس از یکشنبه صبح ۱۵اکتبر تا چهارشنبه ۱۸اکتبر با شرایط ذیل اعلام کرد.

نقض هر یک از این موارد به عراق این حق را می دهد که عملیات های نظامی را از سر گیرد:

۱- هر گونه فعالیت نظامی علیه نیروهای مسلح عراق، هر وقت و هر کجا اتفاق افتد که از جمله آن فعالیت های شناسایی را نیز شامل می شود.

۲- ادامه اعلامیه های ضد آتش بس و رد کردن مذاکرات از طرف هر مقام مسئول سیاسی و نظامی ایران.

۳- تمرکز نظامی بیشتر در امتداد مرزهای عراق و یا در خط آتش میان نیروهای نظامی دو کشور.

۴- انقضای دوره مذکور بدون اینکه بیانیه رسمی روشنی توسط عالی ترین مقام مسئول در ایران صادر شود مبنی بر پذیرفتن آتش بس و وارد شدن فوری در مذاکرات به منظور رعایت حقوق عراق و ملت عرب که به طور قانونی و واقعی پذیرفته شود.

سند شماره ۰۲۱

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۲۱۳

- ۱۰ اکتبر ۱۹۸۰ (۱۸ مهر ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۱۰ اکتبر ۱۹۸۰ دبیر کل خطاب به رئیس شورای امنیت

به پیوست جهت اطلاع جناب عالی نسخه ای از پیامی که امروز برای رؤسای جمهوری ایران و عراق فرستاده ام، ارسال می گردد. مایلم متن این درخواست به اطلاع اعضای شورای امنیت برسد.

کورت والدهایم

پیوست

نامه مورخ ۱۰ اکتبر ۱۹۸۰ دبیر کل خطاب به رؤسای جمهوری ایران و عراق

بدین وسیله نگرانی عمیق خود را از تلفات و خسارات وارده به کشتی رانی بین المللی در نتیجه مخاصمات میان ایران و عراق اعلام می دارم. از همین رو از دو دولت مصرا درخواست دارم که با اتخاذ اقدامات لازم جهت تأمین امنیت کشتی رانی و تجارت بین المللی قانونی در منطقه مورد مناقشه، اقدام نمایند. بسیار امیدوارم که به عنوان نخستین گام، اقدامات فوری اتخاذ شود و کشتی هایی که اکنون در منطقه نبرد از حرکت بازایستاده اند اجازه یابند منطقه را به سلامت ترک گویند.

من کاملا مشکلات ایجاد شده از چنین ترتیباتی را در وضعیت مناقشه درک می نمایم. بنابراین متشکر می شوم فورا از پیشنهادهای شما برای فراهم شدن تسهیلات

لازم برای اینکه کشتی ها بتوانند به طور سالم منطقه را ترک کنند، اطلاع یابم بدیهی است فراهم شدن چنین تسهیلاتی حداقل آتش بس منطقه ای را می طلبد. مساعی جمیله اینجانب را جهت کمک به ایجاد ترتیباتی بپذیرید. با توجه به نگرانی بین المللی نسبت به این موضوع، بسیار امیدوارم پاسخ مثبت و وسیعی نسبت به این درخواست دریافت نمایم.

کورت والدهایم – دبیر کل سازمان ملل

سند شماره ۰۲۲

– شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۲۱۴

– ۱۲ اکتبر ۱۹۸۰(۲۰ مهر ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۱۲ اکتبر ۱۹۸۰ کاردار موقت هیئت نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

احتراما متن پیام آقای ابوالحسن بنی صدر رئیس جمهوری اسلامی ایران خطاب به جناب عالی به پیوست ارسال می گردد.

جمال شمیرانی – کاردار موقت

پیوست

پیام مورخ ۱۲ اکتبر ۱۹۸۰ رئیس جمهور ایران خطاب به دبیر کل

مایلم به اطلاع جناب عالی برسانم که ما هیچ مدرک یا نشانه ای در دسترس نداریم که حاکی از هر گونه تلفات یا خسارات به کشتی رانی بین المللی در نتیجه اقدامات دفاعی که ما در جنگ تجاوزگرانه که جمهوری عراق علیه جمهوری اسلامی ایران آغاز کرده، باشد.

همچنین مایلم به جناب عالی اطمینان دهم که مطلقا هیچ قصد و نیتی نیست که در کشتی رانی صلح جویانه و تجارت بین المللی قانونی در منطقه مناقشه دخالت شود. اگر جناب عالی هر گونه مدرک یا اطلاعات موثقی را دارا هستید لطفا به ما ارائه دهید تا فورا بتوان اقدامات مناسب را اتخاذ کرد و وضعیت سامان یابد. ابوالحسن بنی صدر – رئیس جمهوری اسلامی ایران

ص: ۵۰

سند شماره ۰۲۳

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۲۱۶

- ۱۳ اکتبر ۱۹۸۰ (۲۱ مهر ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۱۳ اکتبر ۱۹۸۰ کاردار موقت هیئت نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

پیام آقای دکتر ابوالحسن بنی صدر رئیس جمهوری اسلامی ایران در پاسخ به پیام مورخ ۱۰ اکتبر ۱۹۸۰ جناب عالی درباره عبور سالم کشتی های تجاری برای خارج شدن از آبراه شط العرب، ارسال می گردد:

آقای دبیر کل،

جهت عبور سالم کلیه کشتی های تجاری که در ترمینال های شط العرب یا بنادر خرمشهر، آبادان و بصره لنگر انداخته اند، دولت جمهوری اسلامی ایران پذیرفته است که تحت پرچم سازمان ملل خارج شوند، از دولت عراق نیز بخواهد امنیت آنها را تضمین نماید.

نیروهای نظامی در شرایطی که محموله خود را در هیچ یک از بنادر عراقی تخلیه نکنند، ممانعتی به عمل نخواهد آورد.

ابوالحسن بنی صدر - رئیس جمهوری اسلامی ایران

سند شماره ۰۲۴

-شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۲۲۱

- ۱۶ اکتبر ۱۹۸۰ (۲۴ مهر ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۱۶ اکتبر ۱۹۸۰ دبیر کل خطاب به رئیس شورای امنیت

مایلم به نامه مورخ ۱۰ اکتبر ۱۹۸۰ (S / ۱۴۲۱۳) خود خطاب به رؤسای جمهوری ایران و عراق درباره امنیت کشتی هایی که اکنون در منطقه مورد مناقشه از حرکت بازمانده اند، به پیشنهادهای خود جهت حل این مسئله اشاره کنم.

همچنین متن پیامی که برای آقای صدام حسین رئیس جمهوری عراق مورخ ۱۵ اکتبر ۱۹۸۰ ارسال کردم و جوابی که امروز دریافت داشته ام به پیوست می باشد.

کورت والدهایم

پیوست

نامه مورخ ۱۵ اکتبر ۱۹۸۰ دبیر کل خطاب به رئیس جمهوری عراق

مایلم به پیام مورخ ۱۰ اکتبر خود درباره امنیت کشتی هایی که اکنون در منطقه مورد مناقشه محصور شده و پیشنهادهای اینجانب جهت حل این مسئله که نگرانی عمیق جامعه بین المللی را به همراه داشته است، اشاره کنم.

این موضوع را با وزیر خارجه عراق آقای حمادی مورد بحث قرار دادم و گفت و گوهایمان را به بغداد گزارش کرده است. تشکر خود را به خاطر پاسخ سریع به آن ابراز می نمایم به ویژه به پیشنهادی که به آقای حمادی مبنی بر ترک منطقه مناقشه توسط کشتی ها با پرچم سازمان ملل داده شد تا از سوء تفاهمات جلوگیری شود. در این زمینه مایلم به اطلاع جناب عالی برسانم که دولت ایران در نامه مورخ ۱۳ اکتبر نیز این پیشنهاد را پذیرفته است.

مجددا مایلم به جناب عالی اطمینان دهم این ابتکار به خاطر زمینه های صرفا بشر دوستانه اتخاذ کردم بدون اینکه تحت تأثیر ادعاها، مواضع و حقوق طرفین مناقشه واقع شوم.

کورت والدهام – دبیر کل سازمان ملل

ضمیمه

نامه مورخ ۱۶ اکتبر ۱۹۸۰ رئیس جمهور عراق خطاب به دبیر کل

احتراما پیرو تلگرام جناب عالی درباره محافظت از کشتی های واقع در منطقه نبرد و پیشنهاد جناب عالی برای خارج کردن این کشتی ها از منطقه، تحت پرچم سازمان ملل، به اطلاع جناب عالی می رساند که این پیشنهاد از آنجایی که این کشتی ها مادامی که در شط العرب هستند و آن یک رود عراق می باشد، بر اساس حاکمیت کامل ما بر این رود، پذیرفته نیست و می بایست با پرچم عراق حرکت کنند.

صدام حسین – رئیس جمهوری عراق

سند شماره ۰۲۵

– شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۲۲۴

– ۲۰ اکتبر ۱۹۸۰ (۲۸ مهر ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۱۷ اکتبر ۱۹۸۰ کاردار هیئت نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

ص: ۵۲

همـان طور که قبلاـ به جنـاب عـالی اطلاـع داده شـده، مقامات عراقی دوازده کارمنـد ایرانی دفتر تشـکیل همکاری را – که بر اسـاس قرار داد ۱۹۷۵ میـان ایران و عراق برای شـط العرب تشـکیل شـده – به همراه خـانواده هایشان بازداشت کرده است. این ایرانیان که اسامی آنها پیوست می باشد با کارمندان عراقی در دفتر مذکور طی چهار سال گذشته همکاری می کرده اند.

بر اساس مفاد توافقات مربوطه میان دو کشور، عراق موظف است که حفاظت و تسـهیلات را برای کارمندان ایرانی دفتر فراهم سـازد و بـازداشت آنهـا توسـط مقامـات عراقی غیر قابـل توجیه می باشـد. بنابراین بایـد آنها آزاد شـده و اجازه یابنـد به همراه خانواده هایشان تا فراهم شدن شرایط مناسب جهت از سر گیری فعالیت های دفتر، به ایران بازگردند.

جمال شمیرانی – کاردار

ص: ۵۳

پیوست

فهرست کارمندان ایرانی دفتر مشترک همکاری که اخیرا در عراق بازداشت شده اند.

۱- آقای شبیر ابطحی (مدیر امور مالی)

۲- آقای حیدر زارعی (مدیر امور اجرایی)

۳- آقای حسین رجائیان (افسر کنترل ترافیک)

۴- آقای عبدالرضا مهدوی (افسر کنترل ترافیک)

۵- آقای میرزایی (رئیس اداره درآمدها)

۶- آقای علیرضا خوشرو (کارشناس دریایی)

۷- آقای اهتمامی (حسابدار)

۸- آقای علایی (حسابدار)

۹- آقای علی سبزواری (اپراتور VHF)

۱۰- آقای کارگربیده (اپراتور VHF)

۱۱- آقای علی دولت آبادی (اپراتور VHF)

۱۲- خانم حسینی (تایپیست)

سند شماره ۰۲۶

- شماره سند شورای امنیت: ۱۴۲۲۶ / S

- ۲۲ اکتبر ۱۹۸۰ (۳۰ مهر ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۲۱ اکتبر ۱۹۸۰ کاردار موقت هیئت نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیرکل.

احتراما به اطلاع می رساند که پیام ذیل از وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران دریافت شده است.

همان طور که مطلعید شایعاتی در مورد تنگه هرمز پخش شده که ممکن است

نگرانی هـایی در زمینه دریـانوردی بین المللی در آن منطقه فراهم سـازد. بـدین جهت وزارت امور خـارجه جمهوری اسـلامی ایران مجددا تأکید می کند که ایران در حفظ و باز نگه داشـتن تنگه جهت دریانوردی مصـر بوده و از هیچ کوششـی به منظور دست یابی به این مهم دریغ نخواهد ورزید.

جمال شمیرانی - کاردار

سند شماره ۰۲۷

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۲۲۷

- ۲۲ اکتبر ۱۹۸۰ (۳۰ مهر ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۲۲ اکتبر ۱۹۸۰ نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

احتراما به اطلاع جناب عالی می رسانـد بنا به اطلاع دولت متبوعم، دولت عراق تصـمیم گرفته است به ۱۲ کارمند ایرانی دفتر مشترک همکاری و خانواده هایشان اجازه دهد خاک عراق را به مقصد ایران فورا ترک گویند.

صالح عمر العلی - نمایندگی دائمی

سند شماره ۰۲۸

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۲۳۶

- ۲۷ اکتبر ۱۹۸۰ (۵ آبان ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۸۰ نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به رئیس شورای امنیت

احتراما به پیوست متن نـامه آقـای دکتر سـعدون حمـادی وزیر امور خـارجه جمهوری عراق خطـاب به جناب عالی به پیوسـت ارسال می گردد.

صالح عمر العلی - نمایندگی دائمی

پیوست

نامه مورخ ۲۴ اکتبر ۱۹۸۰ وزیر امور خارجه عراق خطاب به دبیر کل

در آستانه مباحثات جاری شورای امنیت و پس از اینکه شورا فرصت یافت دیدگاه های عراق را در این باره بشنود، مایلم یک بار دیگر یادآور شوم که عراق هیچ طمعی به سرزمین ایران ندارد و مجددا تأکید می نمایم که هیچ تمایلی جز بازگشت حاکمیت و حقوق ما با تضمین های قوی نداریم.

می خواهم متذکر شوم که در واقع ایران مخاصمات را آغاز کرد، ایران مرتکب تجاوز شد و از روی عمد پایگاه ها و شهرستان های مرزی عراق مثل خانقین و مندلی را با توپخانه سنگین هدف قرار داد و شهرستان ها و اهداف اقتصادی به ویژه تأسیسات نفتی را هدف بمباران هوایی قرار داد و با استفاده از زور آبراه شط العرب را به روی کشتی رانی بست.

این اقدامات نظامی ایران در ۴ سپتامبر ۱۹۸۰ (۱۳ شهریور ۱۳۵۹) آغاز گشت. این تاریخ شروع جنگ بود که عملا ایران علیه عراق آغاز کرد و تاریخ ۲۲ سپتامبر (۳۱ شهریور) درست نیست که عراق جهت دفاع از خود به اقدامات بازدارنده، جهت دفاع از مردم و سرزمین خود متوسل شد. حضور نیروهای نظامی عراق در داخل سرزمینهای ایران صرفا به منظور اهداف دفاعی صورت گرفت. پس از حملات نظامی نیروهای ایرانی در طی چهارم تا بیست و دوم سپتامبر، لازم بود شهرهای عراق واقع در برد توپخانه سنگین و دور برد ایران در امان باشند، لذا ما نیروهای ایران را که این شهرها را از تاریخ ۴ سپتامبر ۱۹۸۰ شروع به گلوله باران کرده بودند، به عقب راندیم.

جهت تضمین حاکمیت کامل ما بر شط العرب، رودخانه ملی ما، باید در موضعی باشیم که ما را قادر سازد حاکمیت خود را بر آن واقعا اعمال کنیم. لازم بود ساحل شرقی رودخانه پس از اینکه ایران از شناسایی حاکمیت ما بر آن اجتناب ورزیده و از زور جهت بستن آن به روی دریانوردی استفاده کرده، تأمین شود. شط العرب تنها مسیر آبی ما به دنیای خارج است.

با توجه به ملاحظات مذکور، دولت جمهوری عراق مایل است خاطرنشان سازد که هر گونه دعوت جهت عقب نشینی نیروهای عراقی قبل از اینکه ایران حاکمیت عراقی مذکور را عملا و قانونا به رسمیت بشناسد از نظر ما و از نظر قانونی و عملی اقدامی عبث و بیهوده می باشد، زیرا ایران حدود مرزهای خود را با عراق به طور دقیق تعیین نکرده است.

موضوعی که دولت ایران باید پاسخ دهد این است که چرا مرزهای ایران بر اساس حاکمیت عراق بر سرزمین های خود و آبراه های ملی و سرزمین خود تعیین و مورد احترام واقع نشده، همچنین حاکمیت مرزی سایر کشورهای عربی خلیج عربی[فارس]رعایت نشده که نهایتا به دست یابی صلح و امنیت دو جانبه در منطقه منجر شود؟

ص: ۵۶

ایران همیشه و به ویژه در سال های اخیر در اقدامات خود علیه عراق و مرز سایر کشورهای عربی در خلیج عربی[فارس]بر اساس سیاست توسعه طلبانه عمل نموده که علاوه بر این اقدامات عملی دارای اسنادی می باشیم که این حقیقت را ثابت می کند.

مقامات ایران اظهاراتی نموده اند که به وضوح نشان دهنده ماهیت توسعه طلبانه می باشد. آنان اقدامات مشابهی را که به بهانه همسایگی کشورهای عربی با ایران یا واقع در نزدیکی آن انجام داده اند. بنابراین ضرورت دارد که حاکمیت و حقوق کامل عراق و سایر کشورهای عربی تضمین شود، وقتی به عقب نشینی نیروهای عراقی اشاره گردید، یک بار دیگر درخواست کردیم که بر اساس کدام توافق مرزی و چه مرزهایی چنین عقب نشینی صورت پذیرد؟ چه کسی تضمین می کند که ایران پس از عقب نشینی ما شهرها و امنیت ملی ما را تهدید نخواهد کرد؟ چه ضمانتی است که ایران مجددا سرپیچی نکند - به صورتی که در گذشته انجام داده - و حقوق حاکمیت ما بر سرزمین و آب های ما را به رسمیت بشناسد؟ چه کسی تضمین می دهد که ایران مجددا جنگ را علیه ما آغاز نکند و مشکلات کلی ما مجددا شروع نشود؟ سرزمین هایی که تا کنون به دست نیروهای عراقی افتاده است جهت دفاع تا زمانی که از سوی ایران حقوق ما به رسمیت شناخته نشده و ضمانت های لازم داده نشود این مواضع حائز اهمیت می باشد تا به راه حلی نهایی و دائمی در مناقشه دست یابیم.

بر اساس ملاحظات و موضع نگاری نظامی ممکن است مواضع دیگری جهت مقاصد دفاعی وجود داشته باشد، اما عقبه نداشته باشد. در نتیجه هیچ گونه عقب نشینی جزئی یا کاملی را عملا نباید انتظار داشت مگر اینکه دست یابی به موارد ذیل ممکن باشد:

۱- شناسایی حاکمیت و حقوق ما توسط ایران مطابق با حقوق و عرف بین المللی و تأکید بر اصل غیر مجاز بودن استفاده از زور در تصرف خاک عراق و کشورهای عرب همسایه در خلیج[فارس]که باید در حرف و عمل ثابت شود.

۲- عقب نشینی باید با ترتیبات عملی تضمین شود که با تجاوز نظامی سریع ایران علیه عراق مواجه نشود. صراحتا خاطر نشان می سازیم که هیچ توافق مرزی که تعیین کننده خطوط مرزی میان دو کشور باشد جز پروتکل تعیین خطوط مرزی تورکو - فارس (Turco - Persian) که در سال ۱۹۱۳ امضا شد و دیدگاه های عراق و ایران در مورد آن پروتکل وجود دارد، چیز دیگری قدیمی تر از آن نیست.

در پایان و بر اساس کلیه این ملاحظات و حقایق و از موضع مسئولیت و تأکید بر اصول و حقوق عادلانه، اعتقاد داریم که تنها راه ممکن، حل و فصل منطقی و عملی وضعیت فعلی

است که نه تنها منافع را تضمین کند بلکه آتش بس و مذاکرات فوری میان دو کشور، تحت نظارت دبیر کل سازمان ملل با هدف دست یابی به حل و فصل نهایی مناقشه و تعیین مرزهای میان دو کشور و عقب نشینی نیروهای طرفین از سرزمین ها و آب هایی که در مرزهای سرزمینی آنها مطابق با قرار داد خطوط مرزی نیست، انجام پذیرد.

دکتر سعدون حمادی – وزیر امور خارجه جمهوری عراق

سند شماره ۰۲۹

– شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۲۴۴

– ۵ نوامبر ۱۹۸۰ (۱۴ آبان ۱۳۵۹)

بیانیه رئیس شورای امنیت

در روزهای اخیر شورای امنیت به مشورت های فشرده خود درباره وضعیت میان ایران و عراق ادامه داده است. هدف آنان پایان بخشیدن سریع مخاصمات و حل و فصل صلح جویانه مناقشه بر اساس اهداف و اصول منشور سازمان ملل می باشد.

اعضای شورا، عمیقا نگرانند که ادامه مخاصمات به تلفات جانی و خسارت مادی بیشتری منجر شود. آنها مصر می باشند که تعهدات دولت های عضو تحت منشور هدایت شده و مناقشات بین المللی آنها به روش های صلح جویانه حل و فصل شود که در چنین حالتی صلح، امنیت و عدالت بین المللی به مخاطره نمی افتد و در روابط بین المللی خود از تهدید یا استفاده از زور علیه تمامیت ارضی یا استقلال سیاسی دولت دیگر، اجتناب می گردد.

دبیر کل به طور کامل در گفت و گوهای شورا مشارکت داشته است. اعضای شورا حمایت کامل خود را از استفاده از مساعی جمیله وی ابراز نموده و مذاکرات صلح جویانه میان ایران و عراق را به منظور دست یابی به راه حل عادلانه در زمینه اختلافات مطرح کردند. اعضای شورا از این حقیقت استقبال کردند که با توجه به مساعی جمیله دبیر کل، وی اعزام نماینده ای را به منطقه برای تسهیل در ارتباط قوی با دولت های مربوطه جهت مذاکرات صلح – که بتواند فورا دنبال شود – مورد ملاحظه قرار دهد.

اعضای شورای امنیت اظهار امیدواری کردند که ایران و عراق به همکاری های خود با شورای امنیت ادامه دهند و از طرفین درخواست کردند از تلاش های دبیر کل حمایت کنند.

شورای امنیت از دبیر کل درخواست کرد شورا را کاملا از تلاش های خود مطلع سازد.

سند شماره ۰۳۰

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۲۴۹

- ۱۱ نوامبر ۱۹۸۰(۲۰ آبان ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۱۰ نوامبر ۱۹۸۰ کاردار هیئت نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

با احترام، متن یادداشت مورخ ۲۶ اکتبر ۱۹۸۰ وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران خطاب به سفارت عراق در تهران و به وزارت امور خارجه عراق در پاسخ به نامه شماره ۵ / ۱ / ۷ / ۱۴۰۲۴ مورخ ۱۷ سپتامبر درباره فسخ یک جانبه قرارداد مربوط به مرزهای کشور و روابط حسن هم جواری میان ایران و عراق که مورخ ۱۳ ژوئن ۱۹۷۵ به امضا رسیده، ارسال می گردد.

جمال شمیرانی - کاردار موقت

پیوست

نامه مورخ ۲۶ اکتبر ۱۹۸۰ وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران خطاب به سفارت عراق در تهران و وزارت امور خارجه عراق

وزارت امور خارجه جمهوری ایران پیرو یادداشت شماره ۵ / ۱ / ۷ / ۱۴۰۲۴ مورخ ۱۷ سپتامبر ۱۹۸۰ وزارت امور خارجه عراق خطاب به سفارت جمهوری اسلامی ایران در بغداد، مایل است مطالب ذیل را بیان کند:

دولت جمهوری اسلامی ایران همیشه قرار داد ۱۳ ژوئن ۱۹۷۵ درباره مرزهای کشور و روابط همسایگی میان ایران و عراق - سه پروتکل ضمیمه و چهار توافق نامه تکمیلی مورخ ۲۶ دسامبر ۱۹۷۵ - را مورد ملاحظه قرار داده و همواره مفاد دستورالعمل های مذکور عمل نموده است.

وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران شدیدا به اقدامات تجاوزگرانه و ضد انسانی دولت عراق اعتراض داشته و مایل است تأکید نماید که دولت عراق مفاد قرار داد ۱۹۷۵ و کلیات پروتکل مربوط به امنیت مرزی میان ایران و عراق را به ویژه با عوامل نفوذی و گروه های مسلح عراق در استان های آذربایجان غربی، کردستان، کرمانشاه، ایلام و خوزستان و فعالیت های خرابکارانه و کمک به ضد انقلابیون نقض کرده است. با این گونه اقدامات، دولت عراق امنیت داخلی ایران را نقض کرده و لطمات جدی به روابط حسن هم جواری میان دو کشور وارد ساخته است.

بـا فرض اینکه از نظر دولت عراق مشـکلاتی در مورد به کارگیری و تفسـیر این قرارداد و یا سایر توافقات وجود داشـته باشـد، اقـدامات می بـایست بر اساس ماده ۶ قرار داد و ضــمائم ۲۶ دسامبر ۱۹۷۵ که در آن روش حـل و فصـل منازعـات به وضـوح مشخص شده، صورت می گرفت.

مطابق با ماده ۴ قرار داد که مقرر داشته:

"طرف های قرار داد فوق تصـریح کردند که مفاد سه پروتکل و ضمائم مربوطه به مواد ۲،۱ و ۳ آن و ضمیمه قرارداد به عنوان جزء لاینفـک آن به شـمار می رود که نهـایی و دائمی می باشـد که تحت هیـچ شـرایطی نبـایستی از آن تخطی شود و عناصـر لایتجزای مجموعه حل و فصل را شامل خواهد شد... "

همچنین بر اساس ماده ۵ قرار داد:

"با تأکید بر واجب الرعایه بودن مرزهای دو کشور و احترام دقیق به تمامیت ارضی طرفین، طرف های قرار داد تأکید دارند که مرزهای زمینی و رودخانه ای آنها می بایست واجب الرعایه، دائمی و نهایی باشد. "

هیچ مفادی وجود ندارد که این حق را ایجاد کند که قرار داد و توافقات پیوست آن یک جانبه فسخ شود. از طرف دیگر، مفاد قرار داد هیچ اختلاف برداشتی جهت بهانه گیری و اعلام فسخ یک جانبه باقی نگذاشته است.

همان طور که در موارد بسـیاری تأکیـد شده است، از نظر دولت جمهوری اسـلامی ایران، قرار داد ۱۳ ژوئن ۱۹۷۵ در رابطه با مرزهای دو کشور و روابط همسایگی میان ایران و عراق و نیز سه پروتکل ضمیمه آن و یادداشت های مبادله شده و مدارک و دسـتور جلسات آن و نیز چهار موافقت نامه تکمیلی امضا شده بعدی مورخ ۲۶ دسامبر ۱۹۷۵، دستور العمل مصوب مبادله شده مورخ ۲۲ ژوئن ۱۹۷۶، همه این موافقت نـامه هـا در دبیر خـانه سازمان ملل طبق ماده ۱۰۲ منشور سازمان ملل عطف به شـماره های ۱۴۹۰۳ تا ۱۴۹۰۷ ثبت شده و هنوز به قوت خود باقی بوده و لازم الاجرا است.

سند شماره ۰۳۱

– شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۲۵۱

– ۱۱ نوامبر ۱۹۸۰ (۲۰ آبان ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۱۱ نوامبر ۱۹۸۰ دبیر کل خطاب به رئیس شورای امنیت

ص: ۶۰

مایلم به بیانیه مورخ ۵ نوامبر جناب عالی در مورد وضعیت میان ایران و عراق (S / ۱۴۲۴۴) اشاره کنم. در آن بیانیه شما یادآور شدید که اعضای شورای امنیت از این حقیقت استقبال می کنند که مساعی جمیله دبیر کل در اعزام نماینده ای به منطقه جهت تسهیل در ارتباط مقتدرانه با دولت های مربوطه جهت مذاکرات صلح را که بتوان فورا دنبال کرد، مورد ملاحظه دادند.

از آنجا که در آن زمان با دولت های ایران و عراق در تماس بوده ایم، امروز هر دو کشور اطلاع دادند که اعزام نماینده ام را به منطقه، در اسرع وقت پذیرفته اند. بنابراین از آقای اولاف پالمه سوئدی دعوت کردم و وی پذیرفت که در اسرع وقت به منطقه سفر کند. خرسندم که به اطلاع شورا برسانم آقای پالمه این وظیفه را متقبل شده است و متعهد گردیده وظایفش را در اندک زمان ممکن به انجام رساند.

کورت والدهایم

سند شماره ۰۳۲

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۲۵۲

- ۱۱ نوامبر ۱۹۸۰ (۲۰ آبان ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۱۱ نوامبر ۱۹۸۰ رئیس شورای امنیت خطاب به دبیر کل

با احترام نامه مورخ ۱۱ نوامبر ۱۹۸۰ جناب عالی را ملاحظه نمودم و با اعضای شورای امنیت در مباحثات غیر رسمی مورد بحث قرار دادم.

اعضای شورای امنیت به اتفاق با مفاد نامه شما توافق هستند.

آنتونی پارسونز - رئیس شورای امنیت

سند شماره ۰۳۳

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۲۵۵

- ۱۲ نوامبر ۱۹۸۰ (۲۱ آبان ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۱۲ نوامبر ۱۹۸۰ نمایندگی دائمی ژاپن در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

احتراما نامه آقای ماسایوشی اتیو وزیر امور خارجه ژاپن خطاب به جناب عالی به پیوست ارسال می گردد.

ماساهیرو نیسی بوری - سفری تام الاختیار نمایندگی دائمی در سازمان ملل با احترام پیرو نامه جناب عالی خطاب به رئیس شورای امنیت مورخ ۱۱ نوامبر ۱۹۸۰ (۱۴۲۵۱ / S) به اطلاع می رساند:

بیش از هفت هفته از نبرد میان ایران و عراق سپری شده و این نبرد تشدید یافته است. حقیقتی است که هنوز هیچ دورنمایی جهت آتش بس وجود ندارد و مناقشه فعلی به نظر می رسد ماهیت طولانی مدتی داشته باشد که منشأ نگرانی شدید دولت متبوعم می باشد.

این مناقشه نه تنها باعث از دست دادن جان افراد بی گناه شده است بلکه خسارات شدیدی را به سرمایه های دو کشور وارد ساخته و صلح و امنیت بین المللی را در معرض تهدید قرار داده است. گسترش این وضعیت موضوع نگرانی عمیق برای ژاپن و نیز کل جامعه بین المللی می باشد.

دولت متبوعم از تلاش های مداوم، مثبت و سازنده جهت حل و فصل مناقشه که از سوی جناب عالی و شورای امنیت صورت می گیرد کاملا استقبال می نماید.

مایلم فرصت را غنیمت شمرده و از تلاش های طاقت فرسای جناب عالی برای این مسئله مهم تشکر نمایم. اطلاع یافته ایم به عنوان بخشی از مساعی جمیله جناب عالی جهت حل و فصل سریع و صلح جویانه مناقشه، تصمیم گرفته اید طبق بیانیه رئیس شورای امنیت مورخ ۵ نوامبر (۱۴۲۴۴ / S) آقای اولاف پالمه را به عنوان نماینده خود به دو کشور درگیر در این مناقشه اعزام کنید که از این تصمیم جناب عالی صادقانه استقبال می نمایم. ژاپن قویا امیدوار است که بازدید آقای پالمه از این کشورها به رفع موانع مذاکرات صلح جویانه جهت حل و فصل عادلانه مسئله، منجر شود.

مشتاقانه امیدواریم که طرفین مناقشه به استقرار آتش بس در اسرع وقت ممکن تن دهند و تلاش ها جهت حل و فصل صلح جویانه مناقشه افزایش یابد. صادقانه امیدوارم که طرف های ثالث به رعایت اصل عدم دخالت همان طور که تا کنون انجام داده اند، ادامه دهند.

دولت ژاپن به حمایت خود از کلیه ابتکارات جهت حل و فصل صلح جویانه مناقشه ادامه داده و این حمایت ها نه تنها شامل تلاش های سازمان ملل بلکه تلاش های سازمان کنفرانس اسلامی و کشورهای عدم تعهد را نیز شامل می گردد. در پایان متذکر می شوم هر نقشی که ژاپن دراین مهم می تواند داشته باشد از انجام آن کوتاهی نخواهد کرد.

ماسایوشی ایتو - وزیر امور خارجه ژاپن

ص: ۶۲

سند شماره ۰۳۴

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۲۷۲

- ۲۶ نوامبر ۱۹۸۰ (۵ آذر ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۲۵ نوامبر ۱۹۸۰ نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

احتراما، بنا به اطلاع دولت متبوعم، عطف به سند S / ۱۴۲۴۹ مورخ ۱۱ نوامبر ۱۹۸۰ حاوی نامه کاردار موقت هیئت نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل خطاب به جناب عالی و پیوست آن تحت عنوان یادداشت مورخ ۲۶ اکتبر ۱۹۸۰ وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران خطاب به سفارت عراق در تهران به وزارت امور خارجه عراق؛ مایلم متن یادداشت شماره ۵ / ۱ / ۷ / ۱۴۰۲۴ مورخ ۱۷ سپتامبر ۱۹۸۰ وزارت امور خارجه جمهوری عراق را که توسط سفارت جمهوری اسلامی ایران در بغداد ارسال شده به پیوست ارسال نمایم. بدیهی است که یادداشت عراق خود بی نیاز از توضیح است و به اصطلاح "فسخ یک جانبه" نیست که توسط دولت جمهوری عراق صورت گرفته و ادعای ایران چیزی جز وهمیات دولت ایران نمی باشد. پر واضح است فریب کاری دولت ایران در این مورد آشکار است.

یادداشت ایران که در پیوست سند S / ۱۴۲۴۹ می باشد به متن کامل ماده ۴ قرارداد مرزی کشور اشاره نکرده و مهم ترین الزام برای طرفین را حذف کرده است. بخش حذف شده به شرح ذیل است:

«بر طبق آن، نقض هر یک از اجزای کلیات این حل و فصل به وضوح با روح توافق الجزایر ناسازگار خواهد بود.»

آنچه حائز اهمیت است تلاشی است که جهت کم رنگ ساختن وضعیت قانونی صورت گرفته و دولت ایران یک بار دیگر فعلا فرصت یافته بود این استدلال ایران را در مجمع عمومی در طی نشست فعلی و در شورای امنیت پاسخ گوید که به اختصار می توان گفت که مفاد ۴ و ۶ متقابلا منحصر بوده به مفهوم اینکه کاربرد ماده ۶ منوط به وجود قرار داد و عدم نقض هر یک از عناصر لا یتجزای آن می باشد. به عبارت دیگر ماده ۶ تنها وقتی که قرارداد هنوز وجود داشته باشد، به کارگیری می شود و یا وقتی که طرفین تنها وقتی که قرارداد هنوز وجود داشته باشد، به کارگیری می شود و یا وقتی که طرفین با تفسیر یا کاربرد اجزای فنی مندرج در آن توافق نداشته باشند. وقتی که ماده ۴ نقض گردید بدین معنی است که کل قرارداد فسخ شده است به صورتی که در ماده مذکور جوانب حقوقی - سیاسی طرح که مبنای توافق طرفین می باشد، ارائه شده است. هر گونه

ادله ای که با مفاد این دو ماده مغایرت داشته باشد، تحقق آن غیر ممکن است. نقض مداوم عناصر توافقنامه و قرار داد الجزایر توسط ایران که در پاراگراف ۴ و ماده ۴ آن به ترتیب ذکر شده است مؤید این یادداشت عراق است و در حقیقت برای عراق هیچ قرار دادی جهت اجرا باقی نگذاشته است.

در این زمینه، لازم است ذکر شود که اگر دولت ایران واقعا به حل و فصل صلح جویانه منازعات طبق این قرار داد منسوخ شده معتقد است، پس چرا به چنین روش حل و فصل در مناقشه خود با عراق متوسل نمی شود و به جای آن مرتکب تجاوز علیه حاکمیت و تمامیت ارضی عراق، علی رغم تذکرات مکرر عراق مطابق قرارداد ۱۹۷۵، شده است.

اتهام وقیحانه که در یادداشت ایران مبنی بر اینکه عراق مرتکب تجاوز و اقدامات ضد انسانی علیه ایران شده است، ادعای دیگری است که وزیر خارجه جمهوری عراق به تفصیل در مجمع عمومی و شورای امنیت در تاریخ های ۱۷،۱۵،۳ اکتبر به آن پاسخ داده است و لازم دیده نشد که پاسخ کامل تری داده شود زیرا حقایق خود سخن می گویند. همین طور ادعا شده است که عراق امنیت داخلی ایران را نقض کرده و به روابط حسن هم جواری میان دو دولت لطمه وارد ساخته است. لازم است دو واقعیت را یاد آور شویم: اولا آنچه دولت ایران نقض امنیت داخلی خوانده است در حقیقت تلاشی جهت مقصر دانستن عراق در نبردهای اقلیت های قومی ایران جهت دست یابی به حقوق ملی خودشان است که نقش مهمی علیه شاه ایفا کردند. ثانیا اگر روابط حسن هم جواری آن قدر برای دولت ایران محترم است پس حق است متعجب شویم که چرا شهرها و روستاهای عراقی را مطابق اصل فوق به طور مداوم گلوله باران و بمباران می نماید. در پایان به اطلاع می رساند که متن یادداشت شماره ۷ / ۱ / ۴ / ۱۵۶۳۹مورخ ۱۶ نوامبر ۱۹۸۰ که توسط وزارت امور خارجه جمهوری عراق خطاب به سفارت جمهوری اسلامی ایران در بغداد در پاسخ با یادداشت فوق ارسال شده، پیوست می باشد.

صالح عمر العلی – نمایندگی دائمی جمهوری عراق

پیوست

شماره ۵ / ۱ / ۷ / ۱۴۰۲۴

بغداد، ۱۷ سپتامبر ۱۹۸۰

وزارت امور خارجه جمهوری عراق ضمن تشکر از سفارت جمهوری اسلامی ایران در بغداد، احتراما به اطلاع می رساند که با توجه به نقض مفاد قرار داد حل و فصل مورخ ۶ مارس

۱۹۷۵ الجزایر و دخالت مداوم ایران در امور داخلی جمهوری عراق و پناه دادن به عناصر مخالف عراق از اولین روزهای سرنگونی رژیم شاه، دخالت در امنیت داخلی عراق، سوء استفاده از روابط حسن هم جواری، تعدی به سرزمین عراق، قصور جهت بازگرداندن سرزمین های عراق و نیز وادار ساختن جمهوری عراق جهت بازگرداندن آن سرزمین ها با استفاده از زور که حق قانونی اش جهت دفاع از حاکمیت و تمامیت ارضی اش می باشد، در اعلامیه ها و اظهارات مقامات مسئول آشکار و به طور ضمنی ابراز شده است که از اجرای توافقات اجتناب می ورزد، لذا دولت جمهوری عراق تصمیم گرفته است قرارداد الجزایر را مورد ملاحظه قرار دهد. این قرارداد در مورد مرزها و حسن هم جواری میان دولت جمهوری عراق و دولت امپراتوری ایران به ضمیمه سه پروتکل و ضمائم امضا شده در بغداد مورخ ۱۳ ژوئن ۱۹۷۵ بر اساس توافق مذکور و چهار موافقتنامه تکمیلی قرار داد مذکور و ضمائم امضا شده در بغداد مورخ ۲۶ دسامبر ۱۹۷۵، یادداشت های مبادله شده و اسناد مشترک با توجه به نقض آن توسط دولت جمهوری اسلامی ایران در حرف و عمل و مطابق با مفاد پاراگراف ۴ توافق الجزایر و ماده ۴ قرارداد مذکور، پوچ و باطل است.

دولت جمهوری عراق از مقامات دولت جمهوری اسلامی ایران دعوت می کند که وضعیت جدید را بپذیرند و نگرش مسئولانه و عاقلانه ای را در برابر عراق و حاکمیت این کشور و حق قانونی اش در سرزمین خاکی و آبی اش در شط العرب اتخاذ نمایند به صورتی که در توافق مذکور الجزایر دارای اولویت می باشد.

این وزارتخانه اطمینان داد که این سفارت موارد فوق را به دولت جمهوری اسلامی ایران انتقال خواهد داد.

شماره ۷ / ۱ / ۴ / ۱۵۶۳۹

تاریخ ۱۶ نوامبر ۱۹۸۰

وزارت امور خارجه جمهوری عراق با تشکر از سفارت جمهوری اسلامی ایران در بغداد احتراما به اطلاع می رساند که دولت جمهوری عراق مباحثات درباره مفاد قرار داد ۱۹۷۵ در مورد مرزهای دو کشور و حسن هم جواری میان عراق و ایران و نیز پروتکل و ضمائم مربوط را رد نموده و آن را باطل می داند. با توجه به این حقیقت که ایران عملا با نقض مکرر آن قرار داد نه تنها از طریق اعلامیه مقامات ایران که قرارداد را به رسمیت نشناخته اند بلکه با نقض مفاد مهم آن، قرارداد را بی اثر ساخته اند. کلیه موارد فوق در یادداشت های دولت عراق به دولت ایران مطرح و نقض آن بیان گردید و خواستار عدم تکرار آن شده است. تشدید

ص: ۶۵

تجاوزات ایران علیه عراق با آغاز کردن جنگ اعلان نشده علیه پایگاه های مرزی، گلوله باران شهرهای عراق و دخالت در امور داخلی عراق دلیل محکمی بر خودداری آشکار ایران در تحقق قرارداد مذکور است، از همین رو مفاد یادداشت شماره ۱۱۳۶ مورخ ۳۰اکتبر ۱۹۸۰ دولت جمهوری اسلامی ایران در رد کلی و جزئی قرار داد است.

سند شماره ۰۳۵

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۲۷۴

- ۲۸ نوامبر ۱۹۸۰ (۷ آذر ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۲۶ نوامبر ۱۹۸۰ کاردار موقت هیئت نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

احتراما به پیوست نامه آقای ک. خدا پناهی معاون وزیر خارجه جمهوری اسلامی ایران ارسال می گردد.

جمال شمیرانی - کاردار

پیوست

نامه مورخ ۱۲ نوامبر ۱۹۸۰ معاون وزیر امور خارجه ایران خطاب به دبیر کل

به نام خدا

پیرو نامه مورخ ۶ آگوست ۱۹۸۰ (S / ۱۴۱۱۱) آقای رشید عبد الله وزیر خارجه امارات عربی متحده، مایلم توجه جناب عالی را به نکات ذیل جلب نمایم:

۱- همان طور که ما مکررا به اطلاع نمایندگان کشورهای مختلف جهان در سازمان ملل متحد رسانده ایم سه جزیره ایرانی ابوموسی، تنب بزرگ و تنب کوچک در خلیج فارس واقع شده و همیشه جز لاینفک سرزمین ایران بوده است. نقشه های موجود، اسناد و مدارک نیز حقایق تاریخی هستند که شاهد و گواهی بر این واقعیت می باشند.

۲- ایران دائما حاکمیت خود را بر این بخش از سرزمین خود اعمال کرده و تنها طی دوره ای که قدرت استعماری انگلیس جزایر را با زور اشغال کرد برای مدت موقتی حاکمیت ایران به مخاطره افتاد و پس از خروج نیروهای انگلیسی از خلیج فارس در سال ۱۹۷۱، ایران حاکمیت قانونی خود را بر این جزایر از سر گرفت.

ص: ۶۶

۳- همـان طور که در پاسـخ ما به نامه وزیر خارجه عراق مورخ ۲ آوریل ۱۹۸۰ (S / ۱۳۹۱۸) تصریح شده، این حقیقتی است که جزایر مـذکور متعلق به ایران است و نمی توانـد مورد ملاحظه یـا مـذاکره تحت هیـچ شـرایطی قرار گیرد. در حقیقت هیچ کشور آزاد و مسـتقلی در جهان وجود ندارد که بخواهد بخشـی از سـرزمین اش را با کشور دیگر مورد مسامحه و مذاکره قرار دهد.

۴- یک بار دیگر دولت جمهوری اسلامی ایران اعلام می دارد که هیچ زمانی و حتی در طی دورانی که حاکمیت ایران بر سه جزیره ایرانی به دلیـل اشـغال آنهـا به دست قـدرت اسـتعماری بریتانیـا قطع شـده بود از هر گونه رودررویی با همسایگان برادر عرب خود خودداری ورزید.

۵- علی رغـم تفکر وزیر خـارجه امـارات عربی متحـده کـه از نـامه وزیر خـارجه ایران ابراز تعجب کرده بـود، مـا متعجـبیم که چگونه در زمـانی که جمهوری اسـلامی ایران بـا مبارزات مردم مسـلمانش تلاش دارد سـلطه ابر قـدرت ها را از این منطقه دفع نماید چنین ادعای کذبی صورت می گیرد که تأثیر منفی براصل وحدت و برادری میان کشورهای دوست و همسایه منطقه می تواند داشته باشد و این است آنچه که مردم مسلمان ایران را شگفت زده کرده و عمیقا باعث تأسف آنها شده است. لازم است جهت جلب توجه جنـاب عـالی به عنوان دبیر کل سازمان ملل متحـد و نیز ملل مسـلمان جهان که هنوز تحت غارت و چپاول و تجاوزات قدرت های شـرق و غرب قرار دارند به ویژه در زمانی که انقلاب اسلامی ایران راه را در عصر جدید جهات آزادی، اسـتقلال و شـکوه همه مسـلمانان و ملـل مظلـوم جهـان همـوار کرده است، بایـد کلیه تلاش هـا و توانـایی هـای خود را جهت نگهـداری و حفاظت از این «عقیده مقدس» به کار بست و از اقدامات غیر منطقی و اظهارات غیر واقعی که ممکن است با بهره برداری عوامل شرق و غرب و نیز صهیونیسم بین المللی مورد سوء استفاده واقع شود، اجتناب ورزید.

نکاتی که وزیر خارجه امارات عربی متحده درباره سه جزیره ایرانی ابوموسی، تنب بزرگ و تنب کوچک عنوان کرده بخشی از توطئه و تحریکات حساب شـده و از قبل طرح ریزی شـده ای است که با فشار دولت عراق در منطقه تحقق یافته است. نتیجه شوم این ماجراجویی در حال حاضر تجاوز وحشیانه عراق به ایران است.

عراق نه تنها جنگ را به ایران تحمیل کرد بلکه به خاطر نیل به امیال جاه طلبانه اش، ابعاد این جنگ مخرب را گسترش داد.

همـان طور که جنـاب عـالی به خوبی مطلعیـد لقمه بزرگی است که دولت بعث در تجاوز به سـرزمین جمهوری اسـلامی ایران برداشـته است و هر روز با بی اعتنایی و اقـدامات شـرورانه، شـهرها و مناطق مسـکونی را با هر ابزار مخرب و ضد انسانی تا حد امکان

بمباران و تخریب می نماید که به شهادت هزاران تن از هموطنان ما منجر شده که غالبا غیر نظامیان، زنان، کودکان و مردان می باشند.

جنایاتی که تا کنون دولت عراق مرتکب شده است با هیچ قانون و مقررات بین المللی یا بشر دوستانه قابل توجیه نیست. پر واضح است که این جنایات با حمایت ابرقدرت ها و امپریالیسم جهانی که دایه دفاع از حقوق بشر دارند، صورت گرفته است.

دولت عراق به بهانه اینکه رژیم جمهوری اسلامی ایران اصل سیاست هم جواری و مفاد توافقات و پروتکل های امضا شده سال ۱۹۷۵ را رعایت ننموده است، مدعی است که وادار شده به استفاده از زور و اقدامات نظامی متوسل شود.

اکنون این سؤال مطرح است که اگر فکر دولت عراق حل مشکلات موجود جهت اجرای توافقات در مورد مرزهای دو کشور و روابط حسن هم جواری و سایر پروتکل های امضا شده میان ایران و عراق است چرا به اقداماتی مطابق با ماده ۶ توافق مذکور و پروتکل هایش متوسل نشده که به وضوح و به تفصیل روش تحقیق جهت حل و اختلافات در آن بیان شده است.

ادعاهای پوچ و بی پایه که تمامیت ارضی عراق توسط ایران به مخاطره افتاده، تصوری بیش نیست، چرا که این ابزارهای صلح جویانه و مهم نادیده گرفته شده و این رژیم به اقدام نظامی متوسل گردیده است. تجاوز آشکاری را با حملات هوایی غافلگیرانه به شهرها و مناطق مسکونی ما آغاز کرد و این جنگ را به ایران تحمیل نمود.

همان طور که به خوبی مطلعید، عراق مفاد توافق ۱۹۷۵ به ویژه پروتکل مربوط به امنیت مرزها را نقض کرد و اقدام به اعزام عوامل و گروه های مسلح به استان های آذربایجان غربی، کردستان، کرمانشاه، ایلام، خوزستان و حتی سیستان و بلوچستان نمود تا خرابکاری کرده و به ضد انقلابیون کمک نمایند و نهایتا امنیت داخلی ایران را مختل سازند همچنین خسارات جبران ناپذیری به سیاست حسن هم جواری میان دو کشور را سبب شدند.

در پایان مایلم یک بار دیگر تأکید کنم که سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران بر اساس استقلال و حفظ تمامیت ارضی کلیه کشورهای جهان و سیاست حسن هم جواری با همه همسایگانش بنا نهاده شده است. پر واضح است که ملت ایران از استقلال و تمامیت ارضی سرزمین خود با کلیه توان دفاع خواهد کرد.

محمد کریم خداپناهی – معاون وزیر امور خارجه

ص: ۶۸

ترجمه اسناد سال ۱۹۸۱ (۶۰ – ۱۳۵۹)

سند شماره ۰۳۶

– شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۳۷۹

۱۹ فوریه ۱۹۸۱ (۳۰ بهمن ۱۳۵۹)

نامه مورخ ۱۸ فوریه ۱۹۸۱ کاردار موقت هیئت نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل به دبیر کل

احتراما به پیوست متن یادداشت ها به شماره های ۱۸ / ۷۴۰۰ / ۲ – ۷ / ۴۲۴ و ۱۸ / ۸۷۹۰ / ۲– ۷ / ۴۲۴ مورخ ۱ دسامبر ۱۹۸۰ و ۱۴ ژانویه ۱۹۸۱ وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران به سفارت جمهوری عراق در تهران ارسال می گردد.

جمال شمیرانی – کاردار موقت

پیوست ۱

شماره ۱۸ / ۷۴۰۰ / ۲ – ۷ / ۴۲۴

وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران پیرو یادداشت شماره ۷ / ۱ / ۴/ ۱۵۶۳۹ مورخ ۱۶ نوامبر ۱۹۸۰ وزارت امور خارجه عراق خطاب به سفارت جمهوری اسلامی ایران در بغداد، یک بار دیگر تأکید کرد که قرارداد مرزی و روابط حسن هم جواری مورخ ۱۳ ژوئن ۱۹۷۵ و سه پروتکل ضمیمه آن، مطابق با ماده ۴ قرارداد مذکور قطعی، دائمی و لا یتغیر می باشد و مرزهای زمینی و آبی طرفین قرارداد مطابق با ماده ۵ قرارداد مذکور لایتغیر، دائمی و قطعی است. دولت ایران فسخ یک جانبه قرارداد مذکور از جانب دولت عراق را رد می کند.

همان طور که در یادداشت شماره ۱۸ / ۶۳۳۶ / ۲ – ۷ / ۴۲۴ مورخ ۲۶ اکتبر ۱۹۸۰ ذکر شده، دولت جمهوری اسلامی ایران همواره به قرار داد مرزی و روابط حسن هم جواری مورخ

۱۳ ژوئن ۱۹۷۵ و سه پروتکل ضمیمه و چهار موافقت نامه مکمل آن (مورخ ۱۶ دسامبر ۱۹۷۵) و مفاد قرارداد و توافقات مذکور پای بند بوده و برای ایران مورد احترام و الزام آور است.

با توجه به بخش بعدی یادداشت مذکور - که باید مورد تأکید واقع شود - به اطلاع می رساند که دولت عراق دائما مفاد قرارداد ۱۹۷۵ به ویژه پروتکل آن در مورد امنیت مرزها را با اقدامات تجاوز گرانه ضد انسانی اش نقض کرده و امنیت داخلی ایران را با اعزام عوامل و گروه های مسلح به استان های مرزی ایران به مخاطره افکنده و فعالیت های خراب کارانه را با کمک دشمنان انقلاب ایران انجام داده است. به علاوه، دولت عراق خسارات جبران ناپذیری را با تحمیل جنگ، تجاوز نظامی آشکار و حملات هوایی غافل گیرانه به شهرها و مناطق مسکونی ایران وارد ساخته و روابط حسن هم جواری دو کشور را به مخاطره افکنده است. باید متذکر شد که اگر مشکلی برای دولت عراق در مورد اجرای قرارداد مذکور و سایر موافقت نامه های مربوط وجود دارد، ماده ۶ قرارداد مذکور و پیوست مورخ ۲۶ دسامبر ۱۹۷۵ به وضوح و به تفصیل راهنمای حل و فصل این قبیل مشکلات است.

دولت جمهوری اسلامی ایران یک بار دیگر اعلام می کند که قرارداد مرزی و روابط حسن هم جواری میان ایران و عراق (مورخ ۱۳ ژوئن ۱۹۷۵) و سه پروتکل ضمیمه آن، نامه های مبادله شده، ضمیمه ها و نیز چهار موافقت نامه مکمل مورخ ۲۶ دسامبر ۱۹۷۵ همچنان معتبر و الزام آور است.

پیوست ۲

شماره ۱۸ / ۸۷۹۰ / ۲ - ۷ / ۴۲۴

وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران پیرو یادداشت شماره ۷ / ۱ / ۴ / ۱۷۶۵۰ مورخ ۲۷ دسامبر ۱۹۸۰ وزارت امور خارجه عراق به سفارت جمهوری اسلامی ایران در بغداد به مطالب ذیل اشاره کرده است:

همان طور که قبلا در یادداشت ۲۶ اکتبر و ۱۵ دسامبر ۱۹۸۰، مطابق با ماده ۵ قرار داد مرزی و روابط حسن هم جواری میان ایران و عراق (مورخ ۱۳ ژوئن ۱۹۷۵) اشاره شده و با توجه به لا یتغیر بودن مرزها و احترام کامل به تمامیت ارضی دولت ها، مرزهای زمینی و آبی ایران و عراق، لایتغیر، دائمی و نهایی بوده و فسخ یک جانبه قرارداد مذکور به وسیله دولت جمهوری عراق اعتبار و ارزش قانونی ندارد. همان طور که بارهای اعلام کرده ایم، قرار داد مرزها و روابط حسن هم جواری میان ایران و عراق (مورخ ۱۳ ژوئن ۱۹۷۵) و سه پروتکل ضمیمه ی آن، نامه های مبادله شده و ضمائم آن و چهار موافقت نامه مکمل مورخ ۲۶

دسامبر ۱۹۷۵ هنوز برای دولت جمهوری اسلامی ایران دارای اعتبار قانونی است. بنابراین، مسئولیت کامل تهاجم آشکار، جنگ تحمیلی و حمله به ایران و نیز نتایج این اقدامات که جامعه بین الملل به خوبی از آن آگاه است، متوجه دولت عراق می باشد.

سند شماره ۰۳۷

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۴۰۱

- ۱۶ مارس ۱۹۸۱ (۲۵ اسفند ۱۳۵۹)

نامه ۱۰ مارس ۱۹۸۱ نمایندگی دائمی عراق در سازمان به دبیر کل

احتراما، بنا به اطلاع دولت متبوعم، پیرو سند S / ۱۴۳۷۹ مورخ ۱۹ فوریه ۱۹۸۱ که حاوی نامه کاردار موقت هیئت نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل به جناب عالی است، و پیوست آن، شامل دو یادداشت مورخ ۱ دسامبر ۱۹۸۰ و ۱۴ ژانویه ۱۹۸۱ که وزارت امور خارجه ایران به سفارت جمهوری عراق در تهران فرستاده است، مایلم به اطلاع برسانم که متن دو یادداشت مذکور توسط سفارت جمهوری اسلامی ایران در بغداد نیز به وزارت امور خارجه جمهوری عراق ارسال شده است. هر دو این یادداشت ها در اسرع وقت با دو یادداشت که پیوست می باشد، پاسخ داده شد.

همچنین مایلم به اطلاع برسانم که موضوع دو یادداشت ایران جدید نیست و دولت ایران همچنان به فریب کاری هایش ادامه می دهد. در یادداشت نخست، اشاره شده که شایسته بود به ماده ۴ قرار داد منسوخ شده مرزهای دو کشور در سال ۱۹۷۵ رجوع شود، اما با حذف مهم ترین تعهداتی که برای طرفین مفروض شده، همراه است که در ذیل به آن اشاره می شود:

"بر این اساس، نقض هر یک از اجزای این کلیات حل و فصل، به وضوح با روح توافق الجزایر ناسازگار می باشد."

در یادداشت دوم هیچ اشاره ای به آنچه در ماده مذکور آمده، نشده است.

به علاوه، یک بار دیگر دولت ایران تلاش کرده است که شرایط قانونی دیگر را با ارجاع به مواد ۵ و ۶ قرار داد مذکور کم رنگ سازد. قبلا عراق این موضوع را هم در نشست پیشین مجمع عمومی و هم در شورای امنیت مطرح کرده بود. تکرار می کنم مواد ۴ و ۶ متقابلا مفهوم وسیعی دارند و کاربرد ماده ۶ در ماهیت قرار داد با عدم نقض

یکایک عناصر که از قبل غیر قابل تفکیک فرض شده، همراه است.

به بیان دیگر، ماده ۶ تنها وقتی قابل استفاده است که قرار داد هنوز وجود خارجی داشته باشد و یا وقتی که طرفین در تفسیر یا کاربرد جزئیات فنی آن توافق نداشته باشند. وقتی که ماده ۴ نقض شد بدین مفهوم است که کل قرار داد فسخ می گردد، به صورتی که در ماده مذکور جوانب سیاسی – حقوقی آن مد نظر بوده و به توافق طرفین مربوط می شود. هر استدلال مغایری، مفاد این دو بند را در عمل، متناقض و غیر ممکن می سازد. نقض مکرر عناصر موافقت نامه و قرارداد الجزایر توسط ایران که در پاراگراف ۴ و بند ۴ آن ذکر شده، در حقیقت هیچ قراردادی را جهت اجرا برای عراق باقی نمی گذارد.

در این زمینه، لازم است یک بار دیگر یادآور شوم که اگر دولت ایران واقعا به حل و فصل صلح جویانه مناقشات بر اساس این قرارداد منسوخ شده اعتقاد دارد پس چرا به چنین ابزاری جهت حل و فصل مسائل خود با عراق متوسل نمی شود و به جای آن، علی رغم تذکرات مکرر عراق در مورد قرارداد ۱۹۷۵، مکررا به حاکمیت و تمامیت ارضی عراق تجاوز می کند؟

اتهام تجاوز در یادداشت های ایران و اشاره به اینکه عراق مرتکب تجاوز و اقدامات ضد انسانی علیه ایران شده، ادعایی بیش نیست و وزیر خارجه جمهوری عراق به تفصیل در مجمع عمومی و شورای امنیت در ۱۵،۳ و ۱۷ اکتبر به آن پاسخ داده است. پاسخ کامل تری درباره این موضوع درخواست نشده، زیرا حقایق خود سخن می گویند. همین طور در مورد این ادعا که عراق امنیت داخلی ایران را نقض کرده و به روابط حسن هم جواری میان دو کشور لطمه زده است، لازم است دو نکته را یادآور شوم: اولا ـ آنچه دولت ایران نقض امنیت داخلی خوانده، در واقع تلاشی است برای مقصر دانستن عراق در درگیری های اقلیت های قومی ایران برای دست یابی به حقوق ملی خویش، که به نقش میهن پرستی آنها علیه شاه بازمی گردد. ثانیا اگر روابط حسن هم جواری اینگونه برای دولت ایران محترم است پس در حقیقت نباید تعجب کنیم که چرا گلوله باران و بمباران مداوم شهرها و روستاهای عراق مطابق با آن اصل بوده است.

در پایان مایلم تأکید کنم که اگر چه استدلال های غیر منطقی و اتهامات کذب مندرج در یادداشت های ایران قبلا در موارد متعدد رده شده است، اما هنوز به نظر می رسد که دولت ایران اعتقاد دارد شاید تکرار همان استدلال ها و اتهاماتی که در واقع سرابی بیش نیست، به حقیقت نزدیک تر است. دولت ایران تاکنون باید درک کرده باشد که مواضعش نه از نظر قانونی قابل قبول است و نه برای تعمیم صلح در منطقه سودمند است.

صالح عمر العلی – نمایندگی دائمی

ص: ۷۲

پیوست ۱

یادداشت مورخ ۶ دسامبر ۱۹۸۰ وزارت خارجه عراق به سفارت جمهوری اسلامی ایران

وزارت امور خارجه جمهوری عراق ضمن تشکر از سفارت جمهوری اسلامی ایران در بغداد و با اشاره به یادداشت این سفارت به شماره ۱۱۵۸ مورخ ۳ دسامبر ۱۹۸۰، احتراما مجددا تأکید می کند در مورد آنچه در یادداشت خود بیان کرده و به سفارت به شماره ۷ / ۱ / ۴ / ۱۵۶۳۹ مورخ ۱۶ نوامبر ۱۹۸۰ ارسال شده، مطالب ذیل را اظهار می نماید:

آنچه در یادداشت سفارت مذکور بیان شده، جدید نیست و از نظر حقوقی پس از اینکه دولت جمهوری اسلامی ایران توافق الجزایر و قرار داد ۱۹۷۵ را فسخ کرد هیچ ارزشی در گفتار و عمل ندارد. دولت جمهوری عراق موضع خود را در موارد مختلف در یادداشت های دیپلماتیک و سازمان های بین المللی بیان کرده و مجددا تأکید می کند که مسئولیت بین المللی کامل پیامدهای تجاوزات دولت جمهوری اسلامی ایران علیه عراق متوجه آن دولت می باشد.

پیوست ۲

یادداشت مورخ ۳۱ ژانویه ۱۹۸۱ وزارت امور خارجه عراق به سفارت جمهوری اسلامی ایران

وزارت امور خارجه جمهوری عراق ضمن تشکر از سفارت جمهوری اسلامی ایران در بغداد در مورد یادداشت ۱۲۰۶ سفارت در مورخ ۲۳ ژانویه ۱۹۸۱، احتراما به اطلاع می رساند که این وزارت مطالب یادداشت مذکور را رد می نماید و چیزی دراین باره به یادداشت های قبلی خود نمی افزاید.

سند شماره ۰۳۸

– شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۶۳۷

– ۲۱ آگوست ۱۹۸۱ (۳۰ مرداد ۱۳۶۰)

نامه مورخ ۱۹ آگوست ۱۹۸۱ نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل به رئیس شورای امنیت احتراما متن نامه آقای دکتر سعدون حمادی وزیر خارجه عراق به پیوست ارسال می گردد.

صالح عمر العلی – نمایندگی دائمی جمهوری عراق

ص: ۷۳

پیوست

نامه وزیر امور خارجه عراق به دبیر کل

احتراما به اطلاع می رساند که نیروهای دریایی ایران اخیرا در یک کشتی دانمارکی را که در حال عبور از تنگه هرمز بود، توقیف و وادار کردند که در یک بندر ایرانی پهلو بگیرد. صاحبان محموله کشتی از کشورهای کویت و امارات عربی متحده می باشند.

عمل توقیف که ایران مرتکب شده نقض آشکار مقررات حقوق بین المللی در آزادی دریانوردی از طریق تنگه های مورد استفاده در دریانوردی بین المللی است، از همین رو خطر جدی برای صلح و امنیت بین المللی به طور کلی و منافع حیاتی کشورهای عربی خلیج[فارس]به طور اخص محسوب می شود.

برای احترام به مقررات دریانوردی و عاری بودن از هر گونه مزاحمتی، از جامعه بین المللی درخواست می شود در مورد این اقدام رژیم ایران به سبب بی توجهی به مقررات حقوق بین المللی که بر همگان آشکار است، موضع گیری نماید. به علاوه اگر خواستار صلح و امنیت در منطقه هستیم، از این دزدی دریایی نباید بی تفاوت گذشت، چون اگر تکرار شود اقدامات متقابل، قابل توجیه بوده و آن تنها راهی است که برای دفاع از منافع حیاتی باقی می ماند.

سعدون حمادی – وزیر امور خارجه جمهوری عراق

سند شماره ۰۳۹

– شماره سند مجمع عمومی: ۴۴۶ / ۳۶ / A

– ۲۴ اگوست ۱۹۸۱ (۲ شهریور ۱۳۶۰)

تکرار سند ۱۴۶۳۷ / S (۲۱ آگوست ۱۹۸۱)

ص: ۷۴

سند شماره ۰۴۰

- شماره سند مجمع عمومی: ۴۸۱ / ۳۶ / A

- شماره سند شورای امنیت: ۱۴۶۷۸ / S

- ۴ سپتامبر ۱۹۸۱(۱۳ شهریور ۱۳۶۰)

نامه مورخ ۱۵ آگوست ۱۹۸۱ وزیر امور خارجه عراق به دبیر کل

احتراما، اظهارات آقای مسعود رجوی رهبر سازمان مجاهدین خلق ایران که در صفحه ۸ روزنامه فرانسوی لوماتن مورخ ۳ آگوست ۱۹۸۱ منتشر شد، در ذیل به آن اشاره می شود:

"به عنوان یک گروه اعلام می داریم که رهبران مذهبی مسئول جنگ علیه عراق می باشند. ما نوارهای کاست مستندی را از اقدامات تحریک آمیزی که آنها علیه عراقی ها دستور داده اند، در اختیار داریم."

این اظهارات قوی ترین دلیلی است که یک بار دیگر مؤید این حقیقت است که ایران مسئول شروع جنگ علیه عراق می باشد و بارها آن را اعلام کرده ایم.

سعدون حمادی وزیر امور خارجه جمهوری عراق

سند شماره ۰۴۱

- شماره سند مجمع عمومی: ۵۱۸ / ۳۶ / A

- ۱۸ سپتامبر ۱۹۸۱ (۲۷ شهریور ۱۳۶۰)

نامه مورخ ۱۶ سپتامبر ۱۹۸۱ کاردار موقت هیئت نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل به دبیر کل

احتراما متن یادداشت وزارت امور خارجه عراق درباره همکاری تسلیحاتی رژیم ایران و رژیم صهیونیستی به پیوست ارسال می گردد.

سیب ا. بافی - کاردار

پیوست

همکاری تسلیحاتی میان رژیم حاکم ایران و رژیم صهیونیستی

در شنبه مورخ ۱۸ ژوئن یک هواپیمای باربری تجاری آرژانتینی در خاک شوروی در

نزدیکی ایروان ارمنستان سقوط کرد. یک سوم از دوازده پروازی که از تل آویو به تهران برنامه ریزی شده محموله های سلاح، مهمات، لوازم یدکی و سایر اقلام ساخت امریکا را از رژیم صهیونیستی به ایران حمل می کنند.

در پنجشنبه ۲۰ آگوست ۱۹۸۱، شبکه تلویزیونی ای.بی.سی امریکا برنامه ای با عنوان "خط شبانه" پخش کرد که مهمان آن ابوالحسن بنی صدر رئیس جمهوری پیشین ایران بود. بنی صدر تأکید کرد که اسرائیلی ها تسلیحات و تجهیزات نظامی را مدت مدیدی است که به ایران ارسال می کنند. وی افزود که شخصا با معامله با اسرائیل مخالف بوده است و در جلسات کابینه عقیده داشت که ایرانی ها باید با عراق صلح کنند و وارد چنین تجارتی نشوند. رئیس جمهوری پیشین افزود که تلاش هایش در این زمینه نیز بی نتیجه بود به سبب ترس رهبران مذهبی حاکم از ارتش که ممکن بود علیه آنها اقدام نموده و آنان رابه دلیل صلحی که با عراق صورت می گرفت، سرنگون سازند. ابوالحسن بنی صدر افزود: «آنچه عجیب بود خرید تسلیحات از اسرائیل است که نشان داد ملاها شیفته قدرت اند و وقتی من رئیس جمهور بودم، موضوع یکی از خریدهای غیر مستقیم بود و من با آن مخالفت کردم.» وی افزود: «اگر ما مجبوریم از اسرائیلی ها سلاح خریداری کنیم چرا با عراقی ها صلح نکنیم، این به مراتب ترجیح داده می شود.»

در جمعه ۲۸ آگوست ۱۹۸۱، سخن گوی رسمی دولت قبرس در نیکوزیا گفت که هواپیمای آرژانتینی از نوع CL ۴۴ در پرواز YR۲۲۴ بود که در ۱۷ جولای ۱۹۸۱ در فرودگاه بین المللی لارناکا سوخت گیری کرده است. در پاسخ به موضوع درخواست شد، مسئله هواپیمای آرژانتینی را روشن سازد، سخن گوی رسمی قبرس مطالب ذیل را اظهار کرد:

۱- در ۱۱ جولای، هواپیمای مذکور در لارناکا فرود آمد. این هواپیما از تل آویو آمده بود و همان روز فرودگاه را به مقصد تهران ترک کرد که حامل ۵۰ جعبه به وزن ۶۷۵۰ کیلوگرم بود این هواپیما را کاپیتان مک فریتی فرماندهی می کرد.

۲- در ۱۲ جولای ۱۹۸۱، همان هواپیما در فرودگاه لارناکا فرود آمد که از تهران آمده بود و همان روز به سمت تل آویو برخاست. فرماندهی آن را کاپیتان کاردرو به عهده داشت.

۳- در ۱۳ جولای ۱۹۸۱، هواپیما که از تل آویو آمده بود یک بار دیگر در لارناکا فرود آمد و اوایل صبح روز بعد به سوی تهران برخاست.

۴- ظهر ۱۴ جولای ۱۹۸۱، هواپیما به لارناکا بازگشت و به سوی تل آویو برخاست. هواپیما را کاپیتان کاردرو فرماندهی می کرد.

همکاری تسلیحاتی میان ایران و رژیم صهیونیستی آنچنان مخفیانه نبود که نیاز به

افشاگری یا تأیید رئیس جمهوری پیشین ابوالحسن بنی صدر باشد. اما آنچه در اظهارات بنی صدر دارای اهمیت است تأیید اطلاعات فوق از سوی یک مقام ایرانی است، با توجه به اینکه وی چندین قبل در ایران در موضع قدرت بوده است، موضوع نمی تواند نادرست و غیر صحیح باشد. بنابراین مدرکی غیر قابل انکار و دلیلی بدون شبهه است، مگر اینکه فردی مدعی شود درباره موضوعات ایران از خود ایرانی ها و یا رئیس جمهور پیشین ایران و فرمانده نیروهای مسلح آن اطلاعات بیشتری دارد.

حادثه معروف هواپیمای آرژانتینی سخن گوی رسمی قبرسی درمورد سه پرواز میان تل آویو و تهران و سپس تأیید رئیس جمهوری پیشین ایران بنی صدر که وجود معامله تسلیحاتی میان ایران و رژیم صهیونیستی را تأیید کرده، نخستین یا آخرین برگه سندی نبوده است که حجم همکاری تسلیحاتی میان طرفین را برملا می سازد. از ماه نخست که ایران جنگ علیه عراق را شروع کرد، اطلاعاتی در مورد تماس های مخفیانه مستقیم و یا غیر مستقیم میان مقامات ایران و اسرائیل درباره ی معاملات تسلیحاتی منتشر می شد که در واقع تل آویو نیازهای مختلف تسلیحاتی، تجهیزات و لوازم یدکی تهران را برآورده می کند.

اخباری که به مطبوعات و نشریات در نقاط مختلف جهان درز پیدا کرده است، هیچ جای شکی در مورد همکاری تسلیحاتی میان ایران و رژیم صهیونیستی باقی نمی گذارد. در ۲۱ اکتبر ۱۹۸۰، نشریه آسیا - افریقا چاپ پاریس به نقل از خبر نگارش در گزارشی از تهران تأیید کرد که کارشناسان نظامی و غیر نظامی اسرائیلی سه روز پس از شروع جنگ برای کمک کردن به ستاد فرماندهی ایران - که برخی از رهبرانش روابط صلح جویانه را با سرویس اطلاعاتی اسرائیلی موساد پذیرفته اند - وارد ایران شدند.

در ۲ نوامبر ۱۹۸۰، هفته نامه آبزرور چاپ لندن نوشت که اسرائیل چند کشتی تجهیزات نظامی به ایران ارسال کرده است و محموله های لوازم یدکی به کشتی هایی که با پرچم های سایر کشورها که در مسیرشان به سه بندر ایرانی (بندر عباس، چابهار و بوشهر) در حرکت بودند، تحویل داده شد.

در ۳ نوامبر ۱۹۸۰، دی ولت (Die Welt) چاپ آلمان غربی نوشت که اسرائیل قطعات یدکی تسلیحات امریکایی به ویژه قطعات جنگنده های اف - ۴ را به ایران تحویل داده است. این تجهیزات نظامی از راه دریا با کشتی هایی که پرچم های سایر کشورها را برافراشته بودند، ارسال شده است و قبل از رسیدن به ایران در مسیرهای معمول شان از اسرائیل بارگیری می کردند.

نشریات "الوطن العربی" چاپ پاریس مورخ ۵ نوامبر ۱۹۸۰، "وی.سی.دی" مورخ ۱۱ نوامبر ۱۹۸۰، و ژون آفریک مورخ ۱۴ نوامبر ۱۹۸۰ چاپ پاریس، به همکاری نظامی میان ایران و اسرائیل اشاره کرده اند. الوطن العربی نوشت که یک کشتی اسرائیلی حامل تسلیحات و قطعات یدک در بندر بلژیکی انتورپ (Antwerp) قبل از اینکه محموله اش را در دیگر بندرهای اروپایی تخلیه کند، محموله ای را به کشتی ایرانی تحویل داد. "وی. سی دی" تأکید کرد که اسرائیل تسلیحات و قطعات یدکی چند ماهه ایران را مخفیانه تأمین کرده است، تماس های هیئت های اسرائیلی و مقامات ایرانی ادامه دارد. ژون آفریک خاطر نشان ساخت که مذاکرات تجاری میان اسرائیلی ها و ایرانی ها برای تأمین تسلیحات، تجهیزات نظامی و قطعات یدکی در هلند صورت گرفته بود.

در ۳۱ مارس ۱۹۸۱، روزنامه کویتی "السیاسه" نوشت که بر اساس گزارش های منابع آگاه در پاریس، اسرائیل شش موتور هواپیمای اف - ۱۵ را که قبلا برای تعمیر به تل آویو فرستاده شده بود، به ایران بازگردانده است.

در ۱۵ جولای ۱۹۸۱، شبکه تلویزیونی "ای.بی.سی" امریکا گزارش داد که اسرائیل مدت مدیدی است که تجهیزات و تسلیحات مورد استفاده ایران در جنگش علیه عراق را تأمین کرده است و در این معامله ای نیز در هفته نخست جولای از طریق دلالان اروپایی به ارزش ۱۰ میلیون دلار انجام داده است. بیشتر اقلام این معامله شامل توپ ۱۰۶ میلی متری و مهمات آن بوده است. یک پل هوایی میان اسرائیل و ایران از نوع بریتسول بریتانیایی ایجاد شده است.

در ۲۱ جولای ۱۹۸۱، روزنامه اسرائیلی "مآریو" نوشت که تهران به برخی از معامله گران سلاح و دلالان اروپایی برای به دست آوردن تسلیحات، تجهیزات نظامی و قطعات از اسرائیل، متوسل شده است. همچنین گفته شده که ایران خرید این سلاح ها را قبل از آزادی گروگان های امریکایی درخواست کرده بود.

در ۲۴ جولای ۱۹۸۱، دو تن از معامله گران آرژانتینی به نام های کرونیکا (Cronica) و لپرنسا (La Prensa) تأیید کردند که هواپیمای ساقط شده آرژانتینی بر فراز خاک شوروی حامل سلاح و تجهیزات نظامی از اسرائیل به ایران بود.

در لندن، ساندی تایمز در ۲۶ جولای ۱۹۸۱ جزئیات حادثه هواپیمای آرژانتینی را فاش ساخت و تأیید کرد که فرد تعیین شده برای تحویل سلاح از تل آویو به تهران یک دلال تسلیحات بریتانیایی به نام استارت آلن مکناریتی بود. این روزنامه همچنین نوشت که سه محموله کشتی به ایران در تاریخ های ۱۴،۱۲ و ۱۷ جولای ۱۹۸۱ قبل از اینکه

هواپیما در ۱۸ جولای ساقط شود، تحویل شده است.

این روزنامه گزارش داد که مقامات اسرائیلی اصرار دارند که کلیه سلاح ها، تجهیزات و قطعات یدکی باید دارای سند رسمی ویژه ای بوده و نشان دهنده جزئیات کالا باشد، اما مقصد نهایی آن مشخص نباشد.

در ضمن، ایرانی ها در مورد استفاده از پایگاه لارناکای قبرس به عنوان ایستگاه اولیه اصرار دارند. آنها گفتند که این روش قبلا استفاده شده و مطمئن است.

روزنامه جیلی (Jliy) نوشت که عوامل سازمان آزادی بخش فلسطین در لارناکا متوجه هواپیما شده و به شوروی ها اطلاع دادند. شوروی ها در مرز منتظر هواپیما شدند.

در ۲۷ جولای ۱۹۸۱، روزنامه فرانسوی فیگارو، گزارشی در مورد حادثه هواپیمای آرژانتینی و همکاری نظامی میان ایران و رژیم صهیونیستی منتشر ساخت و نوشت: نماینده[امام]خمینی چندی پیش خیلی محرمانه با نمایندگی یک شرکت اسرائیلی در لندن که مخفیانه از طرف دولت اسرائیل فعالیت می کند، تماس گرفت. در ۲۷ جولای ۱۹۸۱، مجله اشپیگل چاپ آلمان غربی نیز نوشت: دولت جمهوری اسلامی ایران در اسرائیل منابع جدید سلاح را یافته است. چندین مرتبه خریداران تسلیحات تلاش کرده اند منابع را جهت تحویل سلاح به آیت الله خمینی بیابند. اکنون[امام]خمینی دریافته است که نه به سبب تلاش هایش بلکه با رضایت اسرائیل، سلاح و قطعات یدکی را از طریق واسطه گران در اروپا تحویل می گیرد.

در ۲۹ جولای ۱۹۸۱، تریبیون لاسان (Tribune of Lausanne) با عنوان "تسلیحات اسرائیلی به سوی ایران" نوشت: حامل تسلیحات، یک تاجر سوئیسی از کانتون زوریخ است که اعلام داشته سازمان دهی حمل و نقل مقادیر زیادی از تجهیزات نظامی توسط هواپیما از اسرائیل به ایران را به عهده داشته است. وی هیچ کار. غیر قانونی انجام نداده است. این چیزی است که در برن (Berne) جایی که اطلاعات در مورد این موضوع فاش شده - ذکر شده است و هیچ تأثیری بر سیاست های دولت فدرال سوئیس ندارد. به هر حال این واقعیت را کوچک نپندارید زیرا نام سوئیس یک بار دیگر به "فعالیت های تجارت تسلیحات خسارت آور که قوانین سوئیس در صدد جلوگیری از آن است" مرتبط می شود.

در ۲۰ آگوست ۱۹۸۱ طی سه روز شبکه تلویزیونی ABC امریکا به روابط نزدیک رژیم صهیونیستی و ایران در زمینه تسلیحات پرداخته است. این شبکه نتایج تحقیقاتی را که در برخی از کشورهای جهان در چند ماه قبل انجام داده است، منتشر ساخت. این تحقیقات مؤید آن است که معاملات تسلیحات میان رژیم صهیونیستی و ایران از طریق طرف ثالث

انجام شده است و سپس گسترش یافته و به معاملات مستقیم تبدیل شده است. شبکه تلویزیونی ABC کلیه اسناد، اسامی افراد و هواپیماهای چارتر برای حمل و نقل کالاها، و نسخه های سفارش هایی را که اسرائیل دریافت کرده از طریق نماینده اش در زوریخ سوئیس جمع آوری کرده است.

شبکه تلویزیونی ABC جزئیات کلیه معاملات نظامی میان رژیم صهیونیستی و ایران را فاش کرد. به هر حال اسناد مؤید همکاری دو طرف است. به علاوه، اعتراف رئیس جمهوری پیشین ایران آقای ابوالحسن بنی صدر که در ابتدای یادداشت ذکر شده نیز مهم است.

اسناد منتشر شده ABC نشان دهنده آن است که در جولای ۱۹۸۰ دو تاجر فرانسوی به دعوت دولت ایران وارد تهران شدند. پس از شروع جنگ با عراق، وزارت جنگ ایران دو مرد فرانسوی را برای دیدار با فرماندهان نیروهای زمینی، هوایی و دریایی دعوت کرد. آنها فهرستی از نیازهای نظامی از جمله درخواست فوری لاستیک چرخ هواپیما را تهیه کرده بودند، این دو مرد فرانسوی بی درنگ این درخواست را به سفارت اسرائیل در پاریس اطلاع دادند. اکتبر ۱۹۸۰ یک هواپیما از تل آویو در نیامز (Niems) در جنوب غربی فرانسه فرود آمد که حامل ۲۵۰ چرخ لاستیکی برای هواپیماهای اف - ۴ بود. سایر محموله ها شامل یک موتور تانک اسکورپین و نیز ۵۰ موتوری که قبلا فرستاده شده بود، به آن شهر رسید. قطعات یدکی تانک ام - ۶۰ نیز از بندرهای ایتالیا وارد این شهر شد. کلیه این تجهیزات همراه با محموله یک هواپیمای چارتر دیگر از شرکت لواکزامبورگی معروف به "بارگولوکس" راهی تهران شد. هیئت نظامی اسرائیلی در زوریخ مبلغ ۳۰۰ هزار دلار امریکا برای فروش چرخ های لاستیکی هواپیما دریافت کرد. همچنین اسرائیل توپ های تامی (Tommy) به ایران تحویل داده است و آن نخستین محموله بود که به پرتقال حمل شد و سپس با کشتی به سوی ایران ارسال شد.

شبکه ABC از خبرنگار خود در تل آویو در این باره سؤال کرد، وی توضیح داد که از گفتن هر چیزی به سبب وجود سانسور جلوگیری شده است. وی افزود که دفتر "بگین" به او چنین گفته است:

«جلوگیری از فاش کردن هر گونه اطلاعاتی درباره فروش تسلیحات در اسرائیل، متداول می باشد.»

بنا به گفته خبرنگار، اسرائیل این گزارش ها را نه تأیید و نه رد کرده است. به هر حال بنی صدر خبر شبکه ABC در پاریس را - درباره اینکه روابط با اسرائیل قبل از جنگ با عراق

شروع شده و وی (بنی صدر) شخصا با آن مخالفت ورزیده - تأیید کرده است. وی به[امام]خمینی اطلاع داد که رفع اختلاف با عراق بهتر از ادامه روابط نظامی با اسرائیل می باشد.

شبکه ABC از جودی پاول سخن گوی رئیس جمهوری پیشین امریکا (جیمی کارتر) پرسید چه روزهایی این معاملات اتفاق افتاده است. وی بسیار محتاط بود اما گفت، «ما مطلعیم که ایران نیاز زیادی به تسلیحات دارد.» وی افزود: «ما همچنین می دانیم که ایران از اسرائیل تسلیحات دریافت کرده است.» و دولت کارتر این موضوع را از اسرائیل پرسیده است. به هر حال، اسرائیل معاملات مطرح شده را تأیید نکرد اما اعلام داشت که آن را مورد توجه قرار داده است.

مقامات مسئول ایران سکوت اختیار کرده اند آنها ترجیح داده اند که همکاری نظامی شان با رژیم اسرائیل مخفی بماند و فکر می کنند ممکن خواهد بود؛ علی رغم اینکه انبوهی از اطلاعات، فاش شده و مطبوعات و خبر گزاری های کشورهای مختلف جهان از آن آگاه شده اند.

در هر حال، پس از حادثه هواپیمای آرژانتینی و فاش شدن قراردادهای تسلیحاتی میان رژیم صهیونیستی و ایران و با توجه به حقایقی مانند آمارها و تاریخ های آن و نقش تاجر سوئیسی سلاح - که برای حمل و نقل مقادیر زیادی تسلیحات، تجهیزات قطعات یدکی از تل آویو به ایران - قرارداد داشته است و پس از اینکه بنی صدر آن را تأیید کرد و گفت که دولتش با رژیم صهیونیستی در این زمینه همکاری داشته است و سایر اشتباهات تهران، واکنش مقامات مسئول ایرانی برانگیخته شد.

در ۲۶ جولای ۱۹۸۱، وزارت امور خارجه ایران بیانیه ای رسمی با عنوان "توطئه خبر گزاری آسوشیتد پرس علیه انقلاب اسلامی ایران" صادر کرد که در آن قاطعانه اخبار سقوط هواپیمای آرژانتینی را رد کرده و از آن به عنوان دروغ شرم آور نام برده است.

بیانیه وزارت امور خارجه ایران پاراگرافی درباره سقوط هواپیمای مزبور دارد که در آن آمده است: بنا به اظهارات مقامات اتحاد جماهیر شوروی درباره سقوط هواپیمای آرژانتینی در این کشور و «ادعای» اینکه هیچ اثری از این هواپیما نیست، باید گفت خبرگزاری آسوشیتد پرس با مدعی شدن اینکه هواپیمای ساقط شده میان تل آویو و تهران فعال بوده و از اسرائیل به ایران سلاح حمل می کرده یک "افسانه" به جهان مخابره کرده است.

ما این سؤال را مطرح می کنیم که چگونه ممکن است «ادعای» اتحاد جماهیر شوروی مبنی بر اینکه هواپیمای آرژانتینی و هیچ اثری از آن بر جای نمانده

است با اعزام هیئتی برای تحقیق درباره حادثه تناسب داشته باشد و با ادعای آسوشیتد پرس سازگار باشد؟ چگونه جهانیان می توانند باور کنند که هواپیما در یک سانحه هوایی، هیچ اثری از خود بر جای نگذاشته باشد؟ در حقیقت اگر چنین حادثه هوایی اتفاق افتاده باشد پس برای هواپیما در شوروی چه رخ داده است؟

بنابراین، قاطعانه اخبار سقوط هواپیمای آرژانتینی را رد می کنیم، همان طور که اتحاد جماهیر شوروی اعلام کرده و خبر گزاری ها آن را منتشر کردند. در بیانیه وزارت امور خارجه آمده است: «مردم بزرگ ما از انگیزه های ماورای خصم خبرگزاری ها علیه انقلاب اسلامی اطلاع دارند و اینها را به خوبی درک می کنند، وزارت امور خارجه اعلام می دارد که این دروغ شرم آور حقیقت ندارد.»

در روز دوشنبه ۲۷ جولای ۱۹۸۱، بهزاد نبوی وزیر امور اجرایی و سخن گوی دولت تأیید کرد که هواپیما ساقط شده است. اما در یک کنفرانس مطبوعاتی در تهران حمل تسلیحات خریداری شده از رژیم صهیونیستی برای ایران را به وسیله ی هواپیمایی که بر فراز اتحاد شوروی ناپدید شد، انکار کرد. نبوی از اشاره به محموله این هواپیما که در راه بازگشت با یک هواپیمای شوروی بر فراز خاک این کشور تصادم کرد، امتناع ورزید.

همین طور رئیس مجلس ایران هاشمی رفسنجانی در مصاحبه با روزنامه کیهان و خبر گزاری ایران مورخ ۲۸ جولای ۱۹۸۱ تأیید کرد که هواپیمای آرژانتینی برای تهران سلاح حمل کرده است. وی افزود که هواپیما در بازگشت پس از اینکه محموله تسلیحات خود را تخلیه کرده بود دچار حادثه شد.

در ۱۹ آگوست ۱۹۸۱، کاردار سفارت ایران در بیروت (محسن موسوی) اعلام کرد که ایران از بازارهای بین المللی سلاح خریداری کرده و از راه دریا از ایسلند به قبرس و از آنجا با یک هواپیمای آرژانتینی - قبل از اینکه ساقط شود - به ایران حمل می کرد.

در ۲۳ آگوست ۱۹۸۱ خبر گزاری رسمی ایران "پارس" مطالب ذیل را نقل کرد: «میر حسین موسوی وزیر امورخارجه گفت که اگر دولت ایران از اسرائیل سلاح خریداری کرده، چنین معامله ای را باید بنی صدر رئیس جمهوری مخلوع که در آن زمان قدرت را در دست داشت و فرمانده کل نیروهای مسلح ایران بود، پاسخ بدهد.»

در حالی که تلاش های حکام ایران و سخن گویان آنها برای استتار و پنهان داشتن واقعیت هواپیمای آرژانتینی، متناقض می باشد، سخن گوی دولت قبرس مورخ ۲۸ آگوست ۱۹۸۱ نکاتی را در نامه هایش مطرح ساخته که تلاش های رژیم[امام]خمینی را برای پنهان کاری و مخفی نگاه داشتن همکاری تسلیحاتی با رژیم صهیونیستی خنثی ساخته است.

ص: ۸۲

همکاری تسلیحاتی میان ایران و رژیم صهیونیستی، نه تنها منعکس کننده روابط دو جانبه می باشد بلکه حقایق جدیدی را از نقشی که رژیم[امام]خمینی در منطقه بازی می کند، برملا ساخته است، نقشی که جودی پاول سخن گوی رئیس جمهوری پیشین امریکا ماهیت آن را تأیید کرده و گفته است که واشنگتن چنین اطلاعاتی را درباره ی صادرات سلاح های امریکایی و لوازم یدکی به ایران، از طریق اسرائیل به دست آورده است. این موضع ایالات متحده روشن کننده بوده و بی تردید به نفع این همکاری است.

در روزهای اولیه مناقشه ایران، عراق اعلام کرد که کاملا خواستار مذاکره برای حل و فصل صلح جویانه، شرافتمندانه و عادلانه مناقشه است به طوری که حقوق قانونی طرفین تأمین شود. همچنین خواستار ایجاد روابط عادی با ایران بر اساس اصول تقبیح تجاوز و سیاست های تفوق طلبی، حفظ استقلال، مداخله نکردن در امور داخلی و اجرای اصل مجاز ندانستن تصرف خاك دیگر کشورها، است.

به هر حال، ایران اصرار دارد که پیشنهادهای صلح جویانه عراق را رد کند و از همکاری با مجامع و سازمان های بین المللی برای دست یابی به حل و فصل صلح جویانه مناقشه که تأمین کننده حقوق طرفین بر اساس اصول مذکور باشد، امتناع می ورزد وبه جای آن ایران سیاست ادامه جنگ را تعقیب کرده و همکاری اش را با مجامع امپریالیستی و صهیونیستی که بدان اشاره شد، افزایش داده است.

سند شماره ۰۴۲

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۶ / ۵۲۶

- ۲۱ سپتامبر ۱۹۸۱(۳۰ شهریور ۱۳۶۰)

نامه مورخ ۱۸ سپتامبر ۱۹۸۱ کاردار موقت هیئت نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل به دبیرکل

بنا به اطلاع دولت متبوعم، احتراما به پیوست متن اطلاعیه وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران درباره نامزدی عراق برای ریاست نشست سی و ششم مجمع عمومی ارسال می گردد.

جمال شمیرانی - کاردار موقت

ص: ۸۳

اطلاعیه مورخ ۱۷ سپتامبر ۱۹۸۱ وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران

نامزدی عراق برای ریاست مجمع عمومی سازمان ملل، شکست جدی برای این سازمان و اصولی که به آن متکی است، محسوب می شود.

جمهوری اسلامی ایران تلاش هایی را برای جلب توجه کشورهای عضو سازمان ملل به عمل آورده تا از خطر افول مقام ریاست مجمع عمومی به سبب دست یابی دولتی که اصول عدم استفاده از زور در روابط بین المللی و نیز احترام به تمامیت ارضی کشورها را نقض کرده، جلوگیری کند که بی توجهی کامل آن به کلیه اصول در ارتکاب اعمال تجاوزگرانه آشکار علیه یک عضو دیگر سازمان ملل می باشد.

یک سالی است که عراق، جمهوری اسلامی ایران را پس از انقلاب با آغاز جنگ تجاوزگرانه و اشغال بخش هایی از استان های غربی و جنوبی آن را که نقض آشکار اصول منشور ملل می باشد، به خود مشغول کرده است. به خاطر مقاومت دلیرانه مردم ایران در برابر حملات وحشیانه عراق، این رژیم با بی توجهی به تمامی استانداردهای بشری در جنگ، با متمرکز کردن تلاش های جنگی اش به انهدام مناطق مسکونی در شهرهای خوزستان، کرمانشاهان و ایلام و کشتار غیر نظامیان، استفاده وسیع و ناجوانمردانه از توپخانه دوربرد و موشک های زمین به زمین علیه مردم بی گناه متوسل شده است. چنین وحشی گری ای قبلا به مرگ ده ها هزار تن از غیر نظامیان و بی خانمان شدن بیش از دو میلیون نفر و نیز میلیاردها دلار خسارت، منجر شد. در حقیقت تعداد ایرانیان مسلمان بی گناه که با بی رحمی های عراق در سال گذشته کشته شدند، بیش از کل کشته شدگان غیر نظامی فلسطینی در تجاوزات صهیونیست ها از سال ۱۹۴۸ است. تعداد پناهندگان ایرانی از مناطق جنگی بر اثر حملات عمدی توپخانه متجاوزان عراقی علیه اهداف غیر نظامی، کمتر از تعداد پناهندگان فلسطینی که بر اثر تجاوزات صهیونیست ها خانه و کاشانه خود را رها ساختند، نیست. عراق همان توجیهی را که صهیونیست ها در تجاوزاتشان علیه مصر، اردن و سوریه در سال ۱۹۶۷ کردند در تجاوزات خود علیه ایران تکرار می کند. توجیهی که صریحا از دیدگاه عراق در زمان تجاوز صهیونیست ها پذیرفته نبود.

تردیدی نیست که دست یابی به مقام ریاست مجمع عمومی متضمن نقض اصولی است که این سازمان جهانی بدان متکی است. توجه نکردن به آن، چیزی جز این حقیقت نیست که اصول منشور – که برای اقتدار این سازمان باید اجرا شود – نادیده گرفته شده است. در هر حال، چنین وضعی مطمئنا عزم ملت ایران را راسخ تر خواهد کرد تا دفع آخرین آثار تجاوز عراق از سرزمین خود به نبرد خویش ادامه دهند.

ص: ۸۴

جمهوری اسلامی ایران احساس وظیفه می کند که توجه دولت های عضو سازمان ملل را به مفاسد اخلاقی و سیاسی و دست یابی دولت متجاوزی مانند عراق، به ریاست مجمع عمومی آینده این سازمان جلب نماید. از همین رو مایل است انصراف خود را از مشارکت در اقدامات آینده این سازمان اعلام نماید.

وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران

سند شماره ۰۴۳

شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۷۱۶

۵ اکتبر ۱۹۸۱(۳۰ مهر ۱۳۶۰)

نامه مورخ ۵ اکتبر ۱۹۸۱ معاون نخست وزیر و وزیر امور خارجه کویت به رئیس شورای امنیت

احتراما به اطلاع می رساند که از زمان بروز مخاصمات میان عراق و ایران، نیروهای هوایی ایران چندین بار به مرزها و مواضع کویت حمله کرده است. دولت کویت امیدوار است که این اقدامات از روی سهل انگاری و اشتباهات ناشی از درگیری رخ داده باشد. به هر حال، وقوع مجدد چنین حوادثی نشان دهنده آن است که مقامات ایرانی عمدا چنین حملات نظامی را علیه مواضع کویت انجام می دهند. آنچه موجب نگرانی فزاینده شده این است که چنین حملات نظامی در خارج از منطقه مرزهای شمالی کویت صورت گرفته و تأسیسات غیر نظامی در عمق خاک کویت مرزهای شمالی کویت صورت گرفته و تأسیسات غیر نظامی در عمق خاک کویت را هدف قرار داده است. نمونه آشکار جدیدترین حملات هوایی ایران، بمباران مجتمع نفت خام «ام الیش» در تاریخ ۱ اکتبر ۱۹۸۱ است.

پس از هر حادثه ای، دولت کویت به مقامات ایرانی اعتراض کرده و مسئولیت کامل چنین اقداماتی را گوشزد کرده است. دولت کویت خاطر نشان می کند که تکرار چنین عملیات هایی تنها به گسترش جنگ در منطقه منجر خواهد شد، مسئله ای که به نفع صلح و امنیت جهانی نیست.

تمامی دولت های منطقه از زمانی که فهمیدند این اقدامات نه تنها تهدیدی برای کویت بلکه برای همه ی کشورهای منطقه است آن را محکوم کردند. دولت کویت در مجامع بین المللی تلاش کرد که جنگ میان عراق و ایران را متوقف کند و این بر کسی پوشیده نیست.

ص: ۸۵

دولت کـویت دریـافته است که ادامه این جنـگ به نفع هیـچ طرفی نیست بلکه دیگر کشورهـا را نیز در خطر درگیری قرار می دهد.

تـوجه جنـاب عـالی را بـدین نکته جلب می کنـد که دولت کویت مایـل است اقـداماتی را برای جلوگیری از وقع مجـدد چنین حوادثی که مقامات ایرانی مرتکب می شونـد، به عمل آورد. همچنین تأکیـد می کنـد که مسـئولیت کامل هرگونه پیامـدی در ادامه یافتن چنین حوادثی متوجه ایران می باشد.

صباح الاحمد الجابر الصباح – معاون نخست وزیر و وزیر امور خارجه کویت

سند شماره ۰۴۴

– شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۷۲۵

– ۱۴ اکتبر ۱۹۸۱ (۲۲ مهر ۱۳۶۰)

یادداشت مورخ ۱۳ اکتبر ۱۹۸۱ هیئت نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل به رئیس شورای امنیت

هیئت نمایندگی دائمی جمهوری اسـلامی ایران در سازمان ملل ضمن تشکر از رئیس شورای امنیت، احتراما متن پیام آقای میر حسـین موسوی وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران به آقای دان جیم دوپین (Don Jaime Pinies) به پیوست ارسال می گردد.

پیوست

یادداشت مورخ ۱۲ اکتبر ۱۹۸۱ وزیر امور خارجه ایران به رئیس شورای امنیت

بسم الله الرحمن الرحیم

عطف به نـامه نخست وزیر و وزیر امور خـارجه کویت دربـاره ی اتهامات تحریک آمیز مبنی بر ادعای بمباران تأسـیسات نفتی کویت به وسـیله جنگنده های ایران که طی سند S / ۱۴۷۱۶ مورخ ۵ اکتبر ۱۹۸۱ منتشـر شد، لازم است مجددا تأکید کنم که جمهوری اسـلامی ایران در حالی که قاطعانه این اتهامات را رد می کنـد، اعتقاد راسخ دارد که این اتهامات به منظور سـرپوش گذاشـتن بر شـکست هـای اخیر ارتش متجـاوز عراق در جبهـه هـای جنـوب ایران صـورت گرفته تـا به عراق کمـک نمایـد از شکست نهایی در جنگ تجاوزگرانه اش که بیش از یک سال طول کشیده است، رهایی یابد. همچنین این اتهامات

برای بسیج رژیم های مرتجع منطقه علیه انقلاب اسلامی ایران در منازعه ای نژادی صورت گرفته است.

جمهوری اسلامی ایران قویا این گونه تحرکات را محکوم می کند و آن را به شدت برای صلح در منطقه و جهان خطرناک می داند.

میر حسین موسوی – وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران

سند شماره ۰۴۵

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۶ / ۸۴۲

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۸۰۲

۱۸ دسامبر ۱۹۸۱ (۲۷ آذر ۱۳۶۰)

یادداشت مورخ ۱۶ دسامبر ۱۹۸۱ کاردار موقت هیئت نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل به دبیر کل

کاردار موقت جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل ضمن تشکر از دبیر کل سازمان ملل، توجه وی را به اطلاعیه وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران که به پیوست می باشد، جلب می نماید.

پیوست

بر اساس گزارش های شاهدان و نیز نیروهای نظامی جمهوری اسلامی ایران، رژیم عراق یک بار دیگر بی توجهی خود را به کلیه کنوانسیون های بین المللی درباره ی مقررات بشر دوستانه در جنگ نشان داد و بیشترین وحشی گری و بی رحمی را علیه شهروندان غیر نظامی ایران و نیز اسیران جنگ مرتکب شد. برخی از این اقدامات جنایتکارانه عراق به شرح ذیل است:

۱- در ۹ دسامبر، یک روز قبل از روز بین المللی حقوق بشر، عراق مراکز غیر نظامی شهر ایلام را هدف حملات هوایی و موشکی قرار داد که به شهادت ۲۱ غیر نظامی بی گناه از جمله یک کودک سه ساله و مجروح شدن ۵۰ غیرنظامی از جمله چند کودک منجر شد.

در ۱۰ دسامبر، روز بین المللی حقوق بشر، عراق مراکز غیر نظامی شهر دزفول را

هدف حملات هوایی و موشکی قرار داد که به شهادت ۲۰ غیر نظامی و مجروح شدن ۱۱۰ غیر نظامی دیگر و انهدام ۱۰۰ خانه منجر شد.

در ۱۱ دسامبر، یک روز بعد از روز بین المللی حقوق بشر، عراق شهر اهواز را هدف حملات هوایی و موشکی قرار داد که به شهادت ۹ زن، کودک و مرد و مجروح شدن ۶۵ غیر نظامی دیگر منجر شد. اقدامات مذکور یادآور جنایات رژیم عراق در روز بین المللی حقوق بشر است.

۲- پرسنل ارتش عراق دائما مردم ایران را در مناطقی که هنوز در اشغال خود دارند، اذیت و آزار می کنند.

۳- طبق گزارش های رسیده، پرسنل ارتش عراق مردم غیر نظامی بی گناه و نیز اسیران جنگی ایران را شکنجه و حتی اعدام می کنند.

در ۱۵ ماه گذشته از جنگ ناعادلانه تحمیلی عراق به ایران، جامعه بین المللی تنها نظاره کننده بوده و فقط به خاتمه بخشیدن مخاصمات بسنده کرده است و متجاوزان عراقی به قربانی کردن مردم ایران ادامه داده و اقدامات تجاوزگرانه خود را طولانی ساخته اند. سکوت جامعه بین المللی درباره جنایاتی که عراق علیه ایرانی ها مرتکب شده در تاریخ ثبت خواهد شد و مسئولیت اخلاقی در این سکوت، متوجه اعضای جامعه بین المللی خواهد بود. اما در این مورد از سازمان ملل می خواهیم ضمن اطلاع از جنایاتی که عراق مرتکب می شود، نماینده ویژه ای را برای بازدید از مناطق جنگی و تهیه گزارش برای این سازمان، اعزام کند.

وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران

سند شماره ۰۴۶

- شماره سند مجمع عمومی: ۷۴۸ / ۳۶ / A

- شماره سند شورای امنیت: ۱۴۸۰۶ / S

۱۸ دسامبر ۱۹۸۱ (۲۷ آذر ۱۳۶۰)

نامه مورخ ۱۷ دسامبر ۱۹۸۱ نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل به دبیر کل

احتراما متن پیام جناب آقای دکتر سعدون حمادی وزیر امور خارجه عراق درباره اقدامات جنایت کارانه رژیم ایران در قتل عام اسیران عراقی جنگ، به پیوست ارسال می گردد.

صالح عمر العلی - نمایندگی دائمی جمهوری عراق در سازمان ملل

پیوست

پیام وزیر امور خارجه عراق به دبیر کل

احتراما به اطلاع جناب عالی می رساند که به گفته ی فرماندهان عراقی مستقر در منطقه، اسیران ایرانی جنگ که در نبرد اخیر در خفجیه به اسارت درآمده اند، گفته اند که شاهد قتل عام اسیران عراقی دست گیر شده در نبرد مذکور به دست فرماندهان ایرانی بوده اند. تعدادی از پرسنل نظامی عراق که از اسارت گریخته اند، این اخبار را تأیید کرده اند.

این اقدام ددمنشانه نقض آشکار مقررات حقوق بین المللی به ویژه کنوانسیون سوم ژنو **۱۹۴۹** درباره رفتار با اسیران جنگ می باشد. این مقررات بیانگر هشیاری کامل انسان است و در برابر اقدامات قابل نکوهشی است که رژیم ایران مرتکب می شود که از جمله آن جنایات علیه ارزش های انسانی و تمدن جامعه بین المللی است.

با توجه به نقض تعهدات بین المللی مندرج در منشور توسط ایران از شروع جنگ تجاوزگرانه خود علیه عراق و نیز نقض آشکار مقررات مربوط به رفتار اسیران جنگی، دولت جمهوری عراق در حالی که حق مقابله به مثل و حفظ منافع حیاتی خویش را محفوظ می دارد، این جنایات ددمنشانه رژیم ایران را نه تنها سزاوار شدیدترین محکومیت می داند، بلکه اعتقاد دارد اقدامات بازدارنده دسته جمعی برای حفظ ارزش های انسانی که دائما به دست رژیم ایران خدشه دار می شود نیز باید صورت پذیرد.

دکتر سعدون حمادی – وزیر امور خارجه جمهوری عراق

ص: ۸۹

ترجمه اسناد سال ۱۹۸۲ (۶۱ – ۱۳۶۰)

سند شماره ۰۴۷

– شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۸۴۱

– شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۷ / ۷۰

۲۰ ژانویه ۱۹۸۲ (۳۰ دی ۱۳۶۰)

یادداشت ۱۸ ژانویه ۱۹۸۲ نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

احتراما توجه جناب عالی را به اطلاعیه وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران که به پیوست ارسال می شود، جلب می نمایم.

پیوست

اطلاعیه ۱۱ ژانویه ۱۹۸۲ وزارت امور خارجه

نخستین بار نیست که رژیم عراق تلاش هایی را جهت پنهان ساختن اقدامات جنایتکارانه اش انجام داده و به اشاعه گزارش های کذب انحرافی و گمراه کننده متوسل می شود. نامه وزیر خارجه عراق که طی سند A / ۳۶ / ۸۴۷ – S / ۱۴۸۰۶ مورخ ۱۸ دسامبر ۱۹۸۱ منتشر شد، نمونه دیگر از این قبیل تلاش هاست.

پیرو یادداشت قبلی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران که طی سند S / ۱۴۸۰۲ – A / ۳۶ / ۸۴۲ مورخ ۱۸ دسامبر ۱۹۸۱ منتشر شد و برخی از اقدامات جنایتکارانه رژیم بعثی عراق علیه کشور و مردم ما جهت توجه جامعه بین المللی ارائه گردید، مایلم بر این حقیقت تأکید نمایم که ادعاهای عراق در مورد اعدام اسیران عراقی جنگ به دست ایران صرفا به منظور فریب افکار بین المللی و نیز مردم عراق صورت می گیرد و تلاش بیهوده عراق جهت منحرف ساختن توجهات از اقدامات جنایتکارانه ای

ص: ۹۰

است که روزانه علیه غیر نظامیـان بی گنـاه ایران مرتکب می شود. در ضـمن برای مردم خود به این ادعـا متمسک می شود که تلفـات زیادی که اخیرا در جبهه های نبرد متحمل شـده، اعلام نمایـد که مرگ افراد در نتیجه اعـدام ها بوده است. رژیم عراق همچنین امیـدوار است که با اشاعه چنین شایعاتی از ملحق شـدن دائمی سـربازان خود در جبهه به برادران ایمانی خود در ایران جلوگیری کند.

بر خلاـف ادعاهـای عراق، اسـیران عراقی جنـگ بـا برخورد مناسبی در ایران مواجه هسـتند و توسط مقامات صـلیب سـرخ بین المللی نیز تأییـد شـده است. با وجود این یک بار دیگر جهت ثابت کردن بی اساس تبلیغات عراق، از کمیته بین المللی صـلیب سرخ دعـوت می شـود از وضـعیتی کـه اسـیران عراقی جنـگ در ایران برخوردارنـد، تحقیـق به عمـل آورد. نخست وزیر ایران همچنین از والدین اسـیران عراقی جنگ جهت دیدار با فرزندانشان در ایران در آسـتانه سومین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی دعوت به عمل آورده است.

سند شماره ۰۴۸

– شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۸۷۳

– شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۷ / ۸۹

– ۱۸ فوریه ۱۹۸۲ (۲۹ بهمن ۱۳۶۰)

نامه ۱۶ فوریه ۱۹۸۲ کاردار موقت هیئت نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

احتراما به پیوست پاسخ رسـمی دولت جمهوری عراق به ادعاهای منـدرج در یادداشت هیئت نماینـدگی دائمی ایران که طی سند مجمع عمومی و شورای امنیت S / ۱۴۸۰۲ – A / ۳۶ / ۸۴۲ مورخ ۱۸ دسامبر ۱۹۸۱ منتشر شد، ارسال می گردد.

زهیر ابراهیم محمد – کاردار موقت

پیوست

مقامـات رژیم نژاد پرست ایران از زمـان اسـتقرار دولت خود که در حـدود سه سـال می گـذرد بر حسب عـادت به روش های سفسـطه و فریب آمیز جهت منحرف ساختن حقایق و پوشش نهادن بر جنایاتشان و انحراف توجهات از اعمال ضد انسانی خود که به خلـق هـای ایران تحمیـل کرده، انـواع مختلف شـکنجه، کشـتار، تسویه هـای فیزیکی و اعـدام هـای دسـته جمعی را علیه مخالفین و ملیت های غیر فارس خود در ایران مرتکب

می شود. این اعمال را حتی به زنان و کودکان نیز گسترش داده است. پر واضح است که برای افکار عمومی جهان این گونه تلاش های فریب آمیز محکوم به شکست است. جامعه بین المللی به طور کلی و بسیاری از جمعیت های بین المللی شدیدا این جنایات وحشیانه را که این رژیم مرتکب می شود محکوم نمودند که این اعمال با اصول انسانی مغایرت داشته و نقض حقوق بشر محسوب می شود.

یادداشت هیئت نمایندگی دائمی رژیم ایران در نیویورک خطاب به دبیر کل سازمان ملل، در واقع تلاش بیهوده ای است که در آن رژیم جهت فریب و پوششی بر جنایات خود و انحراف توجهات از اعمالی که مرتکب می شود، اصرار دارد. لازم به ذکر است در این زمینه تشدید موج خشمگینانه و محکومیت این حکومت را در مجامع بین المللی به خاطر کشتار اخیر اسیران عراقی و همکاری اش با رژیم دست نشانده سوریه در ضربه زدن به سفارت عراق در بیروت به دنبال داشته که اهانت به کلیه توافقات بین المللی و نقض همه ارزش ها و رسومات بشری را سبب شده است.

ادعاها و سفسطه هایی که در یادداشت هیئت نمایندگی دائمی ایران مطرح شده مجددا همان محتوای فریبکارانه را داراست.

در واقع در این یادداشت اتهام هایی را وارد ساخته که سزاوار پاسخ می باشد. تلاش مأیوسانه حکومت ایران جهت منحرف ساختن توجهات از جنایات بی شمارش و به ویژه جنایت کشتار اسیران عراقی که دارای دلایل متقن می باشد، هم در داخل و هم خارج ایران، تلاش بیهوده ای تلقی گردیده است. اکنون افکار عمومی جهان متقاعد شده اند که عراق از اصول والای انسانی خود تبعیت می کند و مجبور است به تجاوزات ایران که علیه عراق توسط حکام نژاد پرست ایران آغاز شده، پاسخ گوید. عراق جنگید و می جنگد و به جنگ با روحیه بشر دوستانه ادامه خواهد داد و به دنبال اخلاقیات متعالی، ارزش های انسانی و اعتقادات عمیق می باشد که از تمدن و میراث جاودانه ملت عرب خود به دست آورده و آن را در چارچوب اصول حزب بزرگ خود، حزب بعث سوسیالیست عرب، به کار گرفته است. جامعه بین المللی در موارد بسیاری در نشریات جهان، حماسه های قهرمانی ارتش عراق را که در ردیف عالی ترین ویژگی های انسانی عربی است آن را در رودررویی با پرسنل ارتش ایران در مناطق نبرد و همچنین در رفتار با اسیران ملاحظه کرده اند.

ادعاهای مطرح شده در یادداشت هیئت نمایندگی دائمی رژیم ایران مورخ ۹،۱۰ و ۱۱ دسامبر ۱۹۸۱ درباره اینکه نیروهای عراقی به مراکز غیر نظامی ایران حمله موشکی کردند، ارتش پاسخ را ندارد. اگر ما اخباری داشته باشیم در گزارش های نظامی که

فرماندهی کل نیروهای مسلح عراق به طور روزانه منتشر می کند، ارائه می شود و رسانه های خبری محلی و جهانی آن را منتشر می کنند.

شاید مناسب باشد عباراتی از گزارش های سه روز گذشته که در مورد اقدامات نیروهای هوایی ما منتشر شده، ارائه گردد و آنها را با ادعاهای ایران مقایسه کنید که به شرح ذیل است:

در پاراگراف (h) از گزارش شماره ۵۴۷ که در ۹ دسامبر ۱۹۸۱ منتشر شده، می خوانیم:

«هواپیماهای نیروی هوایی قهرمان ما، امروز به مواضع، مراکز و اهداف نظامی دشمن در بخشهای مرکزی و جنوبی منطقه عملیات حمله کردند و خسارت جانی و مالی فراوانی را به آنها وارد ساختند. کلیه هواپیماهای ما سالم به پایگاههای خود باز گشتند.»

در پاراگراف (i) از گزارش شماره ۵۴۸ که در ۱۰ دسامبر ۱۹۸۱ صادر شد، آمده است:

«عقابهای شجاع ما حملات موفقیت آمیز خود را علیه اهداف و مراکز دشمن در بخش جنوبی منطقه عملیات انجام دادند که خسارات جانی و مالی بسیاری بر جای گذاشت. کلیه هواپیماهای ما سالم به پایگاههای خود بازگشتند.»

در پاراگراف (h) از گزارش شماره ۵۴۹ که تاریخ ۱۱ دسامبر ۱۹۸۱ صادر شد می خوانیم:

«در طی شب، هواپیماهای ما به مواضع و مراکز دشمن در بخش های مرکزی و جنوبی منطقه عملیات حمله کردند و ضربات مستقیم و مؤثری به آنها وارد ساختند، آتش سوزی ها و انفجارات در آن نقاط رخ داده و کلیه هواپیماهای ما سالم به پایگاه هایشان باز گشتند.»

همچنین باید در این زمینه ذکر کنم که نیروهای دشمن ایرانی به طور روزانه مراکز غیر نظامی و تأسیسات اقتصادی ما را در شهر بصره با هواپیما و توپخانه سنگین بمباران می کنند. کلیه هیئت های دیپلماتیک خارجی اکردیته در بغداد به این امر واقفند.

عراق که اخیرا در جنگی عادلانه جهت اعاده حقوق مالی پایمال شده اش در زمین و دریا با رژیم ایران درگیر شده به دلیل آن است که آن رژیم کلیه مقررات و توافقات بین المللی را به استهزا گرفته و به انواع مختلف تجاوزات و اعمال نژاد پرستی و هر آنچه که ناقض اصول اساسی حقوق انسانی است، روی آورده است.

در این زمینه به طور اختصار حقایق ذیل را خاطر نشان می سازم:

۱- ایران حقوق، حاکمیت ملی و تمامیت ارضی مردم عراق را با اشغال بخشی از سرزمین آن و تصرف شط العرب که در قرارداد ۱۹۷۵ الجزایر معین شده بود، نقض کرده است.

۲- ایران به روستاها و شهرهای عراق در تاریخ ۴ سپتامبر ۱۹۸۰ از زمین و دریا

ص: ۹۳

حمله نظامی کرد که حق کامل عراق است که به آن پاسخ گوید، به دلیل اینکه امنیت شهروندانش را حفظ نماید و حقوق آنها را بازپس گیرد. همچنین در تاریخ ۲۲ سپتامبر ۱۹۸۰ پس از شکست خوردن کلیه راه های صلح جویانه و دیپلماتیک برای مذاکره با ایران، راه دیگری جز نبرد نداشت.

این در نامه رئیس جمهوری آقای صدام حسین به کمیته اجرایی مردم فلسطین که در آن زمان تشکیل شده بود، آمده است:

«ما در عراق امروز، از مسائل رنج می بریم. ما وادار به جنگ بیهوده با کشور همسایه شده ایم. امیدواریم روابط آن با کشور به صورت احترام متقابل و عدم تجاوز به حقوق دیگران باشد. یک بار دیگر ما فهمیدیم که ایالات متحده امریکا حامی این دولت بوده که حملات خود را به سرزمین و مردم ما در حدود دو سال است که آغاز کرده است، از همین رو مجبوریم از حقوق و امنیت شهروندان خود دفاع کنیم.»

۳- رخدادها نشان داده که رفتار حکومت ایران علیه ملت عرب و سایر خلق های غیر فارس در ایران نژادپرستانه بوده و به آن ادامه می دهد.

۴- روشن است که رژیم ایران از زمان به قدرت رسیدن، در موارد بسیاری در امور داخلی عراق دخالت کرده و به دخالت خود ادامه می دهد، همچنین سیاست توطئه گرانه خود را علیه عراق و تمامیت ارضی ما ادامه می دهد.

۵- با الهام از احساس مسئولیت خود، عراق بر خویشتن داری و رعایت اصول حسن هم جواری تأکید می کند. حوادث نشان می دهد که حسن نیتی از طرف رژیم ایران در مورد عراق وجود ندارد و این در حالی است که نشان داده اهداف توسعه طلبانه برخاسته از سیاست نژاد پرستانه خود را دنبال می کند که از رژیم شاه به ارث برده است و منعکس کننده بی توجهی آن به حقوق عراق در مورد زمین و دریا می باشد. جاه طلبی های این حکومت توسعه طلب، با مقدس خواندن اشغال خاک عراق، برای همگان روشن است. افکار عمومی جهان کاملا از وسعت تلاش های عراق جهت حل و فصل مسائل میان ایران و عراق با ابزارهای صلح جویانه و دیپلماتیک، آگاه است. به هر حال، این تلاش ها تنها با بی توجهی و اقدامات تجاوزگرانه و حملات نظامی به شهرهای مرزی عراق مواجه شده است.

جامعه بین المللی بارها ابتکارات صلح جویانه عراق در دعوت از ایران جهت مذاکرات مستقیم دو جانبه و یا مذاکرات از طریق کشور ثالث را شاهد بوده است. عراق هنوز از اصول صلح جویانه پیروی می کند. آقای صدام حسین رئیس جمهوری، قبل از تصویب

قطعنامه ۴۷۹(۱۹۸۰) شورای امنیت در ۲۸ سپتامبر ۱۹۸۰، آمادگی عراق را جهت آتش بس اعلام کرد که مورد توجه ایران واقع نشد. حکومت ایران قطعنامه شورای امنیت و کلیه ابتکارات بین المللی را رد کرده، در حالی که عراق از موضع پیروزی و قدرت اعلام کرد که کلیه این ابتکارها را می پذیرد که به وضوح نیات تجاوزگرانه رژیم ایران و عدم توجه به مسئولیت خویش در مورد خلق های ایران و جامعه بین المللی را آشکار ساخت.

در این زمینه باید از تلاش های قابل ستایش و ابتکارهای مورد تحسین دبیر کل سازمان ملل و نماینده ایشان آقای پالمه تشکر نمایم. البته عراق سریعا به همه ابتکارهای آنها پاسخ داد، در حالی که رژیم ایران لجاجت کرده و اقدامات آنها را رد کرده است.

سند شماره ۰۴۹

– شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۹۲۲

– شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۷ / ۱۵۶

– ۲۴ مارس ۱۹۸۲ (۴ فروردین ۱۳۶۱)

یادداشت ۲۳ مارس ۱۹۸۲ نمایندگی دائمی جمهوری عربی سوریه در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

نمایندگی دائمی جمهوری عربی سوریه در سازمان ملل ضمن تشکر از دبیر کل سازمان ملل، در زمینه نامه هیئت نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل که طی سند S / ۱۴۸۷۳ – A / ۳۷ / ۸۹ منتشر شد، مطالب ذیل را احتراما به اطلاع می رساند:

در این نامه ادعاهایی علیه دولت جمهوری عربی سوریه درج شده و مدعی همکاری سوریه و ایران در «ضربه زدن به سفارت عراق در بیروت» شده است. این ادعاهای واهی نه تنها کاملا بی اساس و کذب است بلکه دولت سوریه آن را به عنوان جعلیات صرف تقبیح می کند که برای منحرف ساختن توجهات از وضعیت بغرنج عراق صورت گرفته که در نتیجه جنگ خود علیه جمهوری اسلامی ایران به وجود آمده است. دولت سوریه به انگیزه های واقعی در پشت مناقشه ای که رژیم عراق با افترا و تهمت به جمهوری عربی سوریه آغاز کرده، واقف است.

دولت جمهوری عربی سوریه مایل است تأکید کند که به شدت کلیه این قبیل اقدامات تروریستی را محکوم می نماید.

ص: ۹۵

سند شماره ۰۵۰

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۴۹۵۷

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۷ / ۱۷۲

- ۸آوریل ۱۹۸۲(۱۹ فروردین ۱۳۶۱)

نامه ۵ آوریل ۱۹۸۲ کاردار موقت هیئت نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

احتراما، متن نامه آقای دکتر سعدون حمادی وزیر امور خارجه جمهوری عراق به پیوست ارسال می گردد.

زهیر ابراهیم محمد - کاردار موقت

پیوست

نامه تاریخ ۳ آوریل ۱۹۸۲ وزیر امور خارجه عراق خطاب به دبیر کل

احتراما به اطلاع جناب عالی می رساند که در روز دوشنبه ۲۹ مارس ۱۹۸۲ در ساعت ۷:۰۰ قبل از ظهر رادیو تهران از ملاقات میان رئیس جمهوری اسلامی ایران آقای علی خامنه ای و تعدادی از تروریست های عراقی که در ایران به سر می برند، خبر داد که به شرح ذیل است:

آقای علی خامنه ای رئیس جمهوری دیروز با چند تن از رجال مذهبی عراق ملاقات کرد. آنها پیروزی های شکوهمندی را که سربازان اسلام در جبهه های شوش و غرب دزفول به دست آوردند به وی تبریک گفتند. آقای خامنه ای در این دیدار از نقش مهم شهید آیت الله صدر و مبارزه اش علیه رژیم بعثی عراق و استکبار جهانی تمجید کرد. وی اظهار داشت که مردم و دولت جمهوری اسلامی ایران نسبت به حوادث عراق بی تفاوت نخواهند بود. همان طور که ما با عراق با مرزهای طولانی، نسبت های خویشاوندی و روابط اسلامی مرتبط هستیم. بنابراین، ما نمی توانیم در برابر قدرت های بزرگ که درباره سرنوشت عراق تصمیم گیری می کنند، سکوت اختیار کنیم. آقای خامنه ای افزود که دولت بعدی عراق باید اسلامی و مردمی باشد.و اصل ولایت فقیه می بایست اساس سیستم حکومتی عراق در آینده باشد. آقای خامنه ای به منحرفین در عراق هشدار داده و بر لزوم هشیاری رجال مذهبی تأکید کرد. وی خواستار آن شد که از تجربه انقلاب ایران در استقرار دولت اسلامی استفاده کنند. وی در اظهاراتش توضیح داد از آنجایی که

کشورها دارای حدود و ثغور به خاطر آداب و رسوم و مرزهای جغرافیایی هستند در حکومت اسلامی تحت رهبری امام خمینی هیچ گونه مرزی به خاطر آداب، رسوم و مرزهای جغرافیایی نخواهد بود.

در این اظهارات صریح، رئیس جمهوری اسلامی ایران گفت آنچه که ما اعلام کرده و تأکید می کنیم در چارچوب مقررات بین المللی است. از زمان به قدرت رسیدن پس از سقوط شاه، هدف اصلی رژیم ایران اشغال عراق و استقرار یک رژیم عراقی تحت قیمومت[امام]خمینی مشابه رژیم فعلی ایران می باشد. این هدف بر اساس سیاست استقرار دولت های همسو در ارتباط با عراق و کشورهای عربی در خلیج عربی[فارس]به عنوان حوزه نفوذ و تسلط ایران می باشد.

رژیم ایران هیچ تلاشی جهت پایان دادن به اقدامات تجاوزگرانه و رؤیاهای توسعه طلبانه اش به عمل نمی آورد و از ابتدا شروع به توطئه و اقدامات خرابکارانه و دخالت در امور داخلی ما نموده و نهایتا جنگ تجاوزگرانه علیه عراق را از تاریخ ۴ سپتامبر ۱۹۸۰ آغاز کرد.

اظهارات آقای خامنه ای در مقام ریاست جمهوری که عالی ترین مقام رسمی دولت ایران، بر اساس مقررات بین المللی می باشد، حاکی از ابعاد خطرناک و دور از دسترس و مغایر با مبانی اساسی نظام فعلی بین المللی است که این ابعاد باید در جای خود مورد ملاحظه قرار گیرد که عواقب آن فروپاشی اصول شناخته شده حقوق بین المللی می باشد.

اظهارات آقای خامنه ای نشان دهنده دعوت جدید جهت بازگشت و توسعه سیستم ملوک الطوایفی بر کشورهای مستقل می باشد و این در زمانی است که جامعه بین المللی راه طولانی را در روند خلع ید از استعمار طی کرده، استعماری که جهان را میراث گذشتگان می پنداشت، از ریشه برچیده شد. این اظهارات همچنین به منظور به هم ریختن شخصیت بین المللی دولت های عضو جامعه بین المللی و رد مفاهیم مرزهای جغرافیایی به عنوان گامی جهت توسعه طلبی ارضی به شمار می رود.

این سیاست های توسعه طلبانه و تجاوزگرانه حکومت ایران در اظهارات آقای خامنه ای تصریح شده و حاکی از نقض آشکار برخی از اصول حقوق بین المللی است که جامعه بین المللی به اتفاق آرا آن را تصویب و در اعلامیه روابط دوستانه مجمع عمومی سازمان ملل طی قطعنامه ۲۶۲۵ (XXV) سال ۱۹۷۰ منتشر شده است. در این میان مهم ترین اصول، اصول عدم دخالت در امور داخلی و احترام به حاکمیت دولت هاست.

ص: ۹۷

عراق از ابتـدای جنـگ و به ویژه در ۲۳ سپتامبر ۱۹۸۰ در بیانیه آقای صدام حسـین رئیس جمهوری عراق اعلام کرد که قصـد تجاوز به ایران را نداشـته و هیـچ گونه جاه طلبی در مورد تمامیت ارضـی ایران نـدارد. عراق خاطر نشان ساخت که از خود در برابر تهدیـدات ایران دفـاع می کنـد و برای اسـتقرار صـلح عادلانـه آمـادگی دارد. عراق از این روش پیروی کرده و خـارج از مواضع اصولی روشن خود، حرکت نکرده است.

برعکس، رژیم ایران کلیه درخواست هـای صادقانه عراق را رد کرده و بر ادامه جنگ اصـرار می ورزد، به دلیل اینکه هرگز از طرح ها و مقاصد توسعه طلبانه اش دست برنداشته است. رئیس جمهوری حکومت ایران تأکید داشته است که هیچ مرزی میان عراق و ایران را به رسـمیت نمی شـناسد و ایران برای آینـده عراق و حکـومت آن تصـمیم خواهـد گرفت. شایـد عراق یکی از استان های ایران باشد.

همـان طور که مـا توجه جنـاب عالی را به این حقایق جلب می نماییم به وضوح سـیاست ها و اهـداف تجاوزگرانه و خطرناک رژیم ایران را به روشـنی گوشـزد کرده و از جنـاب عـالی در خواست می نمـاییم موضـعی بر اساس حقوق بین المللی و منشور سازمان ملل و اصول و اهداف کشورهای عدم تعهد اتخاذ نمایید. تنها در چنین حالتی است که از اصول و عدالت دفاع خواهد شـد و روابط بین المللی عادی و دست یابی به صـلح و امنیت بین المللی امکان پـذیر می گردد و رفاه و شادمانی مردم محفوظ خواهد ماند.

دکتر سعدون حمادی - وزیر امور خارجه جمهوری عراق

سند شماره ۰۵۱

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۷ / ۲۲۲

- ۱۱ می ۱۹۸۲ (۲۱ اردیبهشت ۱۳۶۱)

گسترش و تقویت حسن هم جواری میان دولت ها

یادداشت ۷ می ۱۹۸۲ هیئت نماینـدگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیر کل هیئت نمایندگی دائمی جمهوری عراق ضمن تشـکر از دبیر کل سازمان ملل، احتراما دسـتور صادره ی شورای فرماندهی انقلاب عراق را که در آن تصـمیم به آزادی نوجوانان اسـیر ایرانی جنگ - که در طی نبردهای اخیر دسـتگیر شده اند - گرفته است، به پیوست برای جناب عالی ارسال می کند.

پیوست

دستور صادره تاریخ ۳ می ۱۹۸۲ شورای فرماندهی انقلاب عراق

بنام خداوند بخشنده مهربان

بـا الهـام از اسـلام و بر اسـاس اصول انقلاب جولای و پیروی از اجـداد خویش، یک بار دیگر بر اصول انسانی تأکیـد کرده و حسن نیت خود را در مورد ملت ایران ابراز نموده و تصـمیم به آزادی نوجوانانی که به دست نیروهای دلیر ما در مناطق نبرد به اسارت درآمده اند، گرفته ایم. آنها را به صـلیب سرخ جهانی تحویل داده بدون اینکه مبادله با اسیران عراقی جنگ را خواستار شویم.

زنده باد ملت ایران و اصول شرافتمندانه انسانی اش.

سند شماره ۰۵۲

شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۱۲۱

مورخ ۲۵ می ۱۹۸۲(۴ خرداد ۱۳۶۱)

یادداشت ۲۵ می ۱۹۸۲ نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

به نام خداوند بخشنده مهربان

نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل قدردانی خویش را از دبیر کل سازمان ملل اعلام داشته و احتراما متن اطلاعیه وزارت امور خارجه را درباره شهر هویزه در خوزستان که اخیرا آزاد شده، ارسال می دارد.

پیوست

اطلاعیه وزارت امور خارجه ایران

پس از ۲۰ مـاه از اشـغال غیر قـانونی بخش هـایی از خوزسـتان به دست متجـاوزان عراقی، مردم مسـلمان ایران موفـق شدنـد با عنایات الهی مزدوران صدام حسین را به عقب رانده و سرزمین های جمهوری اسلامی ایران را آزاد سازند.

آزاد سـازی سـرزمین هـای اشـغالی نشـان داده است که ایرانی هـا از نخستین روز اشـغال و تخریب نـاجوانمردانه ی تقریبا کلیه تأسـیسات غیر نظامی در شـهرها و روسـتاهای اشـغالی، اعم از عمومی و خصوصـی به دست رژیم متجاوز عراق، منتظر فرصـت بودند که مناطق

اشغالی را بازپس گیرند. در حقیقت رژیم عراق، جنایت های صهیونیست را در القنیطره تکرار کرده که عراق خودش در پی محکوم کردن آن بود.

نمونه زنده رعب و وحشت جنایت های عراق را می توان در شهرستان هویزه ایران شاهد بود.

هویزه یکی از شهرهای مهم سوسنگرد و در دشت میشان در دره کرخه واقع در استان خوزستان قرار دارد. قبل از جنگ تجاوزگرانه عراق، هویزه از محل های اسلامی و تاریخی به شمار می رفت و دارای آثار باستانی با ارزشی بود. اخیرا وقتی که شهرستان هویزه آزاد شد، رزمندگان مسلمان ایران با منظره وحشتناکی مواجه شدند، هیچ چیزی در عقب نشینی متجاوزان سالم نمانده و همه شهر به تلی از خاک و گل و لای مبدل شده بود. خانه ها، مغازه ها، ساختمان های عمومی و حتی مساجد تخریب شده بودند، ساختمان های مهم هویزه که اشغال گران عراقی تخریب کرده اند عبارتند از:

- مسجد مرکزی هویزه

- آثار باستانی مذهبی - تاریخی که به بقعه اسماعیل خلیل معروف است (مقبره اسماعیل)

- ساختمان های عمومی شامل فرمانداری، سرویس های پستی، آرشیوهای دولتی و..

- بیمارستان مدرن هویزه که ساکنان منطقه دشت میشان از ان استفاده می کردند. - مدارس شهری

- مغازه و کارگاه ها

- منبع آب و شبکه آبیاری

- سایر تأسیسات عمومی

بر اساس اصول پذیرفته شده بین المللی رفتاری، نیروی اشغال گر، مسئول اموال عمومی و شخصی مناطق تحت اشغال خود می باشد، به ویژه اینکه در حفظ بناهای تاریخی و مذهبی نیز مسئولیت دارد. نیازی وجود ندارد که از سازمان های مختلف بین المللی که حفاظت اموال تحت اشغال را مقرر کرده اند، نام برده شود. دولت جمهوری اسلامی ایران از سازمان های آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل درخواست می نماید که تیم تحقیقی را جهت بازدید از شهرستان تخریب شده هویزه اعزام نماید تا افکار عمومی بین المللی متوجه گردند که چه نیروی دیو سیرتی درگیر نبرد با مردم مسلمان ایران در ۲۰ ماه گذشته بوده است.

ص: ۱۰۰

سند شماره ۰۵۳

– شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۱۴۱

– ۳۰ می ۱۹۸۲(۹ خرداد ۱۳۶۱)

نامه ۳۰ می ۱۹۸۲ نمایندگی دائمی اردن در سازمان ملل خطاب به رئیس شورای امنیت

احتراما بنا به اطلاع دولت متبوعم، جلسه فوری شورای امنیت را خواستار شده تا تشدید مناقشه نظامی طولانی، رو به رشد و وحشتناک را که میان جمهوری عراق و جمهوری اسلامی ایران از سپتامبر ۱۹۸۰ آغاز شده بررسی کنند.

این مناقشه که ابعاد آن رو به گسترش است نه تنها خطر فوری برای صلح منطقه ای خواهد داشت بلکه صلح و امنیت جهانی را به مخاطره خواهد افکند. دولت متبوعم مشتاقانه امیدوار است که شورای امنیت به مسئولیت خویش در این برهه ی خطرناک عمل نماید.

هازن نوصیبه – سفیر نمایندگی دائمی

سند شماره ۰۵۴

– شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۱۸۴

– شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۷ / ۲۷۱

– ۱۰ ژوئن ۱۹۸۲ (۲۰ خرداد ۱۳۶۱)

یادداشت ۸ ژوئن ۱۹۸۲ نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

نمایندگی دائمی جمهوری عراق در سازمان ملل ضمن تشکر از دبیر کل سازمان ملل، در مورد سند شماره ۱۰ / ۸۲ / NV مورخ ۱۵ مارس ۱۹۸۲ که حاوی یادداشت نمایندگی دائمی ایران به همراه تلکس وزارت امور خارجه ایران منتشر شد، احتراما بنا به اطلاع دولت عراق خاطرنشان می گردد که این ادعاها در پیام مذکور شرم آور بوده و دخالت غیر قابل توجیه در امور داخلی عراق محسوب می شود.

در پیام تلکس ایران ادعاهای بی اساس صورت گرفته که دولت عراق ۱۵۰۰ تن از مسلمانان مرد، زن و بچه عراقی را از مرز اخراج کرده است.

ضرورت دارد نمایندگی دائمی عراق در اینجا تأکید کند افرادی که اخراج شده اند

شهروندان ایرانی بوده که به طور غیر قانونی تابعیت عراقی کسب کرده بودند. بسیار مشکل است که با این سؤال مواجه شوم که اخراج ملیت های خارجی به کشور خودشان باید تحت عنوان مسئله آوارگان مورد توجه قرار گیرد.

عراق، همانند سایر دولت های مستقل، حق اخراج هر خارجی را که به طور غیر قانونی وارد خاک خود شده باشد و یا اینکه مقررات مهاجرت کشور را نقض کرده باشد داراست.

به علاوه، گفتنی است که هر دولت مستقلی حق لغو تابعیت هر شهروندی را که با ارائه اسناد جعلی و کذب به دست آمده باشد، دارا می باشد.

همه موارد و مقررات مذکور بر اساس حقوق بین المللی خصوصی و اصول جامعه بین المللی بوده و حق قانونی دولت های مستقل به شمار می رود.

با توجه به حقایق فوق، دولت عراق مجبور بوده است اقدامات لازم را در مورد خارجیانی که مقررات و شرایط تابعیت را نقض کرده اند، اتخاذ نماید.

سند شماره ۰۵۵

- شماره سند شورای امنیت: ۱۵۱۹۶ / S

- شماره سند مجمع عمومی:۲۷۹ / ۳۷ / A

- ۱۱ ژوئن ۱۹۸۲ (۲۱ خرداد ۱۳۶۱)

یادداشت ۱۰ ژوئن ۱۹۸۲ نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل با قدردانی از دبیرکل سازمان ملل، احتراما متن بیانیه دولت عراق را درباره آمادگی عراق جهت آتش بس فوری در جبهه جنگ با ایران، به پیوست ارسال می کند.

پیوست

رهبری ملی منطقه ای حزب سوسیالیست بعث عربی و شورای فرماندهی انقلاب به رهبری صدام حسین رئیس جمهوری که در نشست مشترک فوق العاده در شب گذشته تشکیل شد، درخواست کمیته صلح اسلامی درباره توقف مخاصمات و سایر مسائل مربوط به تجاوزات صهیونیست را مورد بحث قرار داد و آمادگی عراق را جهت رعایت آتش بس فوری در جبهه جنگ با ایران و در پاسخ به درخواست کمیته صلح اسلامی برای پایان بخشیدن به مخاصمات و رودررویی با تجاوزات دشمن صهیونیستی، اعلام کرد.

ص: ۱۰۲

این بیانیه می افزاید آمادگی عراق جهت عقب نشینی فوری نیروهایش از کلیه شهرها و سرزمین های ایران از جمله قصر شیرین، مهران، سومار و خسروی به مرزهای بین المللی را شامل می شود. روند عقب نشینی طی دو هفته کامل خواهد شد. درباره حل و فصل مسائل مورد مناقشه نمی توان با ایران مستقیما از طریق سازمان های واسطه موجود میان دو کشور به توافق دست یافت، اما عراق آماده است هر گونه تصمیم الزام آور حکمیت سازمان کنفرانس اسلامی را که در نشست فوری سازمان کنفرانس اسلامی بدین منظور تشکیل شده بپذیرد.

اگر ایران تصمیم حکمیت سازمان کنفرانس اسلامی را رد کند، عراق هر تصمیم الزام آوری را که نهضت عدم تعهد یا شورای امنیت سازمان ملل اتخاذ کند، خواهد پذیرفت.

شورای فرماندهی انقلاب اعلام کرد که تصمیم عراق برای توقف کلیه عملیات های نظامی از درک عمیق آن ناشی می شود و کلیه تلاش ها باید جهت مواجهه با دشمن صهیونیستی هدایت شود.

سند شماره ۰۵۶

– شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۲۱۹

–شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۷ / ۲۸۵

– ۱۸ ژوئن ۱۹۸۲ (۲۸ خرداد ۱۳۶۱)

نامه ۱۱ ژوئن ۱۹۸۲ نمایندگی دائمی بلژیک در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

احتراما، توجه جناب عالی را به بیانیه ذیل در مورد مناقشه میان عراق و ایران که وزیران امور خارجه ده کشور عضو جامعه اتحادیه اروپا در ۲۴ می ۱۹۸۲ صادر کردند، جلب می نمایم

ده کشور نگرانی عمیق خود را از ادامه مناقشه میان عراق و ایران که اکنون بیش از دو سال است طول کشیده، ابراز داشته و مدعی شدند که قربانیان بی شماری داشته و به انهدام مادی بسیاری منجر شده و به مردم غیر نظامی صدمات شدیدی را وارد ساخته و منابع مهمی را که دو کشور باید جهت پیشرفت اقتصادی و اجتماعی مصرف کنند، به خود اختصاص داده است.

در حالی که مجددا بر تعهدات خویش به اصل احترام به استقلال و حاکمیت دولت ها و عدم دخالت در امور داخلی آنها تأکید می گردد، ده کشور نگرانی عمیق خود را از ادامه نبرد ابراز

نمودند، آنها با توجه به روابط نزدیک با هر یک از دو کشور متخاصم و نیز با سایر کشورهای منطقه از ادامه مناقشه اظهار تأسف کرده مجددا یادآور شدند که از ۲۳ سپتامبر ۱۹۸۰ موضعی را در پشتیبانی از پایان بخشیدن به نبرد و حل و فصل از طریق مذاکره اتخاذ کرده اند.

ده کشور از تلاش های مصرانه نمایندگان دبیر کل سازمان ملل و نهضت عدم تعهد و کنفرانس اسلامی تشکر و قدردانی نمودند.

ده کشور مشتاقانه به حل و فصل صلح جویانه بر اساس اصول شناخته شده جامعه بین المللی از قبیل آنچه که شورای امنیت سازمان ملل در قطعنامه ۴۷۹ مورخ سپتامبر ۱۹۸۰ مشخص کرده، اظهار تمایل نمودند. آنها مصرانه اعتقاد دارند حل و فصل عادلانه و سیاسی پایدار، متضمن امنیت دو کشور با احترام به حاکمیت، تمامیت ارضی و هویت سیاسی و فرهنگی آنها می باشد و بیش از پیش ضروری است، چون رشد و توسعه اقتصادی و اجتماعی را برای مردم منطقه به ارمغان می آورد.

ده کشور خواهان مشارکت در هر گونه تلاشی جهت صلح بوده تا آنجایی که هر یک از دو طرف در آن مشارکت کنند و همچنین با پایان یافتن مخاصمات، امکان همکاری در بازسازی دو کشور مورد بررسی قرار می گیرد.

ادموند دی ور - سفیر نمایندگی دائمی بلژیک در سازمان ملل

سند شماره ۰۵۷

- شماره سند مجمع عمومی: ۳۰۵ / ۳۷ / A

- ۲۴ ژوئن ۱۹۸۲ (۳ تیر ۱۳۶۱)

حل و فصل صلح جویانه مناقشات میان دولت ها

یادداشت ۲۲ ژوئن ۱۹۸۲ نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل ضمن قدردانی از دبیر کل سازمان ملل، احتراما تصمیم شورای فرماندهی انقلاب عراق در تاریخ ۲۰ ژوئن ۱۹۸۲ جهت عقب نشینی نیروهای عراقی از کلیه سرزمین ها اشغالی ایرانی به مرزهای بین المللی طی ۱۰ روز را به اطلاع می رساند.

رئیس جمهوری صدام حسین اعلام کرد که از آغاز عقب نشینی نیروهای عراقی از کلیه سرزمین های اشغالی ایران به مرزهای بین المللی طی ۱۰ روز از تاریخ مذکور صورت خواهد

گرفت. رئیس جمهوری در نطق خود گفت که شورای فرماندهی انقلاب تصمیم گرفته است بر اساس بیانیه پیشنهادی ۱۰ ژوئن به ایران جهت آتش بس و عقب نشینی نیروهایش به تعهد خود ادامه دهد. در ضمن عراق خواهان ادامه همکاری با هیئت های میانجی می باشد تا به حل و فصل عادلانه شرافت مندانه که عراق از روزهای اولیه جنگ خواستار آن بوده، دست یابد.

رئیس جمهوری عراق توضیح داد که دلایلی در ماورای عقب نشینی است و اظهار داشت که این تصمیم به منظور رد کردن یکی از مهم ترین بهانه های دولت ایران جهت ادامه جنگ صورت گرفته و قرار دادن آن کشور در آزمون واقعی و آشکار ساختن نیات حقیقی اش در پیشگاه اعراف و افکار عمومی جهان می باشد.

گسترش وضعیت بغرنج که ملت عرب شاهد هستند ناشی از اشغال لبنان به دست صهیونیست ها و مقاومت فلسطینیان در برابر آنان می باشد که عراق در این موقعیت لازم است به کمک آنان بشتابد.

رئیس جمهوری اضافه کرد که به رغم آگاهی عراق و تجربه ای که از روابط نزدیک توطئه حکام تهران در ادامه جنگ با نگرش تحریک آمیز برخی مجامع در این زمینه وجود دارد، تجاوز خائنانه صهیونیست علیه لبنان و مقاومت فلسطین، عراق را در معرض این همکاری قرار داده است تا از کلیه اتهامات دروغین جلوگیری کند.

به علاوه، دولت عراق کلیه اتهامات و استدلال های کذب را مبنی بر اینکه هنوز قسمت هایی از خاک ایران را در اشغال دارد، رد می کند، تصمیمات عراق در عقب نشینی نیروهایش کلیه این توجیهات مبنی بر اینکه آنها سوء نیت یا حسن نیت داشته اند را برطرف می سازد و جامعه بین المللی را متوجه مسئولیت خویش در مورد مناقشه می کند.

رئیس جمهوری عراق همچنین توضیح داد که مسئولیت عراق در مورد نهضت عدم تعهد، حقیقتی است که میزبان هفتمین نشست اجلاس در سپتامبر خواهد بود که لازم است هر گونه اتهامی که توسط سایرین تحت عنوان نهضت به منظور تضعیف کردن نقش عراق صورت می گیرد، یا اینکه دلیل دیگری در اعلام عقب نشینی سربازان عراقی از خاک ایران وجود داشته، برطرف گردد.

عراق اعتقاد دارد که تصمیمش جهت عقب نشینی تا حدودی زیادی برای گسترش روابط مثبت با نیروهای با حسن نیت خلقی ایران صورت گرفته که به مبارزه با جنگ تجاوزگرانه برخاسته اند که دولت ایران علیه عراق آغاز کرده است و آنان در تلاشند که روابط عادی با عراق برقرار کنند.

این تصمیم همچنین فرصت های بهتری را جهت صلح دوستی و نیروهای دوستی با

عراق علیه منشأ تجاوز و توسعه طلبی فراهم ساخته است.

به رغم پیامدهای تصمیمات عراق، این کشور متقاعد شده است که دولت ایران از نیات تجاوزگرانه و طمع کارانه اش دست بر نخواهد داشت، بنابراین انتظار می رود که دولت ایران به تجاوزاتش علیه سرزمین و مردم عراق ادامه داده که نیاز به آمادگی جهت فداکاری، شکیبایی و آگاهی بیشتر است تا کلیه طمع های ایران را دفن کنند.

سند شماره ۰۵۸

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۷ / ۳۲۱

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۲۶۶

- ۲ جولای ۱۹۸۲ (۱۱ تیر ۱۳۶۱)

گسترش و تقویت حسن هم جواری میان دولت ها

نامه مورخ ۳۰ ژوئن ۱۹۸۲ نمایندگی دائمی بلژیک در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

احتراما توجه جناب عالی را به بیانیه مربوط به مناقشه میان عراق و ایران که به دنبال اجلاس سران دولت ها و حکومت های ۱۰ کشور عضو جامع اروپا در بروکسل در تاریخ ۲۸ و ۲۹ ژوئن ۱۹۸۲ تشکیل شد، جلب می نمایم.

ای. دی ور - سفیر نمایندگی دائمی بلژیک در سازمان ملل

پیوست

در مورد مناقشه عراق و ایران سران دولت ها و حکومت های ۱۰ کشور عضو جامعه اروپا در اجلاس بروکسل در تاریخ ۲۸ و ۲۹ ژوئن ۱۹۸۲ بیانیه ذیل را صادر کردند.

۱- ده کشور نگرانی عمیق خود را از ادامه مناقشه خسارت بار میان عراق و ایران - که برای دو کشور مخرب بوده و به شدت تهدید کننده امنیت و ثبات منطقه می باشد - ابراز کردند.

۲- آنها بر درخواست مورخ ۲۴ می خود جهت خاتمه بخشیدن مخاصمات و حل و فصل از طریق مذاکره تأکید کردند.

۳- آنها افزایش تلاش های صلح جویانه را خواستار شدند، به طریقی که اخیرا خودشان اعلام آمادگی کردند که باید به اینها کمک نمود.

سند شماره ۰۵۹

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۲۷۰

- ۲ جولای ۱۹۸۲ (۱۱ تیر ۱۳۶۱)

نامه مورخ ۱ جولای ۱۹۸۲ نماینده ایران خطاب به رئیس شورای امنیت

احتراما به اطلاع جناب عالی می رساند که بر اساس جدیدترین اطلاعات دریافتی از تهران، نیروهای متجاوز عراق، علی رغم ادعاهای عراق هنوز قسمت هایی از خاک ایران را در اشغال دارند. اگر چه هنوز تحرکات برخی از سربازان عراق در غرب ایران وجود دارد، اما این تحرکات تنها شامل عقب نشینی از مواضع غیر قابل دفاع در دشت ها و شهرها به زمین های مرتفع می شود که در آنها نقاط سنگر حفر کرده و هنوز در خاک ایران باقی مانده اند.

در تحرکات آنها به مواضع جدیدشان، نیروهای متجاوز عراقی به همان روند اقدامات جنایتکارانه خود افزوده و همچنان به اشغال سرزمین ایران طی ۲۱ ماه گذشته ادامه داده اند. متجاوزان عراقی شهرهای قصر شیرین و مهران را کاملا تخریب کرده و نیز پل ها، جاده ها و سایر تأسیسات عمومی و غیر نظامی را در این مناطق، از بین برده اند.

آتش توپخانه عراق هنوز به طور روزانه ادامه داشته که این گلوله باران ها تنها در روز گذشته به کشته شدن ۸ تن و مجروح شدن ۲۹ غیر نظامی در مناطق مسکونی آبادان و خرمشهر انجامید.

ادامه این اقدامات جنایتکارانه رژیم بعثی صدام حسین راهی برای مردم مسلمان ایران جز اقدامات مقابله به مثل به خاطر اعمال ضد انسانی این رژیم، باقی نخواهد گذاشت.

سعید رجایی خراسانی - نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل

سند شماره ۰۶۰

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۷ / ۳۲۳

- ۲ جولای ۱۹۸۲(۱۱ تیر ۱۳۶۱)

حل و فصل صلح جویانه مناقشات میان دولت ها

نامه مورخ ۱ جولای ۱۹۸۲ نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیر کل احتراما به اطلاع می رساند که در تاریخ ۱۰ ژوئن ۱۹۸۲، شورای فرماندهی انقلاب

عراق اعلام کرد که آتش بس یک طرفه در مناقشه نظامی با ایران را اعلام کرده است. در ۲۰ ژوئن آقای صدام حسین رئیس جمهوری عراق این تصمیمات شورا را اعلام کرد که در آن تصمیم گرفته است که عقب نشینی کامل نیروهای خود را از سرزمین های اشغالی ایران ظرف حداکثر یک دوره ۱۰ روزه آغاز کند. عملیات عقب نشینی به مرزهای شناخته شده بین المللی اکنون کامل شده است.

در این مورد مایلم به گزارش های شماره ۱۴۴ هیئت نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل مورخ ۲۴ ژوئن اشاره کنم که در آن این هیئت نمایندگی بخشی از اظهارات مورخ ۲۱ ژوئن[امام]خمینی را خاطر نشان ساخت که بخش از آن اظهارات را در سند ذیل می خوانیم:

در ۲۱ ژوئن،[امام]خمینی در اظهاراتش در پاسخ به اعلام عراق مبنی بر عقب نشینی از سرزمین های اشغالی ایران تجاوز صهیونیست به جنوب لبنان اظهار داشت:

«تجاوز صهیونیست به جنوب لبنان نیز توطئه ای از سوی ایالات متحده جهت منحرف ساختن توجهات جهانیان از جنگ ایران و عراق و نیز اغفال جمهوری اسلامی ایران در وضعیتی که نتواند حملات عراق را دفع کند، صورت گرفته است. در حالی که مردم ایران از خون ریزی در جنوب لبنان نگران می باشند، وضعیت بد مسلمانان در آن کشور نباید ایرانی ها را تا اندازه ای به خود مشغول سازد که قادر نباشد حملات فوری همسایه شان را دفع کنند. ایستادگی ایران در برابر رژیم عراق فصل جدیدی از مقاومت ها و مبارزات را در برابر صهیونیست ها ایجاد کرد که به هیچ دلیلی نمی تواند متوقف شود. تجاوز صهیونیست ها به جنوب لبنان بنا به درخواست و حمایت امریکا و با این فرض انجام شد که ایران با کمک نظامی به لبنان در برابر عراق ضعیف شده و رژیم عراق مجال یابد با تقویت توان خود حمله سراسری وسیعی را علیه ایران اجرا نماید و هر آنچه که بخواهد بر سر ایران بیاورد. در آغاز جنگ، صدام حسین خیلی بی شرمانه ادعاهای خود را علیه جمهوری اسلامی بیان کرد و در تهاجم نیروهایش به ایران آشکارا به آنها مدال فتح و افتخار می داد اما اکنون انتخابش عقب نشینی است.»

امام در بیاناتش مکررا در پاسخ به ادعاهای صدام حسین در بغداد گفت که رژیم بعث عراق توانایی اش برای پیروزی در جنگ پایان یافته لذا (به ناچار) گفته که در ۱۰ روز آینده نیروهایش را از مناطق اشغال شده خارج خواهد کرد.

امام ادعاهای صدام حسین را تمسخر آمیز دانست و گفت که نه تنها اعلامیه های

رسـمی را دیکته شده به او می دهند بلکه او تماما عقل سلیم خود را از دست داده و در درک و فهم مسائل ناتوان شده و مانند یک کودک مدرسه ای است.

امـام گفت که صـدام مکررا در رسـانه های بین المللی ادعا می کرد که هزاران ایرانی را کشـته و خسارات عظیم مادی بر آنان وارد کرده و هزاران ایرانی را به اسارت گرفته است اما حقیقت روشن شد و کذب گفتارش و وقاحت تجاوز و جنایاتش اثبات شد. اگر فرضا ادعاهایش درست باشد پس هزاران تن از ایرانیانی که بنا به ادعاهای او اسـیر شده اند باید سالم باشـند و پس از پایان جنگ به میهن شان برگردند.

در چنین موقعیـتی من نبایـد در تلاـش برای معـامله و مصـالحه بـا خیـال و تصور پیش روم... نکته قابـل توجهی است که هیئت نمایندگی ایران به صلاح دید خود بخشی از بیانات[امام]خمینی را حذف کرده است.

همچنین[امـام]خمینی واقعا گفت که اگر ایران در این جنگ پیروز شود و عراق را شـکست دهـد، عراق به ایران الحاق خواهد شـد و سـپس همه کشورهـای کوچک منطقه نیز به ایران الحاق می شونـد. او همچنین گفت که بیانیه رسـمی عراق برای عقب نشـینی و خروج نیروهایش از ایران چیزی جز یک دسیسه و توطئه نیست و ما نباید عراق را ترک کنیم و باید در آنجا بمانیم و جلوی گسترش و تقویت نیروهای عراق را با کمک و همـدستی سایرین را بگیریم تا آنها نتواننـد به ما حمله مجـدد و ناگهانی کنند.

با توجه به صـحت عقب نشـینی نیروهای عراق، امام خمینی گفت که خوب این یکی از شرایط ماست اما ما شرایط دیگری هم داریم که باید انجام شود و گرنه به جنگ با عراق ادامه خواهیم داد.

از جناب عالی اجازه می خواهم تا توجه شـما را به نتیجه گیری و جمع بنـدی دولت متبوعم که برگرفته از دیـدگاه ها و حقایق مـذکور است جلب کنم. مـایلم اشـاره کنم که مقامـات وزارت خـارجه عراق قبلا این مطالب را به هیئت اعزامی دیپلماتیک به بغداد انتقال داده اند، با توجه به این نظرات و دیدگاه ها، عراق از تلاش های مستمر خود برای اسـتقرار عدالت و توافق (بر سر آتش بس یـا خاتمه جنگ) باز نخواهـد ایسـتاد. اما از سوی دیگر وزارت خارجه ایران برای به تعویق انـداختن این نکته (آتش بس یا خاتمه جنگ) با گستاخی از اظهارات خود در ۲۹ ژوئن مبنی بر اینکه نیروهای عراقی آتش بس را مراعات نکرده اند و هنوز برخی از مناطق استراتژیک ایران را در اشغال خود دارند، دفاع می کند.

در این بـاره مـایلم به اطلاع جناب عالی برسانم که در ۳۰ ژوئن سـخنگوی وزارت خارجه عراق تأکید کرد که نیروهای عراقی کاملا عقب نشینی کرده و قاطعانه

ادعاهای ایران را رد می کنند. به علاوه این سخنگو بر خواسته عراق از سازمان ملل، نهضت کشورهای غیر متعهد و سازمان کنفرانس اسلامی، جهت تشکیل کمیسیون حقیقت یاب تأکید کرده تا طرفی که شروع کننده تجاوز و مسئولیت ادامه آن را داشته مشخص نمایند. این سخنگو همچنین بر این حقیقت تأکید کرد که عراق قبلا درخواست تعیین صحت عقب نشینی را نموده و تضمین آتش بس با نیروی متشکل از نیروی سازمان ملل، نهضت کشورهای عدم تعهد، سازمان کنفرانس اسلامی یا از هر سه سازمان مذکور را خواستار شده است. این سخنگو خاطرنشان ساخت که اگر دولت ایران از درستی ادعاهایش اطمینان دارد باید به طور شایسته به این پیشنهاد پاسخ دهد، به صورتی که مطمئن ترین وسیله جهت تصدیق واقعی این وضعیت است. از طرف دیگر ادعاهای ایران چیزی جز سیاست مصرانه اش در طولانی ساختن جنگ نیست.

صالح عمر العلی - نمایندگی دائمی جمهوری عراق

سند شماره ۰۶۱

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۲۷۹

- ۸ جولای ۱۹۸۲(۱۷ تیر ۱۳۶۱)

نامه مورخ ۸ جولای ۱۹۸۲ نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به رئیس شورای امنیت

بنا به اطلاع دولت متبوعم، پیرو نامه مورخ ۱ جولای ۱۹۸۲ نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل خطاب به جناب عالی (S / ۱۵۲۷۰) احتراما به اطلاع می رساند که در این نامه نمایندگی دائمی ایران با لحن ناشایست که زبان استاندارد ایران شده، ادعا کرده است که نیروهای عراقی از ایران عقب نشینی نکرده اند.

ادعاهای مذکور ایران را قاطعانه رد می کنیم، آن واقعیتی است که به طور منطقی ارائه شده که نباید هیچ شکی در عقب نشینی نیروهای عراقی از ایران وجود داشته باشد. جا دارد که سازمان ملل صحت این حقیقت را با مکانیسم مناسب تأیید کند.

صالح عمر العلی - نمایندگی دائمی جمهوری عراق

ص: ۱۱۰

سند شماره ۰۶۲

– شماره سند شورای امنیت: (۱۹۸۲) S / RES / ۵۱۴

– ۱۲ جولای ۱۹۸۲(۲۱ تیر ۱۳۶۱)

قطعنامه ۵۱۴(۱۹۸۲)

مصوبه شورای امنیت در جلسه ۲۳۸۳ خود، مورخ ۱۲ جولای ۱۹۸۲

شورای امنیت با بررسی مجدد موضوع تحت عنوان "وضعیت میان ایران و عراق"؛

با نگرانی عمیق در مورد ادامه مناقشه میان دو کشور که به خسارات سنگین جانی و مالی منجر شده و صلح و امنیت را به مخاطره افکنده است؛

با یادآوری مفاد ماده ۲ منشور ملل متحد و یادآوری اینکه لازمه استقرار صلح و امنیت در منطقه، رعایت کامل این مفاد است؛

با یادآوری ماده ۲۴ منشور که به موجب آن مسئولیت اولیه حفظ صلح و امنیت بین المللی به عهده شورای امنیت واگذار گردیده است؛

با یادآوری قطعنامه ۴۷۹ که به اتفاق آرا در ۲۸ سپتامبر ۱۹۸۰ تصویب شد و نیز بیانیه مورخ ۵ نوامبر ۱۹۸۰ رئیس شورا (S / ۱۴۲۴۴)

با در نظر گرفتن کوشش هایی که خصوصا دبیر کل سازمان ملل متحد و نماینده او و نیز جنبش کشورهای غیر متعهد و سازمان کنفرانس اسلامی در جهت میانجی گری مبذول داشته اند؛

۱– خواستار آتش بس و خاتمه فوری کلیه عملیات نظامی می باشیم.

۲– علاوه بر آن خواستار عقب نشینی نیروها به مرزهای شناخته شده بین المللی می باشیم.

۳– تصمیم می گیرد گروهی از ناظران سازمان ملل متحد را به منظور بررسی، تأیید و نظارت بر آتش بس و عقب نشینی اعزام دارد و از دبیر کل می خواهد که گزارش خود را در مورد ترتیباتی که بدین منظور مورد نیاز است به شورای امنیت تسلیم نماید.

۴– مصرانه می خواهد که کوشش های میانجی گری به نحو هماهنگ شده از طریق دبیر کل به منظور نیل به حل جامع اختلافات به نحو عادلانه و شرافتمندانه که مورد قبول هر دو طرف در زمینه کلیه مسائل مهم بر اساس اصول منشور ملل متحد، از جمله احترام به حاکمیت، استقلال، تمامیت ارضی و عدم مداخله در امور داخلی کشورها باشد، ادامه یابد.

۵- از همه کشورهای دیگر درخواست می نماید که از هر اقدامی که می تواند به ادامه

ص: ۱۱۱

اختلافات دامن زند، خودداری ورزند و اجرای قطعنامه حاضر را تسهیل کنند.

۶- از دبیر کل تقاضا می نماید که ظرف سه ماه،در مورد اجرای این قطعنامه گزارش خود را تسلیم نماید.

سند شماره ۰۶۳

شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۲۸۹

۱۴ جولای ۱۹۸۲ (۲۳ تیر ۱۳۶۱)

نامه مورخ ۱۴ جولای ۱۹۸۲ نمایندگی عراق خطاب به رئیس شورای امنیت

بنا به اطلاع دولت متبوعم، احتراما توجه جناب عالی را به وضعیت خطرناک در خصوص مناقشه میان عراق و ایران جلب می نمایم

نیروهای ایران در ساعت ۲۲ مورخ ۱۳ جولای ۱۹۸۲، حمله ای را در منطقه بصره در طول و عرض ۱۰ کیلومتری جبهه آغاز کردند و تلاش کردند از مرزهای عراق عبور کنند. گلوله باران شهر بصره، بند فاو و شهر ابوالخصیب در گذرگاه شط العرب، خسارات و زیان هایی را سبب گردید.

با توجه به این حقیقت که این حمله نقض آشکار قطعنامه ۵۱۴(۱۹۸۲) شورای امنیت از سوی ایران است، دولت عراق از شورا درخواست می کند که نقض قطعنامه شورا از سوی ایران را محکوم نماید و با اتخاذ اقدامات مناسب به این اقدامات جدید تجاوزگرانه که ایران مرتکب می شود، پایان دهد.

صالح عمر العلی - نمایندگی دائمی جمهوری عراق

سند شماره ۰۶۴

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۲۹۲

- ۱۴ جولای ۱۹۸۲ (۲۳ تیر ۱۳۶۱)

نامه مورخ ۱۴ جولای ۱۹۸۲ نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

احتراما با توجه به متن قطعنامه ۵۱۴ (۱۹۸۲) شورای امنیت، آن را برای وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران ارسال کردم. با احترام به متن پاسخ دولت متبوعم به پیوست ارسال می گردد.

سعید رجایی خراسانی - نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران

پیوست

موضع جمهوری اسلامی ایران درباره اقدامات شورای امنیت در خصوص جنگ تجاوزگرانه عراق علیه ایران

اقدامات شورای امنیت در مورد جنگ تحمیلی عراق علیه ایران از سپتامبر ۱۹۸۰ مطابق با منظور سازمان ملل

در پاراگراف ۲ ماده ۲۴ منشور می خوانیم:

"در ایفای وظایف شورای امنیت، مطابق با اهداف و اصول سازمان ملل اقدام خواهد شد."

در پاراگراف ۱ ماده ۳۳ منشور می خوانیم:

"طرفین هر مناقشه که تداوم آن احتمالا حفظ صلح و امنیت بین المللی را به مخاطره می افکند، قبل از هر چیز باید در جست و جوی حل و فصل از طریق مذاکره، تحقیق، میانجی گری، توافق، داوری، حل و فصل قضایی، متوسل شدن به مؤسسات یا ترتیبات منطقه ای یا سایر ابزارهای صلح جویانه - با انتخاب خود آنها - باشند."

در پاراگراف ۲ ماده ۳۳ منشور می خوانیم:

"شورای امنیت هر وقت که لازم باشد از طرفین اختلاف جهت حل و فصل مناقشه خود با چنین ابزارهایی، درخواست می کند."

دولت های عضو سازمان ملل به تعهدات خود در برابر منشور مقیدند و ملزم به رعایت مفاد ۳۳ و ۳۷ می باشند. پیش از آنکه دولتی تصمیم بگیرد و به طور یک جانبه به تجاوزات و اشغال نظامی برای حل و فصل مناقشه متوسل شود، اما در مورد دولتی که واقعا چنین تصمیم یک طرفه ای را اتخاذ کند، وظیفه شوراست که آن دولت را به دلیل عدم التزام به منشور محکوم نماید و از آن بخواهد که به شرایط متداول قبل از شروع به تجاوز و حل و فصل مناقشه بر اساس مفاد ۳۳ و ۳۷ منشور متوسل شود. کوتاهی در انجام آن با چنین ابزاری به مفهوم آن است که شورا بر اساس اهداف و اصول سازمان ملل عمل نکرده است.

قطعنامه ۴۷۹(۱۹۸۰) شورای امنیت در شناسایی تجاوز و اشغال نظامی که اتفاق افتاده قصور کرده است. همچنین در محکوم کردن متجاوز کوتاهی کرده و خواستار آن است که به شرایط متداول قبل از شروع تجاوز بازگردند. بنابراین، قطعنامه ۴۷۹ (۱۹۸۰) هیچ سازگاری با منشور ندارد. این قطعنامه شامل تلاشی از سوی شورا است که به پیامدهای تجاوزات نظامی عراق پایان دهد و ایران را به شرایطی جهت دست یابی به صلح وادار کند که به طور یک جانبه به نفع متجاوز است.

سکوت کامل شورای امنیت برای تقریبا ۲۲ ماده که طی آن تلاش های جنگی نیروهای عراقی متجاوز عمـدتا علیه غیر نظامیان ایران و اهـداف اقتصادی در خوزسـتان و غرب ایران صورت گرفته، به وضوح نشان دهنـده آن است که شورای امنیت عملا به مسئولیت های خود تحت منشور که مغایر با ماده ۳۹ می باشد، بی توجه بوده است. این به مفهوم آن است که شورا خودش را با توجه به موضوع تجاوزات عراق علیه ایران و نهایتا پشتیبانی از موضع عراق به طور ضمنی، موظف می داند.

قطعنامه ۵۱۴ شورا کاملاـ منطبق است بـا اعمـال فشـار همگانی شورای بررسـی حقیقت که تا کنون به طور ریاکارانه در جهت حمایت از متجاوز برآمده است.

قطعنامه ۵۱۴ به طور عمـد در توجه به این مهم کوتـاهی کرده است و در خصوص تجـاوزات عراق و اشـغال نظامی ایران – که بیش از ۲۲ ماه از آن سپری شده – بی تفاوت بوده است.

همچنین در محکوم کردن متجـاوز علی رغم مفـاد ۳۳ و ۳۷ منشور قصور کرده است و در مورد تجـاوزات ددمنشـانه عراق که پیامدهای خطرناکی به دلیل جنایاتی که علیه بشـریت داشـته، بی تفاوت بوده است. همچنین در شناسایی حقوق غیر قابل انکار مردم ایران و تنبیه متجاوزان عراقی که موجب از بین رفتن اموال و گرفتاری های مردم ایران شده، مسئولیت دارد.

این به وضوح نشـان دهنـده آن است که شورای امنیت درنگ کرده تا آنجایی که بنا به اظهارات وزیر خارجه عراق، این رژیم آنچه خواسـتار بسـیاری از ایرانی هـا را کشـته و اموال بسـیاری در ایران را آن قـدر که تمایـل داشـته از بین برده، قبـل از اینکه بخواهد در پشت جنایات جنگی که مرتکب می شود پناه گاهی ایجاد کند، زیرا از تنبیهی که انتظار می رود در امان می باشد.

این نگرش شورای امنیت با روح منشور مغایرت صریح دارد و به وضوح ماده ۲۴ آن را نقض می کند.

در نتیجه، جمهوری اسـلامی ایران خودش را از هر گونه اقدامی که تاکنون شورای امنیت درباره جنگ تجاوزگرانه عراق علیه ایران اتخاذ کرده، مجزا می داند.

مـا آمـاده همکـاری بـا شورا در این مورد در آینـده هستیم و لازم است با توجه به مسـئولیت های خویش به طور جـدی اقـدام شایسـته به عمـل آورد و واقعیت های موجود در صـحنه را مورد بررسـی قرار دهـد. بـدیهی است مسـئولیت هرگونه پیامـدهای غفلت شورا تا امروز به طور کامل متوجه شورا خواهد بود.

ص: ۱۱۴

سند شماره ۰۶۵

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۲۹۳

- ۱۵ جولای ۱۹۸۲ (۲۴ تیر ۱۳۶۱)

گزارش دبیر کل

پیرو پاراگراف ۳ از قطعنامه ۵۱۴ شورای امنیت

۱- در ۱۲ جولای ۱۹۸۲، شورای امنیت قطعنامه ۵۱۴(۱۹۸۲) را در مورد وضعیت میان ایران و عراق تصویب کرد که در بخش هایی از آن آمده است:

شورای امنیت

الف) خواستار آتش بس و پایان دادن فوری کلیه عملیات های نظامی؛

ب) درخواست جهت عقب نشینی نیروها به مرزهای شناخته شده بین المللی؛

ج) تصمیم گیری جهت اعزام تیم ناظران سازمان ملل جهت تأیید و نظارت بر آتش بس و عقب نشینی و درخواست از دبیر کل جهت تسلیم گزارش به شورا در مورد ترتیباتی که بدین منظور مورد نیاز است.

۲- متن قطعنامه ۵۱۴ بلافاصله پس از تصویب آن به دولت های جمهوری اسلامی ایران و عراق ارسال شد.

۳- باتوجه به ترتیبات مربوط به پاراگراف ۳ از قطعنامه ۵۱۴ شورای امنیت، دبیر کل به عنوان نخستین گام و با توافق طرفین آن را مورد ملاحظه قرار داده و تیم کوچکی از افسران عالی رتبه نظامی سازمان ملل را مشخص کرده تا وضعیت واقعی در این زمینه را بررسی و ترتیباتی که جهت اجرای پاراگراف ۳ قطعنامه مورد نیاز است، مورد ارزیابی قرار دهد.

۴- در ۱۳ جولای ۱۹۸۲، وزیر امور خارجه عراق به دبیر کل اطلاع داد که عراق آماده همکاری در اجرای قطعنامه می باشد.

۵- در ۱۴ جولای ۱۹۸۲، نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران متن بیانیه ی دولتش را در مورد قطعنامه ۵۱۴ ارسال کرد (S / ۱۵۲۹۲). در این بیانیه، دولت جمهوری اسلامی ایران دلایل خود را ارائه کرد و خودش را از هر گونه اقدامی که شورای امنیت تاکنون درباره جنگ تجاوزگرانه عراق علیه ایران اتخاذ کرده، مجزا ساخت.

۶- دبیر کل فرصت را غنیمت شمرده و تصریح می نماید که به تلاش های زیادی که از شروع مخاصمات نظامی در سپتامبر ۱۹۸۰ جهت پایان بخشیدن نبرد آغاز کرده ادامه داده، تا بتوان به حل و فصل، مناقشه دست یافت.

سند شماره ۰۶۶

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۲۹۶

- ۱۵ جولای ۱۹۸۲ (۲۴ تیر ۱۳۶۱)

بیانیه رئیس شورای امنیت

شورای امنیت در مشورت های غیر رسمی امروز صبح، ۱۵ جولای ۱۹۸۲، گسترش اخیر وضعیت میان ایران و عراق را مورد ملاحظه قرار داد.

اعضای شورای امنیت نگرانی خود را از وضعیت خطرناک موجود میان ایران و عراق و در واقع قطعنامه ۵۱۴ (۱۹۸۲) که هنوز اجرا نشده، ابزار کردند. شورا بر فعالیت در این مهم تأکید کرد. رئیس شورا به تماس خود با طرفین به منظور یافتن کلیه راه های ممکن جهت پیشرفت تلاش ها تا خاتمه بخشیدن به نبرد و حل و فصل مسائل مربوطه، ادامه خواهد داد.

سند شماره ۰۶۷

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۳۰۱

- ۱۹ جولای ۱۹۸۲ (۲۸ تیر ۱۳۶۱)

نامه مورخ ۱۹ جولای ۱۹۸۲ نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به رئیس شورای امنیت

بنا به اطلاع دولت متبوعم، احتراما توجه جناب عالی را به تشدید وخامت وضعیت در مورد مناقشه عراق و ایران جلب می نمایم.

اطمینان دارم که جناب عالی کاملا از نبرد سنگین مرزی عراق اطلاع دارید که توسط کارشناسان نظامی بین المللی پس از جنگ دوم جهانی به عنوان بزرگ ترین نبرد مورد ملاحظه قرار گرفته است.

تجاوز مداوم ایران علیه عراق و بی اعتنایی به قطعنامه ۵۱۴ شورای امنیت و تهدید به گسترش این مناقشه، تهدید جدی و خطرناک برای صلح و امنیت کل منطقه به ویژه منطقه خلیج عربی[فارس]به شمار می رود با توجه به این حقایق، دولت عراق از شورای امنیت درخواست می کند به مسئولیت خویش عمل نماید و با اتخاذ اقدامات لازم به تجاوزاتی که ایران مرتکب می شود پایان دهد.

صالح عمر العلی - نمایندگی دائمی

ص: ۱۱۶

سند شماره ۰۶۸

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۷ / ۱۹۱

- ۹ آگوست ۱۹۸۲ (۱۸ مرداد ۱۳۶۱)

پیامدهای طولانی شدن مناقشه میان ایران و عراق

نامه مورخ ۵ آگوست ۱۹۸۲ نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

بنا به اطلاع دولت متبوعم، احتراما طبق ماده ۱۴ اصول و مقررات مجمع عمومی و دستور جلسه نشست سی و هفتم بند مکمل تحت عنوان «پیامدهای طولانی شدن مناقشه نظامی میان ایران و عراق» یادداشت توضیحی طبق ماده ۲۰ مقررات مذکور به پیوست ارسال خواهد شد. با توجه به اهمیت موضوع، دولت متبوعم درخواست می کند که این موضوع در جلسه فوق العاده مجمع عمومی مورد بحث واقع شود.

صالح عمر العلی - نمایندگی دائمی

پیوست

یادداشت توضیحی

۱- از ۴ سپتامبر ۱۹۸۰، عراق علل این مناقشه نظامی را در فواصل مختلف در مجامع بین المللی از جمله شورای امنیت و مجمع عمومی سازمان ملل مطرح کرده است. عراق به طور دائم در حرف و عمل بر تبعیت کامل خویش از مقررات و مفاد منشور سازمان ملل درباره حل و فصل صلح جویانه مناقشات بین المللی، ممنوعیت استفاده از زور در روابط بین المللی و احترام به حاکمیت و عدم دخالت در امور داخلی کشورهای دیگر تأکید کرده است.

۲- عراق قطعنامه های ۴۷۹ (۱۹۸۰) و ۵۱۴ (۱۹۸۲) شورای امنیت را پذیرفته است و صادقانه با نماینده دبیر کل سازمان ملل آقای اولاف پالمه برای دست یابی به حل و فصل عادلانه و شرافتمندانه مناقشه، همکاری کرده است.

۳- عراق قطعنامه ۳ / ۶ - (IS)-P مصوبه سومین نشست کنفرانس اسلامی در شهرهای مکه و طائف پادشاهی عربستان سعودی در ژانویه ۱۹۸۱ را پذیرفته است و هر آنچه در توان دارد جهت موفقیت هیئت کمیته حسن نیت که بر اساس قطعنامه مذکور در مورد مناقشه تشکیل شده، انجام داده است.

۴- عراق تصمیمات کنفرانس وزیران امور خارجه کشورهای عدم تعهد در دهلی نو مورخ فوریه ۱۹۸۱ را پذیرفته است و تلاش های صادقانه ای را با کمیته وزیران مسئول بر اساس تصمیمات اجلاس مذکور جهت رسیدن به حل و فصل مناقشه میان دو طرف به عمل آورده است.

۵- به علاوه، عراق تلاش های زیادی را در سطوح دو جانبه با دولت های مشخص جهت خاتمه دادن به این مناقشه نظامی و حل و فصل آن به روش های صلح جویانه انجام داده است.

۶- علی رغم کلیه این تلاش ها و ابتکارات صلح جویانه ی عراق، مناقشه نظامی با ایران ادامه دارد، به دلیل اینکه سیاست ایران، طولانی شدن مناقشه و گسترش آن را دنبال می کند.

۷- ادامه این مناقشه نظامی تأسف بار، تهدید کننده امنیت و ثبات منطقه بوده که یکی از حساس ترین مناطق در جهان می باشد و امنیت، تمامیت ارضی و ثبات کشورهای عربی را در معرض خطرات مستقیم قرار داده و علاوه بر این فجایع، ویرانی و خسارات جانی و مالی را نیز سبب شده است.

۸- بدون شک، ادامه مناقشه میان دو دولت عضو سازمان کنفرانس اسلامی و کشورهای عضو نهضت عدم تعهد، بر نقش این دو سازمان تأثیرات منفی خواهد داشت و آن را تضعیف خواهد کرد، همچنین به اصول مقررات همکاری بین المللی که به آن اعتقاد دارند و برای تقویت آن تلاش می کنند، لطمه وارد می سازد.

۹- ادامه این مناقشه تضعیف کننده سازمان ملل و اصول آن می باشد و به نقش آن لطمه وارد می سازد و موضوع اساسی و حیاتی مطرح می شود که به طور پیچیده ای به میزان تعهدات نسبت به مفاد منشور سازمان ملل در مورد حل و فصل مناقشه به روش های صلح جویانه جهت حفظ صلح و امنیت بین المللی بستگی دارد. بدون تردید مجمع عمومی به عنوان تنها سازمان بین المللی که جامعه بین المللی عموما در آن عضویت دارند، باید دیدگاه هایش را ابراز نموده و با برداشتن گام های لازم بر اساس منشور، و با توجه به پیامدهای سیاست ایران به منظور طولانی ساختن مناقشه نظامی با عراق و رد حل و فصل مناقشه به روش های صلح جویانه، تصمیمات لازم را اتخاذ نماید.

سند شماره ۰۶۹

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۳۸۵

- ۳ سپتامبر ۱۹۸۲ (۱۲ شهریور ۱۳۶۱)

نامه مورخ ۳ سپتامبر ۱۹۸۲ کاردار موقت هیئت نمایندگی عراق در سازمان ملل خطاب به رئیس شورای امنیت

بنا به اطلاع دولت متبوعم، احتراما به اطلاع جناب عالی می رساند که یک بار دیگر

حکومت ایران تعداد زیادی از نیروهای نظامی ایران را در امتداد مرز بین المللی میان عراق و ایران تمرکز ساخته است. این نیروها در حال آماده شدن جهت تجاوز به عراق می باشند. اگر چه پنج اقدام نیروهای ایرانی در ماه گذشته با خسارات جانی و مالی فراوانی مواجه شده و متحمل شکست شدند، اما رژیم ایران بر سیاست تجاوزگرانه و توسعه طلبانه ارضی شوم خود اصرار ورزیده و به موجب آن تهدید بزرگی برای صلح و امنیت منطقه به شمار می رود.

برای همگان به خوبی روشن است که بر خلاف دولت متبوعم، دولت ایران از ارائه پاسخ مثبت به کلیه تلاش های بین المللی برای حل و فصل صلح جویانه مناقشه خودداری کرده است و به وضوح از پذیرش مفاد قطعنامه ۴۷۹ (۱۹۸۰) و ۵۱۴ (۱۹۸۲) شورای امنیت که در چارچوب صلح تهیه شده اجتناب کرده و به جای آن به نقض تعهدات خود تحت منشور و حقوق بین المللی ادامه می دهد.

مایلم تأکید کنم که عراق در حالی که به تلاش های خود جهت صلح ادامه می دهد، حق قانونی خود را جهت دفاع از خود در برابر تجاوزات و توسعه طلبی، محفوظ نگه می دارد.

در پایان با توجه به نقض مداوم تعهدات رژیم ایران در مورد منشور و اصول و مقررات بین المللی، سازمان ملل باید بیش از پیش به وظیفه خود عمل نماید و به سیاست تجاوزگرانه و توسعه طلبانه ایران پایان دهد که به نفع صلح و امنیت بین المللی می باشد.

زهیر ابراهیم محمد - کاردار موقت

سند شماره ۰۷۰

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۳۸۷

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۷ / ۴۲۸

- ۸ سپتامبر ۱۹۸۲ (۱۷ شهریور ۱۳۶۱)

نامه مورخ ۳ سپتامبر ۱۹۸۲ کاردار موقت هیئت نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

بنا به اطلاع دولت متبوعم، احتراما مطالب ذیل را به اطلاع جناب عالی می رسانم:

۱- هنوز از تصویب قطعنامه ۵۱۴ (۱۹۸۲) شورای امنیت در مورد مناقشه ایران و عراق مدت زمانی نگذشته است که ایران اقدام تجاوزگرانه را در مقیاسی وسیع در

خاک عراق و در منطقه شرق بصره در ساعت ۲۲:۱۰ (به وقت محلی) در شب ۱۳ جولای ۱۹۸۲ آغاز کرد.

در این اقدام تجاوزگرانه، علاوه بر به کارگیری دو لشکر زرهی و یک لشکر مکانیزه، ۱۵ هزار نیروی داوطلب نظامی و اعضای سپاه[امام]خمینی نیز شرکت داشتند. پس از اینکه نیروهای متجاوز ایران از مواضع دفاعی نیروهای عراقی از عرض و عمق ۱۰ کیلومتری مرز عبور کردند، نیروهای عراقی متوجه حمله شده و در ساعت ۹:۴۵ (به وقت محلی) مورخ ۱۴ جولای شروع به ضد حمله نمودند که در ساعت ۱۵:۰۰ (به وقت محلی) موفق شدند خاک عراق از متجاوزان ایران پاکسازی کنند.

۲- در ساعت ۲۳:۰۰ (به وقت محلی) در شب ۱۶ / ۱۷ جولای، ایران دومین حمله تجاوزگرانه خود را علیه خاک عراق در همان منطقه آغاز کرد و نیروهای نظامی ایران با بقایای دو لشکر زرهی و لشکر مکانیزه که در حمله نخست استفاده شده و یک لشکر پیاده نظام، به علاوه با تقریبا ۱۲ هزار داوطلب و اعضای سپاه[امام]خمینی شروع به پیشروی کردند. در ساعت ۵:۳۰ (به وقت محلی) مورخ ۱۷ جولای، نیروهای مسلح عراق، ضد حمله ای را علیه نیروهای متجاوز ایرانی آغاز کردند که با متوقف ساختن پیشروی آنها، حملاتشان را دفع کردند. پس از نبرد که چندین ساعت طول کشید، نیروهای عراقی متجاوز را از بین برده و از مرز بیرون راندند.

۳- در ساعت ۲۲:۱۰ (به وقت محلی) در شب ۲۱ / ۲۲ جولای، ایران سومین عملیات تجاوزگرانه علیه خاک عراق را مرتکب شده و نیروهای نظامی این کشور شامل لشکرهای زرهی، مکانیزه و پیاده و تقریبا با ۱۲ هزار داوطلب و اعضای سپاه[امام]خمینی در منطقه شرق بصره شروع به پیشروی کردند. در ابتدا از مواضع دفاعی نیروهای مسلح عراق در منطقه محدودی عبور کردند. پس از آن نیروهای عراق اقدام به دفاع نموده و حملات ایران را متوقف ساختند. آنها در ساعت ۶:۰۰ (به وقت محلی) مورخ ۲۲ جولای ضد حمله ای آغاز کردند و نیروهای متجاوز ایران را به محاصره در آوردند و اکثر واحدهای آنان را از بین برده و بقیه به سوی مرز متواری شدند. این نبرد تا ساعت ۱۵:۰۰ (به وقت محلی) در همان روز طول کشید.

۴- در ساعت ۲۲:۳۰ (به وقت محلی) در شب ۲۳ / ۲۴ جولای، ایران چهارمین حمله تجاوزگرانه خود را در منطقه شرق بصره آغاز کرد و نیروهای مسلح ایران در این حمله دو لشکر مکانیزه و پیاده و تقریبا ۳ هزار داوطلب و اعضای سپاه[امام]خمینی را به کار گرفتند. نیروهای مدافع عراقی حملات را دفع کردند. این نبرد تا ساعت ۷:۳۰ (به وقت محلی)

مورخ ۲۴ جولای طول کشید و نیروهای متجاوز ایران وادار به عقب نشینی شدند.

۵- در ساعت ۲۲:۰۵ (بـه وقت محلی) در شب ۲۸ / ۲۹ جولای، نیروهای مسلح ایران پنجمین حمله تجاوزگرانه خود را علیه خـاک عراق در منطقه شرق بصره آغاز کردنـد و شروع به حمله به مقیاس وسیع نمودنـد که در آن یک لشکر پیاده نظام و نیروهای زرهی و مکانیزه و تقریبا ۱۵ هزار تا ۲۰ هزار داوطلب و اعضای سپاه[امام]خمینی در آن شرکت داشتند.

نیروهـای متجاوز ایران با شکستن مواضع دفاعی عراق، جبهه ای به عرض ۴ کیلومتر و عمق ۷ کیلومتر گشودنـد، پس از نبرد سبعانه که تلفات سنگین بر جای گذاشت، نیروهای مدافع نظامی عراق حملات ایران را متوقف ساخته و نیروهای متجاوز ایران را به محاصره درآوردند. در ساعت ۶:۰۰ (به وقت محلی) مورخ ۲۹ جولای، نیروهای مدافع عراقی شروع به ضد حمله نمودند تـا واحدهای متجاوز ایرانی را از بین ببرنـد. این نبرد تا ساعت ۵:۳۰ (به وقت محلی) مـورخ ۳۰ جولای طول کشـید. نیروهای مدافع عراقی اکثر نیروهای متجاوز ایرانی را از بین بردند. و بقایای آنها به سمت مرز به عقب رانده شدند.

خسارات جانی و مالی در ۵ مرحله عملیات های تجاوزگرانه مذکور ایران به شرح ذیل است:

الف) ۲۸۱۰۰ تن کشته و تعداد زیادی مجروح و اسیر شدند.

ب) انهدام ۳۰۰ تانک و به غنیمت گرفتن ۶۵ تانک.

ج) انهدام ۱۰۷ نفربر زرهی و به غنیمت گرفتن ۲۶ نفربر.

د) انهدام ۱۷۰ خودروی متفرقه.

ه) ساقط کردن چهار جنگنده و یک هلی کوپتر.

و) به غنیمت گرفتن مقادیر زیادی سلاح سبک و نیمه سنگین، مهمات و اقلام دیگر به طور سالم.

در این فرصت مایلم توجه جناب عالی را به این حقیقت جلب نمایم که از زمانی که ایران تجاوزاتش را علیه عراق در تاریخ ۴ سپتامبر ۱۹۸۰ آغـاز کرد، موضع عراق به سـمت مـذاکره و حـل و فصـل صـلح جویـانه منـاقشه بوده و هنوز هم بر همین اساس است. عراق این موضع را با پـذیرش قطعنامه ۴۷۹ (۱۹۸۰) و ۵۱۴ (۱۹۸۲) تأییـد کرده است و همکـاری صادقانه اش را با کلیه تلاش هـای بین المللی که جهت خـاتمه بخشیـدن به منـاقشه نظـامی که ایران تحمیـل کرده به عمل آورده و در مورد هرگونه ابتکـار صـلحی که از نخستین روزهـای شـروع این منـاقشه نظـامی مطرح شـده اعلام همکـاری نمـوده است. اگر ایران به این اقدامات صـلح جویانه که به تفصـیل در مجامع بین المللی در موارد بسیاری و به ویژه در شورای امنیت و مجمع عمومی مطرح شده، وقعی ننهاده، بیانگر این واقعیت است که این رژیم با

متهم کردن عراق به تجاوزات نظامی به توسعه ارضی خود ادامه می دهد که نقض تعهدات ایران به منشور سازمان ملل و حقوق بین المللی می باشد.

این حقیقتی است که عراق در موارد بسیاری در این باره بیان کرده است و در اظهارات مقامات ایران مبنی بر اینکه اعلام داشته اند که راه حل آنها اشغال عراق است، صحه گذاشته و تجاوزات خود از جمله پنج عملیات نظامی مذکور را انجام داده اند.

یادآور می شود که هیچ حادثه ای نبوده که ایران در آن تلاش نداشته باشد که از مرزهای عراق عبور کند و خاک عراق را اشغال نکند و عملیات های مزبور درست در زمانی واقع شد که صهیونیست ها محاصره بیروت را کامل کرده و شهر را بمباران می کردند، به خاطر اینکه سلاح های دو طرف همانند بوده و همکاری میان آن دو وجود دارد. خرسندی صهیونیست ها از تحلیل قوای نظامی عراق آشکارا ابراز شده و رضایت صهیونیست ها از مشغول بودن به جنگ از سوی هیچ مقام صهیونیستی پنهان نمانده است. هیچ دلیل متقاعد کننده تر از این وجود ندارد که هدف اولیه امام خمینی بر عراق متمرکز شده و هدف نخست آزاد سازی بیت المقدس یا فلسطین به صورتی که مقامات ایران قبلا ادعا می کردند، نیست.

اصرار رژیم ایران در سیاست جنگی خود، گسترش و رد تلاش های صلح بین المللی بوده که تهدید جدی برای امنیت و ثبات منطقه به شمار می رود که یکی از حساس ترین مناطق در جهان می باشد. همچنین این منازعات به وضوح مغایر با مفاد منشور سازمان ملل و حقوق بین المللی است و عراق در دفاع از حقوق قانونی خود مصر می باشد.

زهیر ابراهیم محمد - جانشین نمایندگی دائمی جمهوری عراق در سازمان ملل

سند شماره ۰۷۱

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۷ / P.V.۲۷

- اکتبر ۱۹۸۲ (مهر ۱۳۶۱)

سخنرانی آقای دکتر علی اکبر ولایتی در سی و هفتمین اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل

بسم الله الرحمن الرحیم

لقد ارسلنا رسلنا بالبینات و انزلنا معهم الکتاب و المیزان لیقوم الناس بالقسط

سوره الحدید آیه ۲۵

آقای رئیس!

مایلم تبریکات خود را به مناسبت انتخاب شما به عنوان رئیس سی و هفتمین اجلاس

مجمع عمومی سازمان ملل متحد ابراز دارم.

بدون تردید توانایی ها و قابلیت های شما با توجه به تجربیاتی که در زمینه های بین المللی دارا هستید می توانند برای حل مشکلات و معضلات عظیمی که این اجلاس مجمع عمومی با آن روبه رو است کمک بزرگی باشد.

همچنین مایلم برای شما و نمایندگان شرکت کننده در این اجلاس آرزوی موفقیت نمایم؛ اگر چه موجبات و نشانه های زیادی هست که می توانند در موفقیت این مجمع ایجاد تردید نماید؛ زیرا در این جهان پر آشوب که هر دم از گوشه و کنار آن خبرهایی نا امید کننده ناشی از روحیه تجاوزکاری و توسعه طلبی و حق کشی و ظلم و بیدادگری به گوش می رسد موجبی برای امیدوار بودن به موفقیت چنین اجلاسی باقی نمی ماند.

چشم انداز روزهایی که در پیش داریم و اوضاع بین المللی تیره و تار است.

تشنج جهانی روز به روز افزایش می یابد و مسابقه تسلیحاتی علی رغم شعارهایی که داده می شود با شتاب زیادی سیر صعودی دارد. اصول اساسی و بنیادی منشور ملل متحد به واسطه نادیده انگاشتن آن از سوی پاره ای از کشورهای متجاوز و توسعه طلب به نحو بارزی زیر پا گذاشته می شود. فقر و گرسنگی در کشورهای مستضعف و فقیر جهان بیداد می کند و شکاف فزاینده بین کشورهای غنی و فقیر روابط ظالمانه و نابرابر کشورهای تولید کننده مواد خام و جهان صنعتی روز به روز بیشتر و گسترده تر می شود.

ششصد میلیون نفر از مردم جهان از گرسنگی و بی غذایی رنج می برند و هر سال میلیون ها نفر از بیماری های گوناگون تلف می شوند.

در چنین شرایطی مسابقه تسلیحاتی که ابرقدرت ها به سایر کشورهای جهان سرایت داده اند اثر مخرب خود را در کشورهای در حال توسعه و عقب مانده - که قربانیان اصلی حاکمیت ترس در جهان هستند - بر جای گذاشته و این کشورها را در سراشیب سقوط، نابودی و اتلاف منابع انسانی و طبیعی قرار داده به طوری که این کشورها برای مرهم نهادن بر محرومیت توده های اسیر و تأمین رفاه و اعتلای فکری آنان تمام منابع ثروت خود را دربست در اختیار مطامع و آزمندی ابر قدرت ها قرار داده اند.

مهم تر اینکه جهان امروز علاوه بر فقر اقتصادی و مادی با فقر فرهنگی که به مراتب تأسف بارتر از کلیه مصائب و مشکلاتی که بر شمردیم می باشد، مواجه است.

ارزش های والای انسانی در مسلخ حرص و آزمندی جهان خواران قربانی معیاری های پوچ مادی و غیر اصلی گردیده است.

چه دردناک است که در می یابیم در تجربه تاریخ ارزش های آزادی، عدالت و دمکراسی مورد سوء استفاده قرار گرفته و به نام آزادی و حقوق انسان ها چه جنایاتی که

مرتکب نگردیده اند و مفاهیم آزادی و عدالت اجتماعی ملعبه اختناق و بی عدالتی و ظلم و ستم قرار گرفته، از معنویات و مذهب که می تواند و باید برای روابط اجتماعی شالوده محکمی ایجاد نماید و در لوای آن شرایط مطلوب جهت تسهیل رشد جامعه بشری تأمین شود خبری نیست و حال آنکه ورای تمام اختلافات نژادی، قومی، زبان و شرایط جغرافیایی، تمامی اقوام بشری دارای یک فطرت مشترک هستند و اگر بر این اساس پرورش یابند اتحاد واقعی تمامی مردم جهان تحقق خواهد یافت.

آقای رئیس!

چهار سال پیش در ایران انقلابی به وقوع پیوست که اگر بخواهیم آن را در یک جمله خلاصه کنیم باید بگوییم تحولی بود که مردم ایران را به انسانیت و فطرت خداجوی خود و خویشتن رجعت داد این انقلاب ماهیت و خصیصه فرهنگی دارد و اینک فرهنگ اسلامی که همان فرهنگ انقلاب است با همه ابعاد آن در همه جا حضور دارد.

انقلاب اسلامی ایران به عنوان حرکتی که موجد تغییرات بنیادی در جامعه ما شده مبانی نوینی را پدید آورده است که مقاومت در مقابل ظلم و ستم و حمایت از ملل مستضعف و توده های ستمدیده کشورهای در حال رشد و عدم اتکا به قدرت های خارجی و نفی هرگونه سلطه جویی و سلطه پذیری و همچنین احترام به حاکمیت، استقلال و تمامیت ارضی دیگران و عدم مداخله در امور داخلی سایر کشورها بر پایه احترام متقابل ابعاد سیاست خارجی آن را تشکیل می دهد.

یکی از مهم ترین شعارهای انقلاب اسلامی ما یعنی "نه شرقی و نه غربی" که در حقیقت تجلی کلمه مقدس "لا اله الا الله" در صحنه بین المللی است هادی سیاست خارجی ما بوده است و خطوط اصلی آن را ترسیم می نماید.

با تکیه بر آن ما نه تنها توانسته ایم خود را از زیر سلطه امریکای جهان خوار خارج نمایم بلکه با وجود تمام مصائب و مشکلاتی که در سر راه مان قرار داشته به دامن ابر قدرت دیگر نیز سقوط نکرده ایم و به همین جهت برای حاکمیت و استقلال و تمامیت ارضی خود نهایت اهمیت را قائل بوده و به هیچ کشوری اجازه مداخله در امور داخلی خود را نمی دهیم.

انقلاب ما سعادت انسان در کل جامعه بشری و استقرار صلح و عدالت را که عالی ترین هدف در روابط ملت هاست آرمان خود می داند و استقلال و آزادی و عدالت را حق همه مردم تلقی می کند و اعتقاد دارد که رهایی از قید سلطه استثمارگران بین المللی جز با عزم راسخ توده های محروم و اتحاد آنان قابل وصول نخواهد بود.

مبارزه با استکبار جهانی و صهیونیسم یک مبارزه طولانی، سخت و پیچیده است که فقط در ابعاد سیاسی، اقتصادی و نظامی محصور نمی گردد و بعد فرهنگی این مبارزه نقش کمتری از ابعاد دیگر ندارد و دولت جمهوری اسلامی ایران از تمام امکانات خود در این مبارزه، با تکیه بر تعالیم عالیه و انسان ساز مکتب اسلام استفاده خواهد کرد.

آقای رئیس!

هم اکنون که ما از اهمیت مبارزه با استکبار جهانی و صهیونیسم سخن می گوییم تازه ترین جنایات امپریالیسم امریکا و صهیونیسم اشغال گر در میان سکوت سایر قدرت های جهان علیه بشریت در جهان اسلام شکل گرفته است و هزاران نفر کودک و پیرمرد سالخورده و بی گناه و بی دفاع اردوگاه فلسطینی صبرا و شتیلا ـ در غرب بیروت توسط مشتی تروریست صهیونیست بی حیثیت که به بدترین وجه بر مسلمانان تاخت و تاز کرده اند به خاک و خون کشیده شده اند. این اولین جنایات اسرائیل نبوده و آخرین آن هم نخواهد بود.

جهانیان به خاطر دارند که رژیم صهیونیست از بدو پیدایش نامشروع خود که حاصل سازش قدرت های استعمارگر با یکدیگر و غصب آشکار سرزمین های فلسطینیان بوده تا این لحظه دمی از ارتکاب جنایات وحشیانه نسبت به مردم مسلمان و مظلوم فلسطین دست نکشیده است.

فاجعه قتل عام دهکده "دیریاسین" و "کفر قاسم" که طی آن گروه های تروریستی ارگون حتی حیوانات دهکده را نیز قتل عام کردند از خاطره ها زدوده نشده است و امروز ما شاهدیم که چگونه کسی که در گروه تروریستی مذکور بی رحمانه ترین فجایع را علیه مردم فلسطین انجام داد بار دیگر یکی از تکان دهنده ترین جنایات بشری را در مقام نخست وزیر رژیم صهیونیستی برعهده گرفته و با حمایت همه جانبه امپریالیسم امریکا ماهیت پلید خود را بیش از پیش به ملل دنیا نشان می دهد و تراژدی مردم محروم و ستم کشیده فلسطین و لبنان در میان توطئه سکوت قدرت های بزرگ و کشورهای مرتجع و شاید هم بهت زدگی ناشی از این همه شقاوت و قساوت به مرحله جدیدی رسیده است. در این میان صهیونیست ها و امپریالیست ها بدون کمترین توجهی به احساسات و افکار عمومی مردم صلح دوست جهان در اظهار نظرهای وقیحانه، گوی سبقت را از یکدیگر ربوده اند.

در حالی که صهیونیست ها آشکارا مردم ستمدیده فلسطین و لبنان و نابودی کامل این ملت را توجیه می نمایند و اربابان امریکایی آنها از کارایی سلاح های مدرن خود در قتل عام مردم بی گناه لبنان و فلسطین و تخریب بیروت اظهار خرسندی می کنند مزدوران آنان در منطقه به دنبال توافق های کنفرانس "فاس" بر موجودیت اسرائیل صحه گذاشته و به آن رسمیت می دهند.

ص: ۱۲۵

خیانت و سازش برخی از رژیم های غیر مردمی وابسته منطقه باعث شده که امپریالیسم و صهیونیسم موفق گردند رزمندگان فلسطینی را از بیروت اخراج و آنها را در کشورهای مختلف پخش سازند.

قتل عام مردم فلسطین غرب بیروت پس از اخراج رزمندگان سازمان آزادی بخش فلسطین، حقانیت موضع ما را در مخالفت با توطئه اخراج آنها به اثبات رسانید.

تجربه تلخ بشریت از سلطه غاصبانه ۳۵ ساله صهیونیسم در فلسطین نشان داده است که تجاوز خصیصه ذاتی اسرائیل است و مماشات کردن با چنین عنصری فاجعه آمیز می باشد و همان طوری که بارها اعلام کرده ایم تردید نباید داشت که جنایت کاران اسرائیل به کشتار مردم اکتفا نخواهند کرد و آن را مقدمه ای در توطئه بزرگ خود برای تهدید و نابودی آرمان فلسطین و استقرار نفوذ امریکای جهان خوار بر تمامی منطقه خواهند ساخت.

ما معتقدیم اخراج مبارزان فلسطینی از لبنان نه تنها پایان کار نبوده بلکه آغاز مرحله جدیدی از مبارزات طولانی ملت های عرب و مسلمان خواهد بود، اگر چه وجود حکام منافق و مرتجع و بیگانه پرست در رأس برخی از کشورهای منطقه مشکلاتی در راه رسیدن امت اسلامی به اهداف مقدس خویش ایجاد نموده است و این حکام فاقد پایگاه مردمی با سازش های مفتضحانه با امریکا و فرزند نامشروعش اسرائیل حیثیت مسلمانان را لکه دار می سازند ولی عاقبت الامر نیروهای بپاخاسته مردم قبل از هر چیز از حکومت های خود خواهند پرسید که چرا در برابر کشتار بی رحمانه مردم لبنان و فلسطین سکوت نموده به وظایف خود عمل نکرده اند.

این همه اسلحه با ثروت های مردم خریداری شده اگر امروز که چنین مصیبتی بر مسلمانان وارد شده است به کار گرفته نشود پس چه روزی باید مورد استفاده قرار گیرد.

مردم مسلمان این کشورها حق خواهند داشت بپرسند چرا بیت المال مسلمین بایستی صرف خرید آواکس و ده ها نوع جنگ افزار پیچیده دیگر شود که نه تنها هیچ کاربردی در جهت حفظ منافع مسلمانان ندارد بلکه موجب تحکیم هر چه بیشتر سلطه امپریالیسم امریکا می گردد.

کشورهای منطقه خاورمیانه کی می خواهند از خواب گران بیدار شوند و به تهدیدی که متوجه اصل موجودیت، استقلال و هویت فرهنگی و اسلامی آنهاست پی ببرند.

تراژدی لبنان فقط از خصایص ویران گر امریکا که سیستم سیاسی این کشور را به بزرگ ترین تهدید برای بقای بشریت بدل نموده می باشد.

دولت جمهوری اسلامی ایران بنا به جوهر و خصیصه ضد ظلم و ضد استکباری خود و سیاست حمایت از ملل مستضعف که از تعالیم عالیه قرآن نشأت می گیرد بار دیگر اعلام می دارد با تمام امکانات خود از مبارزات بر حق و مشروع ملت مسلمان فلسطین به منظور بازگشت به فلسطین اشغالی و امحا و اخراج غاصبان این سرزمین و ویرانی پایه و اساس رژیم اسرائیل که مبتنی بر نژاد پرستی صهیونیستی است قویا حمایت می کند. ما علی رغم درگیری دوساله در جنگ تحمیلی هرگز در انجام وظایف اسلامی و انسانی خود در برابر مسئله فلسطین و خاورمیانه کوتاهی نکرده و موضع همیشگی مان در برابر تجاوزات رژیم صهیونیستی به ملت های لبنان و فلسطین این بوده که همیشه در کنار مظلوم و علیه ظالم و ظلم ایستاده ایم و صداقت ما همین بس که در برابر حمله وحشیانه اسرائیل به لبنان و مبارزان فلسطینی و سوری و لبنانی وارد صحنه کارزار شدیم و نیروهای خود را علی رغم نیاز شدید به آن ها در جنگی که به ما تحمیل شده روانه صحنه پیکار علیه صهیونیسم کردیم و این اقدام را به عنوان یک وظیفه اسلامی و آرمانی به عمل آوردیم.

ما تنها کشور خارج از خط مقدم جبهه علیه نظام صهیونیستی بوده ایم که به چنین کاری مبادرت کردیم ما معتقدیم که حل ریشه مشکل فلسطین و کل بحران خاورمیانه تنها با تأکید بر اسلامی بودن مسئله و با تلاش جهت وحدت نظر بین نیروهای مسلمان امکان پذیر خواهد بود.

از این دیدگاه جمهوری اسلامی همواره کوشیده است که بر بعد اسلامی مسئله مورد بحث تأکید نماید و پیشنهاد تشکیل جبهه متحد اسلامی علیه صهیونیسم و امپریالیسم در واقع چیزی جز تأکید بر خصوصیات اسلامی قضیه فلسطین نیست.

آقای رئیس!

همان گونه که انقلاب فلسطین و مردم لبنان هدف توطئه های ویران گر امپریالیسم امریکا و عاملش اسرائیل غاصب قرار گرفته، ملت ایران نیز تجربیاتی از توطئه هایی که امریکای جنایت کار علیه آن تدارک دیده بود دارد.

به دنبال پیروزی انقلاب اسلامی ایران منافع استکبار جهانی به طور جدی در این نقطه از جهان در معرض خطر نابودی قرار گرفت و به طور کلی موازنه معادلات سیاسی و محاسبات نظامی و بین المللی در این منطقه از جهان درهم ریخت.

بنابراین قابل پیش بینی بود که از همان آغاز نظام نوپای جمهوری اسلامی ایران از هر سو مورد تهاجم و هدف ضربات سهمگین و پی در پی قرار خواهد گرفت.

تجاوز رژیم عراق به خاک میهن اسلامی ما که در شهریور ۱۳۵۹ صورت گرفت مهم ترین

حلقه زنجیر توطئه های امپریالیستی علیه کشور ما بود که هدف اصلی آن ساقط کردن نظام جمهوری اسلامی ایران و در حقیقت کوششی از سوی نظام استکبار جهانی برای حفظ منافع و مطامع خود و جلوگیری از گسترش انقلاب اسلامی در این منطقه از جهان بود.

رژیم عراق از همان نخستین روزهای انقلاب اسلامی در ایجاد زمینه های لازم برای اجرای نیات سوء خود در جهت تأمین اهداف امپریالیسم و صهیونیسم دست به انواع جنایات و تحریکات خرابکارانه زد.

اخراج ده ها هزار نفر از مردم مستضعف عراق به ایران و ایجاد مزاحمت و محدودیت برای روحانیون مسلمان، حمله به مدرسه ایرانی و زندانی نمودن معلمین مدرسه مذکور که از سرنوشت آنها اطلاعی در دست نیست، پناه دادن به ضد انقلابیون ایرانی، پخش برنامه های رادیویی به زبان های مختلف در جهت راه اندازی جنگ تبلیغاتی علیه جمهوری اسلامی ایران و به ویژه تحریک هموطنان عرب زبان ایرانی خوزستان به نیت جدا کردن این استان از خاک جمهوری اسلامی ایران و تغییر اسامی شهرهای ایران به نام های عربی مجعول و نیز انتشار نقشه های جغرافیایی که بخش هایی از کشور ما را جزو خاک کشورهای دیگر از جمله عراق نشان می دهد، اعزام خراب کاران، تقویت تجزیه طلبان و بمب گذاری در لوله های نفتی نمونه هایی از این گونه اقدامات به شمار می آید.

اما رژیم عراق که از این جنایات برای تضعیف و ساقط کردن نظام جمهوری اسلامی ایران طرفی نبسته بود، حمله ناگهانی و گسترده خود به خاک ایران را شروع کرد تا علاوه بر اهداف فوق به اهداف دیگرش یعنی اشغال اراضی حاصل خیز مرزی و به خصوص استان زرخیز خوزستان و دست یابی به منابع سرشار نفتی آن و حاکمیت بر تمامی اروند رود جامه عمل بپوشاند.

در هفته های نخستین جنگ به دلیل وضع خاص داخلی و شرایط بعد از انقلاب، رژیم عراق توانست بخشی از میهن اسلامی ما را اشغال نماید اما مقاومت سرسختانه رزمندگان ما در جبهه ها نیز خیلی زود رژیم صدام را متوجه این حقیقت نمود که محاسبات او درست نبوده است.

آقای رئیس!

امریکا که از سرنگون ساختن حکومت اسلامی از طریق لشکر کشی صدام ناامید شده اینک به شیوه کثیف تری متوسل شده و با بمب گذاری در مناطق پرجمعیت شهرهای ما تاکنون صدها هزار نفر از هموطنان بی گناه ما را شهید و تعداد بیشتری را مجروح ساخته است.

انفجار اخیر در مرکز شهر تهران که مثل سایر جنایات قبلی عاملان امپریالیسم

جهانی بدون هیچ عکس العملی از سوی گروه ها و سازمان های به اصطلاح حامی حقوق بشر باقی ماند، به جهانیان نشان داد که این قبیل اشخاص و مؤسسات هوادار حقوق بشر تنها هنگامی که عاملان چنین جنایتی به مجازات می رسند به یاد وظایف انسانی خویش در دفاع از انسان ها می افتند.

اعترافات تکان دهنده تعدادی از تروریست های به اصطلاح مجاهدین خلق که از مسببین ترورها و انفجارات اخیر در ایران بوده اند، حاکی از آن است که یکی از این جنایت کاران درظرف یک ماه ۳۳ ترور و دیگری ۱۹ ترور انجام داده اند، اما گروه ها و اشخاصی که از حقوق این قبیل افراد دفاع می کنند هنگامی که چنین جنایت موحشی از این تروریست ها رخ می دهد فراموش می کنند که قربانیان این جنایات نیز انسان و صاحب حقوقی هستند.

ما از همه انسان های آزاده که واقعا در پی کشف حقایق هستند دعوت می کنیم تا با سفر به ایران از نزدیک شاهد عمق جنایاتی باشند که به دست این عوامل امپریالیسم امریکا صورت گرفته و موج خشم و نفرت توده های میلیونی را از نتایج اعمال این تروریست به چشم ببینند.

رژیم عراق در طول این جنگ از هیچ گونه جنایتی نسبت به مردم بی دفاع و غیر نظامیان بی گناه منطقه اشغالی فروگذار نکرد به نحوی که مشابه این جنایات تنها از هم پیمانان اسرائیلی اش در غرب بیروت مشاهده شده است.

تجاوز به زنان و کودکان تحت اشغال، بمباران مکرر بیمارستان ها، مساجد و دوایر دولتی و پرتاب موشک به مناطق مسکونی شهرهای بزرگ و پر جمعیت مرزی، شکنجه و کشتار پاسداران انقلاب، بر اساس مدارک موجود غیر قابل انکار، نمونه کوچکی از این جنایات به شمار می رود.

کلیه این اعمال نقض آشکار کنوانسیون چهار گانه ژنو مورخ ۱۹۴۹ و دو پروتکل الحاقی مورخ ۱۹۷۷ و منشور سازمان ملل متحد می باشد و چقدر مضحک است که چنین رژیمی اینک اقدامات دولت جمهوری اسلامی ایران را در جهت دفاع از خود نقض اصول منشور ملل متحد و تهدیدی بر صلح و امنیت بین المللی معرفی کرده و بدین بهانه تقاضای درج ماده جدیدی در دستور کار مجمع عمومی نموده است.

پیشنهادات رژیم عراق مبنی بر برقراری آتش بس و ادعای خروج از خاک ایران نه به دلیل حسن نیت و قصد خاتمه جنگ بلکه نجات صدام از مهلکه ای است که به دست خویش در جهت ساقط کردن نظام جمهوری اسلامی ایران به وجود آورده است. ظاهرا

معنای ادعای عراق مبنی بر برقراری آتش بس یک جانبه و متوقف کردن عملیات جنگی، عبارت از انتقال نیروهای آن کشور به منطقه استراتژیکی متعلق به ایران و گلوله باران زمینی و هوایی مناطق مسکونی داخل ایران بوده است.

در اینجا متذکر می گردد که خاتمه جنگ منوط و موکول به تحقق کلیه شرایط اعلام شده از سوی جمهوری اسلامی ایران و رفع کامل تجاوز عراق و آثار آن می باشد. در غیر این صورت عراق مسئول عواقب ناشی از ادامه جنگ است و دولت جمهوری اسلامی ایران تا احقاق کامل حقوق مردم خود ناگزیر است به دفاع مشروع خود ادامه دهد و به هیچ وجه تسلیم منطق زورگویان و قلدران منطقه که ماجراجویی آنان سبب این همه ضایعات و خرابی بر دو ملت ایران و عراق گردیده است نخواهد شد.

ما از هیچ گونه شانتاژ و تبلیغ سیاسی که بنگاه های خبری امپریالیستی و صهیونیستی در جهت حمایت از عراق به راه انداخته اند هراسی نداریم چرا که هدف از این گونه تبلیغات که ایران را تهدیدی برای منطقه جلوه می دهد، زمینه سازی و توجیه ورود نیروهای امریکایی به صحنه است.

اگر امروز با تجاوز رژیم عراق قاطعانه مقابله نشود چه کسی تضمین می کند که فردا قلدر دیگری در منطقه، ما و یا سایر کشورها را مورد تهاجم قرار ندهد.

علی رغم تبلیغات امپریالیسم خبری اعلام می کنم که از سوی دولت جمهوری اسلامی ایران هیچ گونه خطری متوجه کشورهای خلیج فارس نیست ما خواستار روابط نزدیک و دوستانه بر اساس احترام متقابل میان کشورهای منطقه هستیم. در عین حال اعلام می داریم که با تمام توان با هر توطئه و تجاوزی که قصد رودررویی و مقابله با انقلاب اسلامی و دولت جمهوری اسلامی را داشته باشد قاطعانه برخورد می کنیم.

جمهوری اسلامی ایران مسئولیت خلیج فارس و تنگه هرمز را به عهده خود دانسته و با هر عملی که موجب بر هم زدن امنیت و آرامش و ایجاد مانع برای عبور کشتی ها و حمل و نقل دریایی شود به شدت مقابله خواهد نمود و با قدرت تمام امنیت این آبراه را طبق موازین و مقررات بین المللی تضمین می کند. ما خاطر نشان می سازیم که امپریالیسم و صهیونیسم با توسل به توطئه بنگاه های امپریالیستی مبنی بر عدم امنیت کشتی ها در خلیج فارس نمی توانند جلوی صدور نفت ما را بگیرند زیرا در آن صورت دیگر هیچ نفتی از خلیج فارس صادر نخواهد شد.

استکبار جهانی و در رأس آن امریکای جنایت کار تلاش دارد که با افزایش تشنج در اقیانوس هند و خلیج فارس سلاح های خود را به کشورهای منطقه روانه سازد و استقرار و

تمرکز فراوان نیروهای نظامی خود و احداث پایگاه های متعدد نظامی را که در تاریخ بی سابقه است توجیه نماید. همچنین با تشکیل نیروهای واکنش سریع خود را برای دخالت مستقیم نظامی در کشورهای حوزه خلیج فارس آماده سازد و از این رو دولت جمهوری اسلامی ایران را از اعلام اقیانوس هند به عنوان منطقه صلح حمایت کرده و توطئه لغو کنفرانس ۱۹۸۳ کلمبو را محکوم نموده و خواستار برچیده شدن کلیه پایگاه های خارجی از اقیانوس هند و خلیج فارس می باشد.

آقای رئیس!

همان طوری که قبلا گفته شد سیاست خارجی ما بر اصل عدم گرایش به شرق یا غرب استوار گردیده است. ما نظام کنونی بین المللی مبنی بر تقسیم جهان به دو قطب غرب و شرق را رد کنیم و اعتقاد داریم توازن وحشت حاکم بر جهان که صلح پایدار کنونی بر آن مبتنی است نمی تواند راه گشای تأمین صلح و امنیت و سعادت ملت ها باشد.

بلوك بندی و صف آرایی و اتکا به پیمان های نظامی اثر سوء و مخرب خود را ظرف ۳۷ سال که از عمر سازمان ملل می گذرد به منصه ظهور رسانید و موجب شده است که جهانیان همواره بر لبه پرتگاه جنگ قرار گیرند. طی این مدت کمتر زمانی را به خاطر داریم که دنیا از آتش جنگ های محلی و ناآرامی و تشنج و احساس خطر فارغ بوده باشد و لذا معتقدیم که در اثر حرکت دسته جمعی کشورهای زیر سلطه بایستی به سلطه جویی ابر قدرت ها خاتمه داده شود.

ما بر این باور هستیم که تقویت جنبش عدم تعهد با تأکید بر اصول عدم تعهد راه آزادی ملل ستمدیده از سلطه ابر قدرت ها را همواره می سازد و معتقدیم که این جنبش به عنوان یک نیروی سیاسی مهم می تواند برای مقابله با مسائل و مشکلات عظیمی که در مقطع کنونی جهان با آن روبه رو است نقش سازنده ای ایفا کند. به همین علت ابر قدرت ها آرزوی تضعیف و نابودی و به انحراف کشاندن آن را دارند بنابراین باید با تمام قوا بر اساس احترام به اصول جنبش از آن حفاظت کرد و با الهام از آرمان های آن با امپریالیسم شرق و غرب مبارزه نمود و ملل محروم و مستضعف را برای ایجاد یک نظام نوین سیاسی و اقتصادی در جهان یاری داد.

در شرایطی که دنیا دوره بحرانی و بسیار دشواری را طی می نماید و سازمان ملل متحد به علت سلطه جویی ابر قدرت ها و وجود امتیاز غیر عادلانه "وتو" در تصمیم گیری خود عملا ناتوان شده و همان طور که در گزارش سالانه آقای دبیر کل آمده کارآیی خود

را از دست داده، نقش نهضت عدم تعهد برای مقابله با بحران ها و تشنجات جهانی بیش از همیشه می تواند مهم و مؤثر باشد.

در این شرایط برای پویای و ادامه حیات و نیز حفظ محتوای راستین جنبش عدم تعهد کشورهای عضو بایستی به آرمان ها و اصول آن ارج نهند و در راه تقویت آن کوشا باشند.

احساس مسئولیتی که کشورهای عضو جنبش عدم تعهد نسبت به سرنوشت و آینده این جنبش در خصوص موضوع تغییر محل هفتمین کنفرانس کشورهای غیر متعهد از بغداد نشان داده اند ما را بیش از پیش به آینده جنبش امیدوار ساخت. ما اعتقاد داریم که این تحول جنبش عدم تعهد را از آزمایش تاریخی که در برابر آن قرار گرفته بود موفق بیرون آورد و آن را برای اجرای مسئولیت های خطیرش در آینده آماده تر ساخته است.

آقای رئیس!

دولت جمهوری اسلامی ایران به پیروی از اصول اعتقادی خود مبنی بر حمایت از مبارزه حق طلبانه ملت های مستضعف در برابر مستکبرین، از اولین روزهای پیروزی انقلاب کلیه روابط سیاسی و اقتصادی اش را با رژیم نژاد پرست افریقای جنوبی قطع کرد. ما همواره در مجامع بین المللی سیاست های دولت سفید پوست و اقلیت نژاد پرست را که وجدان مشترک جامعه بشری را می آزارد تقبیح و محکوم نموده ایم و امسال که از طرف سازمان ملل متحد سال بین المللی به تحرک درآوردن اعمال مجازات علیه افریقای جنوبی اعلام شده است امیدواریم که اقدام قاطع و دسته جمعی برای رفع این مشکل وارد مرحله عملی شود.

ما ضمن حمایت از حقوق حقه مردم تحت ستم نامیبیا خواستار خروج نیروهای اشغال گر دولت نژاد پرست افریقای جنوبی از آن سرزمین بوده و از کشورهای انقلابی افریقا و نهادهای مترقی که در این راه نقشی بر عهده گرفته اند می خواهیم به تلاش خود بیفزایند.

همچنین با محکوم کردن سرکوب اکثریت سیاه پوست و مظلوم افریقای جنوبی که صاحبان واقعی این سرزمین می باشند حمایت همه جانبه خود را از مبارزه در راه آزادی اعلام می نماییم.

ما امریکا و دیگر کشورهای استعمارگر را که بر خلاف قطعنامه و اصول منشور ملل متحد از رژیم نژاد پرست پورتوریا حمایت نظامی و اقتصادی و سیاسی می کنند قویا محکوم می کنیم و از کشورهای خط مقدم جبهه از جمله آنگولا ـ و موزامبیک در مبارزاتشان علیه افریقای جنوبی حمایت می کنیم.

از دیدگاه ما توطئه استکبار جهانی علیه مردم محروم قاره افریقا و به ویژه توطئه

تحریم اجلاس کنفرانس وحدت افریقا در طرابلس حلقه ای از سلسله توطئه های امپریالیسم برای سلطه بر کشورهای مسلمان و مستضعف جهان است.

درباره مسئله افغانستان دولت جمهوری اسلامی ایران اعتقاد دارد که تجاوز نظامی شوروی به افغانستان و تحمیل رژیم ناخواسته به مردم آن کشور، نباید فقط از بعد نقض استقلال و تمامیت ارضی ملت مسلمان افغانستان مورد نظر قرار گیرد بلکه چنین تجاوزی حیثیت انسانی و سنن و فرهنگ و مهم تر از همه ایمان و باورهای مذهبی آن مردم را زیر پا گذارده است.

جمهوری اسلامی ایران به خاطر فرهنگ، زبان، سنن، تاریخ و در رأس آن دین مشترک با مردم ستم دیده افغانستان می تواند در برابر این تجاوز سکوت کند به همین علت ایران نخستین کشوری بود که تجاوز شوروی به افغانستان را محکوم کرد. ما خروج کامل و بی قید و شرط و فوری قوای نظامی اشغال گر خارجی از آن کشور، عدم مداخله دیگر نیروها در امور داخلی افغانستان، بازگشت مجاهدین افغانی و تعیین سرنوشت مردم افغانستان به دست خودشان را یگانه راه حل مسئله افغانستان می دانیم و هر نوع مذاکره در این باره را که در آن نمایندگان واقعی مردم افغانستان کنار گذارده شوند مردود می شماریم.

آقای رئیس!

ما همواره از مبارزات و کوشش های آزادی بخش امریکای جنوبی و مرکزی به ویژه ملت انقلابی نیکاراگوئه علیه دخالت و دسیسه های سلطه جویانه امریکا و نیز از مبارزه به حق نیروهای انقلابی در السالوادور و سایر کشورهای آن منطقه علیه ظلم و ستم رژیم دیکتاتوری حمایت می کنیم.

جمهوری اسلامی ایران حملات نظامی بریتانیا به جزایر مالویناس و همکاری و هم دستی امریکا با انگلیس در این زمینه را محکوم نموده و آن را از جمله نمونه های سیاست استعمار و سلطه جویانه امپریالیسم در این بخش از جهان می داند.

ما آرزوی مردم کره را برای تجدید وحدت پشتیبانی کرده و حضور نیروهای امریکایی در شبه جزیره کره را مانع تحقق این وحدت می دانیم و خواهان خروج عوامل امپریالیسم از منطقه می باشیم. ما بار دیگر حمایت کامل خود را از جنبش های آزادی بخش صحرا و مورو و دیگر جنبش های آزادی بخش و ضد امپریالیستی جهان اعلام می داریم.

آقای رئیس!

تشنج بین شرق و غرب و رقابت بین این دو جناح در بهره کشی از مردم و منابع جهان سوم عامل بسیاری از مشکلات کنونی جهانی است. این تشنج می تواند از

طریق خلع سلاح و توقف مسابقه تسلیحاتی تقلیل یابد ولی متأسفانه هیچ یک از ابر قدرت ها حاضر نیستند که خود خواهی خود را در این زمینه به خاطر منافع بشریت کنار بگذارند و به همین جهت کوشش های بین المللی در جهت خلع سلاح و توقف مسابقه تسلیحاتی به بن بست کشیده شده و کماکان بخش عمده ای از نیروهای انسانی و توان مالی کشورهای جهان در راه مسابقه تسلیحاتی به کار گرفته می شود در حالی که میلیون ها نفر از مردم جهان سوم با فقر و گرسنگی و بیماری های مختلف دست به گریبان هستند.

سالانه ۶۵۰ میلیارد دلار صرف تسلیحاتی می گردد که صرفا برای نابودی بشریت تولید شده اند و این در حالی است که با صرف نظر کردن از تولید بمب افکن استراتژیک و اختصاص هزینه آن، می توان بسیاری از بیماری ها را که سالانه میلیون ها قربانی از میان مردم محروم می گیرد، ریشه کن کرد.

دومین اجلاس ویژه مجمع عمومی برای خلع سلاح که امیدهای زیادی بدان بسته شده بود ناکام ماند.

شکست این اجلاس را نه تنها باید زنگ خطری برای تأمین صلح و امنیت جهانی تلقی کرد بلکه بایستی آن را فاجعه ای بزرگ دانست که نشان دهنده وخامت اوضاع بین المللی و ناشی از خصلت تجاوزکارانه و مطامع توسعه طلبانه ابر قدرت ها در جهت سلطه و نفوذ خود بر سایر کشورهای جهان می باشد.

علی رغم موج ابراز مخالفتی که در بسیاری از کشورهای جهان علیه مسابقه تسلیحاتی و آزمایشات هسته ای صورت گرفته است ابر قدرت ها همچنان بر افزایش تولید و رقابت های تسلیحاتی ادامه داده و آخرین اجلاس کمیته خلع سلاح ژنو را نیز به شکست کشانیده اند. تشدید مسابقه تسلیحاتی ذخایر کشورهای جهان سوم را که می تواند در جهت تأمین رفاه و رفع محرومیت های این کشورها به کار رود صرف تسلیحات کرده و منافع آن را عاید ابرقدرت ها می گرداند و در روابط بین المللی مقابله و رویارویی جای دوستی و تفاهم را می گیرد، لذا بر کشورهای جهان سوم است که با توجه به تجربیات خود از انواع ترفندهای استعمار به اختلافاتی که ساخته دست نیروهای استعماری است خاتمه داده با به کاربردن منابع مالی در جهت تأمین رفاه ملی نخستین گام را در جهت زوال این نظام غیر عادلانه که بر جهان سایه افکنده است بردارند.

آقای رئیس!

بحران شدیدی که اکنون بر اقتصاد جهان حکم فرماست یک بحران عمیق و بنیادی

است. کسری شدیدتر از پرداخت ها، تغییرات منفی مبادله کالاها و خدمات، کمبود و فقدان سرمایه های مالی برای سرمایه گذاری بلند مدت بنیادی و تولیدی، عدم دسترسی به بازارهای جهانی جهت عرضه کالاها و خدمات، عدم انتقال علوم و فنون و بالاخره فرار مغزها نمونه های معدودی از مشکلاتی هستند که کشورهای جهان سوم در نتیجه بحران اقتصادی جهان را با آن روبه رو می باشند.

ریشه و علل اصلی این بحران وجود نظام غیر عادلانه سرمایه های جهانی و سیاست استثمار گرانه ای است که استکبار جهانی برای حفظ منافع مادی و سلطه سیاسی و فرهنگی خود در سطح جهان به اجرا می گذارد.

تنگ نظری و کوتاه بینی اقتصادی و سیاست کشورهای صنعتی غرب و به ویژه امپریالیسم امریکا به حدی رسیده است که با کمترین خواسته های مشروع ممالک جهان سوم برای تغییر نظام ستم کارانه اقتصاد جهان مخالفت و دشمنی می کنند.

اتخاذ سیاست منفی در مقابل شروع مذاکرات برای برقراری نظام جدید اقتصاد بین المللی و به وجود آوردن مشکلات گوناگون بر سر راه نتیجه رسیدن گفت و گوهای ایجاد نظام مالی برای انتقال علوم و فنون به کشورهای جهان سوم از طریق تعویق مذاکرات و تحت فشار گذاشتن ممالک صنعتی دیگر برای اخلال و به بن بست رساندن گفت و گوها از جمله اقداماتی است که علیه ممالک جهان سوم به کار گرفته شده است.

از سوی دیگر کشورهای صنعتی غرب به ویژه امریکا با سوء استفاده از موقعیت اقتصادی خود با اتخاذ و اجرای سیاست های زورگویانه، برقراری محدودیت ها و محاصره اقتصادی و همچنین سیاست های حمایتی شدید تجاری علیه ممالک در حال توسعه می کوشند تا از پیشرفت های اقتصادی، سیاسی و تجاری آنان ممانعت به عمل آورند.

امریکا و ممالک صنعتی غرب همچنین از طریق کنترل سازمان های بین المللی نظیر صندوق بین المللی پول و بانک جهانی مخالفت با هرگونه تغییر اساسی عادلانه در مدیریت این سازمان ها همواره سعی کرده اند تا سیاست های پولی و مالی و اقتصادی را که حافظ منافع آنهاست بدون کوچک ترین توجهی به شرایط اجتماعی و اقتصادی موجود در کشورهای در حال توسعه و نیازهای آنان به این کشورها تحمیل نمایند.

کشورهای صنعتی غرب به ویژه امپریالیسم امریکا می کوشند تا با استفاده از سیاست های نفاق افکنانه و مانور سیاسی و اقتصادی، میان کشورهای جهان سوم جدایی انداخته و نظام استثمارگرانه و ظالمانه کنونی اقتصاد جهان را حفظ نمایند.

کوشش در راه نابودی مذاکرات چند جانبه و اقدامات دسته جمعی ممالک جهان

ص: ۱۳۵

سوم نمونه بارزی از اجرای این گونه روش های نفاق انگیز است.

حتم داریم تا زمانی که نگرش غیر انسانی و صرفا مادی به روابط و نظام اقتصاد جهان و یا اقتصاد کشورها مسلط باشد و انسان ها، سازمان ها و دولت های به ویژه در ممالک صنعتی غرب در محدوده تنگ ارضای نیازهای مصرفی و مادی توقف نمایند، بحران اقتصادی و سیاسی جهان نه تنها بهبود نمی یابد بلکه مرتبا شدت خواهد یافت و در کنار رشد سرطانی مصرف و اقتصاد ممالک صنعتی غرب، شاهد فقر و درماندگی اقتصادی اکثریت مردم جهان خواهیم بود.

فقر و ضعف اقتصادی کشورهای جهان سوم و توسعه بیمارگونه ممالک صنعتی غرب و اسراف و تبذیر منابع اقتصادی در این ممالک رابطه مستقیم دارد. به این ترتیب ما معتقدیم که تغییر در روابط و نظام کنونی اقتصاد جهان باید به شکل همه جانبه در زمینه های تولید، تجارت و مصرف صورت گیرد و اصالت انسان و مقام و منزلت آن در نظام جدید به طور عمده مد نظر باشد.

آقای رئیس!

ما در سمینار مشورتی کشورهای جنوب در دهلی نو اعلام کردیم که کشورهای جهان سوم باید برای هماهنگ کردن سیاست های اقتصادی خود جبهه واحدی در مقابل کشورهای شمال تشکیل دهند. برای تحقق این هدف تأسیس یک دبیر خانه دائمی جهت بررسی مشکلات و ارائه راه حل های مناسب ضرورت فراوان دارد.

ما معتقدیم که تنها از طریق اتخاذ (تدابیر درست) و فشار دسته جمعی کشورهای محروم و عقب نگه داشته شده از نظر اقتصادی است که می توان زمینه مناسب را برای شروع مذاکرات جهانی جهت تغییر نظام و روابط اقتصادی جهان به طور همه جانبه و اساسی و بیرون از فشار ابر قدرت ها فراهم آورد و ما در این زمینه به اندازه کافی صحبت کرده و شنیده ایم و اکنون زمان عمل فرارسیده است.

آقای رئیس!

با توجه به نفوذ ابرقدرت ها در سازمان ملل متحد این سازمان به اهرمی برای اعمال فشار سیاسی بر کشورهایی که علیه امپریالیسم شرق و غرب و صهیونیسم مبارزه می کنند تبدیل گشته است و این ماشین عظیم تنها هنگامی که منافع یکی از ابر قدرت ها ایجاب می نماید به کار می افتد و اگر برای رفع آن علاج عاجلی نشود جهان با هرج و مرج و آنارشیسم بین المللی فاصله چندانی نخواهد داشت، نمونه های بسیاری از این نوع عملکرد را می توان ارائه داد.

در شهریور ۱۳۵۹ رژیم عراق به خاک ایران حمله کرد و هزاران نفر از مردم معصوم و غیر نظامی را به خاک و خون کشید و میلیون ها نفر از هم میهنان ما را بی خانمان کرد و در طی ۲۲ ماه که بخش بزرگی از قلمرو ما را در اشغال داشت، شهرها را به ویرانه ای مبدل کرد. گویی طی این دو سال ماشین عظیم ملل متحد به خواب فرورفته بود و کسی به فکر استقرار صلح شرافتمندانه و عادلانه و حل مسالمت آمیز اختلافات و حفظ امنیت بین المللی به نحوی که در منشور پیش بینی شده است نبود ولی به محض آنکه رزمندگان ما توانستند با فداکاری و ایثار و قربانی کردن هزاران نفر، دشمن متجاوز را از بخش عظیم خاک خود بیرون رانند و در صدد احقاق حقوق حقه و تضمین امنیت حدود و ثغور برآیند گویی به یک باره برای ابرقدرت ها رسالت تحکیم و تأمین صلح و امنیت بین المللی مطرح گردید و معلوم نیست این دو سالی که از جنگ بین ایران و عراق می گذرد و مظالمی که بر ملت مظلوم ایران رفته است این صاحبان وجدان های آگاه و منادیان رسالت حفظ صلح و امنیت بین المللی کجا بودند؟

اجازه بدهید نمونه بهتری ارائه بدهیم: در ۱۸ سپتامبر ۱۹۸۲ یکی از تکان دهنده ترین جنایات تاریخ بشری در مقابل دیدگان جهانیان و سازمان ملل متحد در بیروت اتفاق افتاد و جنایت کاران اسرائیلی پس از فاجعه چند ماهه در جنوب لبنان و علی رغم وعده های دروغین خود مبنی بر عدم اشغال غرب بیروت با همدستی مزدوران فالانژیست به این منطقه یورش برده و صدها زن و مرد و کودک بی سلاح و بی دفاع فلسطینی و لبنانی را قتل عام نمودند.

اگر سازمان ملل متحد و اعضای آن اعتقاد راسخ به رسالتی که در منشور حفظ صلح و امنیت بین المللی پیش بینی شده داشته اند بایستی در قبال وجدان جریحه دار شده بین المللی هم که شده اقدام قاطعی برای مجازات این جرثومه فساد و ناامنی و جنگ طلبی و تجاوز در چارچوب فصل هفتم منشور ملل متحد به عمل می آوردند.

شاید فراموش شده است که اساسا ماده های ۴۱ و ۴۲ منشور ملل متحد وجود دارند. مگر نه این است که شرایط عضویت در این مجمع عمومی جهانی داشتن اعتقاد به صلح است؟ مگر نه این است که بر طبق قطعنامه شماره A / RES / ES – ۷ /۹ مورخ ۲۰ آوریل ۱۹۸۲ اسرائیل غیر صلح طلب شناخته شده است.

پس چرا اسرائیل جنگ طلب همچنان در عضویت سازمان ملل باقی است؟

اگر در این مورد و یا موارد مشابه اقدام متناسبی نشود عمل و حرکت دسته جمعی برای حفظ صلح و امنیت که در منشور پیش بینی شده است تحقق نخواهد

یافت و اگر اقدامات جدی برای رفع آثار زیان بار امتیاز غیر عادلانه "وتو" صورت نگیرد هیچ گاه آن اعتمادی که ملل محروم و ستمدیده جهان باید به این سازمان جهانی داشته باشند ایجاد نخواهد شد و نقایصی که دبیر کل ملل متحد در گزارش سالانه خود از آن شکوه کرده است، مرتفع نخواهد گردید.

فراموش نباید کرد که منشور و امتیازات انحصاری ناشی از آن حاصل اوضاع و احوال خاص بعد از جنگ جهانی دوم است که بسیاری از شرایط آن روز در حال حاضر موجود نیست و جو بین المللی و ساختار سازمان ملل تغییر بسیاری کرده و حتی با استناد به اصل متبع و مقبول در حقوق بین المللی نیز نمی توان پذیرای امتیازات یک جانبه و نابرابری که عملا اثر مخرب خود را به ثبوت رسانده است گردید.

به امید روزی که کشورهای عضو با واقع بینی و درک ضرورت این تحولات اساسی به سازمان ملل متحد نقشی را که شایسته آن است اعطا نمایند.

متشکرم آقای رئیس

سند شماره ۰۷۲

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۴۴۳

۱ اکتبر ۱۹۸۲ (۹ مهر ۱۳۶۱)

نامه مورخ ۱ اکتبر ۱۹۸۲ نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به رئیس شورای امنیت

بنا به اطلاع دولت متبوعم، احتراما اجلاس فوری شورای امنیت جهت بحث درباره وضعیت خطرناک مناقشه میان ایران و عراق را خواستارم.

نیروهای ایران حملات نظامی وسیعی را در ساعت ۱:۰۰ (به وقت محلی) در روز جمعه ۱ اکتبر ۱۹۸۲ در منطقه سومار آغاز و تلاش کرده اند که از مرز بین المللی در مجاورت شهرستان مندلی عبور نمایند.

برای اعضای شورا به خوبی روشن است که این حملات نظامی تجاوزگرانه ایران، ششمین حمله از سری اقدامات تجاوز به خاک عراق از زمان تصویب قطعنامه ۵۱۴ شورای امنیت در تاریخ ۱۲ جولای ۱۹۸۲ است که ایران آن را رد کرده است.

دکتر ریاض القیسی - نمایندگی دائمی

ص: ۱۳۸

سند شماره ۰۷۳

– شماره سند شورای امنیت: ۱۹۸۲ (S / RES / ۵۲۲)

–۴ اکتبر ۱۹۸۲ (۱۲ مهر ۱۳۶۱)

قطعنامه ۵۲۲ (۱۹۸۲)

شورای امنیت در جلسه ۲۳۹۹ خود که تحت عنوان وضعیت ایران و عراق تشکیل شده بود، قطعنامه ذیل را تصویب کرد:

– شورا از ادامه جنگ و تشدید مناقشه میان دو کشور که تلفات سنگین جانی و خسارات مالی بسیاری را موجب شده و صلح و امنیت منطقه را در معرض خطر قرار داده است، اظهار تأسف می نماید.

– شورا مجددا تصریح کرد که اعاده صلح و امنیت در منطقه به جدیت کلیه دولت های عضو در ملزم بودن به تعهداتشان تحت منشور سازمان ملل نیازمند است.

– شورا مجددا طرفین درگیر را به پذیرش و اجرای قطعنامه ۴۷۹ که به اتفاق آرا در ۲۸ سپتامبر ۱۹۸۰ تصویب شده و نیز به بیانیه مورخ ۵ نوامبر ۱۹۸۰ (S / ۱۴۲۴۴)، دعوت کرد.

– شورا همچنین طرفین درگیر را به پذیرش و اجرای قطعنامه ۵۱۴ که به اتفاق آرا در ۱۲ جولای ۱۹۸۲ تصویب شده و نیز بیانیه ۱۵ جولای ۱۹۸۲ (سند S / ۱۵۲۹۶)

رئیس شورای امنیت، فراخواند.

شورا بر اساس گزارش ۱۵ جولای ۱۹۸۲ (S / ۱۵۲۹۳) دبیر کل، خواستار اجرای موارد ذیل می باشد:

۱– شورا مصرا خواستار آتش بس فوری و پایان بخشیدن به کلیه عملیات های نظامی بوده و مجددا این درخواست خود را تکرار می نماید.

۲– شورا مجددا بر درخواست خود مبنی بر عقب نشینی نیروها به مرزهای شناخته شده بین المللی تأکید می کند.

۳– شورا از این حقیقت که یکی از طرفین درگیر قبلاـ آمادگی اش را برای همکاری در اجرای قطعنامه ۵۱۴ اعلام کرده، استقبال نموده و از طرف دیگر مناقشه درخواست می نماید که به همین صورت عمل نماید.

۴– شورا بر لزوم اجرای بدون درنگ تصمیمات خود درباره اعزام ناظرانی جهت تأیید و نظارت بر آتش بس و عقب نشینی تأکید می نماید.

۵- شورا بر ضرورت و ادامه تلاش های میانجی گرانه اخیر تأکید می نماید.

۶- شورا بر درخواست خود از کلیه دولت ها مبنی بر ممانعت از هر گونه اقدامی که به ادامه جنگ کمک نماید، تأکید نموده و خواستار کمک جهت تسهیل در اجرای قطعنامه اخیر می باشد

۷- شورا همچنین از دبیر کل درخواست در مورد اجرای این قطعنامه طی ۷۲ ساعت به شورا گزارش ارائه دهد.

سند شماره ۰۷۴

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۴۴۸

- ۵ اکتبر ۱۹۸۲ (۱۳ مهر ۱۳۶۱)

یادداشت مورخ ۴ اکتبر ۱۹۸۲ نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل ضمن تشکر از دبیر کل سازمان ملل، احتراما متن پیوست را در توضیح موضع دولت جمهوری اسلامی ایران درباره جلسه شورای امنیت جهت بررسی موضوع تجاوز عراق به جمهوری اسلامی ایران ارسال می دارد.

از آنجایی که این نمایندگی حقانیت ریاست نمایندگی اردن را در این مباحثات به دلیل مشارکت فعال اردن در جنگ تحمیلی نمی پذیرد، نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران بیانیه پیوست را خطاب به جناب عالی ارسال می دارد.

پیوست

بیانیه خطاب به دبیر کل، مورخ ۴ اکتبر ۱۹۸۲

نمایندگی دائمی عراق در یادداشت مورخ ۱ اکتبر ۱۹۸۲ خود که طی سند S / ۱۵۴۴۳ منتشر شد، درخواست اجلاس فوری شورای امنیت جهت مورد ملاحظه قرار دادن مناقشه میان ایران و عراق را نمود و اظهار داشت: نیروهای ایرانی حملات نظامی بزرگی را در ساعت ۱:۰۰ (به وقت محلی) روز جمعه ۱ اکتبر ۱۹۸۲ در بخش سومار آغاز و تلاش کردند که از مرز بین المللی در مجاورت شهرستان مندلی عراق عبور کنند.

در آغاز، لازم به ذکر است که منطقه سومار که نام برده شده در داخل سرزمین های

جمهوری اسلامی ایران قرار دارد و این نمایندگی مفتخر است که به اطلاع جامعه بین المللی برساند که با کمک خدا و فداکاری های رزمندگان مسلمان خود در این مرحله از عملیات های دفاعی علیه ارتش متجاوز کاملا موفق شده است که سه تپه مهم در داخل سرزمین های خود که متجاوزان عراقی با استفاده از آنها پس از عقب نشینی نیروهایشان اقدام به بمباران شهرهای ما می نمودند، اکنون آزاد نماید. این عملیات حائز اهمیت می باشد از آن جهت که نه تنها بخش هایی از سرزمین ما باز پس گرفته شد، بلکه غیر نظامیان ما از بمباران ناجوانمردانه روزانه متجاوزان عراقی نجات یافتند. به علاوه، این عملیات به جامعه بین المللی ماهیت فریبکارانه تبلیغات عراق را درباره عقب نشینی کامل نشان داده است. ما مجددا دشمن را وادار خواهیم کرد از سرزمین اسلامی ما عقب نشینی کند.

جناب عالی از اشغال غیر قانونی ۲۰ شهر و ۱۲۰۰ روستا و بمباران ناجوانمردانه مناطق مسکونی، بیمارستان ها، مدارس و اماکن مقدس اطلاع دارید که به شهادت هزاران غیر نظامی بی دفاع منجر شده و این بی توجهی کامل به حقوق بین المللی و اصول اخلاقی است که مزدوران بعثی صدام حسین طی دو سال گذشته انجام داده اند و هرگز شورای امنیت آن را تهدیدی برای صلح و امنیت بین المللی محسوب نکرده است. بنابراین هیچ ضرورتی جهت مباحثات رسمی درباره موضوع یا محکومیت متجاوز با توجه به ابزارهای موجود در فصل هفتم منشور سازمان ملل، وجود ندارد. به هر حال، (عراق) آزاد سازی سه تپه در داخل خاک ایران را که با توجه به کلیه استانداردهای مقررات بین المللی و منشور، از حقوق لاینفک مردم مسلمان ایران و اقدامی جهت دفاع از تمامیت ارضی و حاکمیت محسوب می شود به عنوان تهدیدی جدی برای صلح و امنیت بین المللی مورد ملاحظه قرار داده و درخواست اجلاس فوری از طرف شورای امنیت را نموده است.

آقای دبیر کل اجازه دهید سؤال کنم آیا این روش نشان دهنده یک وضعیت معمولی در شورای امنیت است. آیا نسبت به بی طرفی و هدفدار بودن این سازمان مهم که با گذشت بیش از ۲۰ ماه از اشغال سرزمین های ایران، همچنان سکوت کرده، تردیدی وجود دارد و قابل توجیه می باشد؟ تنها پس از اینکه جمهوری اسلامی ایران موفق شد متجاوزان را به زور وادار به عقب نشینی کند به چاره اندیشی افتاده اید؟

عالی جناب، سازمان ملل، با کلیه مسائلی که در گزارش سالیانه جناب عالی ذکر شد، باید آرزو کنید که همه اعضای جهان سوم الگویی را که ملت مسلمان ایران ارائه داده اند.

و قهرمانانه از تمامیت ارضـی خود دفاع کردنـد دارا باشـند و به متجاوزان فهماند که نقض مهم ترین اصول منشور سازمان ملل به شدت توسط مردم مصـمم جهان سوم مورد تنبیه واقع می شود. عزم ملل جهان سوم ایستادگی در برابر اقدامات تجاوزگرانه قدرت های امپریالیستی جهان و نوکران آنها می باشد که بهترین حافظ منشور سازمان ملل و مطمئن ترین ضـمانت برای صـلح و امنیت بین المللی به شمار می رود.

اگر شورای امنیت، امر مهم حفظ صـلح و امنیت بین المللی را با حفظ اصول حقوق و عـدالت بین المللی مـد نظر قرار دهد و با اعمـال نفـوذ امپریـالیست به مخـاطره نیفتـد و اعضـای شـجاع بتواننـد در مـذاکرات خصوصـی افکـار خـود را صادقـانه در برابر پیشـنهادهای جنایتکـارانه نماینـدگی ایالات متحـده – که بی صبرانه در انتظار اعزام نیروی امپریالیستی دیگری به منطقه جهت کمک در دفاع از متحـدین بعثی خود می باشـد – سـخن گوینـد، نتایج کم اهمیتی نخواهد داشت و قطعنامه های بیهوده ای از قبیل قطعنامه ۴۷۹ (۱۹۸۰)، ۵۱۴ (۱۹۸۲) و ۵۲۲ (۱۹۸۲) که مغـایر بـا متن و روح منشور به طور کلی و ماده ۳۹ به طور خاص می باشـد و به طور ضـمنی در قطعنامه های ۴۷۹ و ۵۱۴ و نیز به طور صـریح در پـاراگراف ۳ قطعنامه ۵۲۲ از متجاوز حمایت شده، تصویب نخواهد کرد.

آقای دبیر کل، شورای امنیت به قـدری عجولانه قطعنامه ای را به منظور جلوگیری از سقوط رژیم صـدام تصویب کرده اسـت که حتی پـاراگراف ۳ ماده ۲۷ منشـور را نادیـده گرفتـه است که لازم است نماینـدگان اردن و مصـر از رأی دادن خـودداری ورزنـد، به طوری که این دو کشور عراق را پشتیبـانی نظـامی نموده و از طرفی مشـارکتی فعـال در جنـگ تحمیلی تجاوزگرانه عراق علیه جمهوری اسلامی ایران داشـته انـد. آنهـا به اتفاق آرا قطعنامه خود را بی اعتبار می سازنـد و تلاش های نماینـدگان مشخص اردن، ایالات متحده و عراق بیهوده بوده است. از جلسه شورای امنیت به ریاست پادشاهی اردن چیزی بهتر از این نمی توان پیش بینی کرد. به هر حـال، صادقـانه انتظـار داریم که از اقتـدار خود به صورتی که در ماده ۹۹ منشور ذکر شده، استفاده کنیـد و به رئیس شورا اهمیت کـار خود را یـادآور شویـد، به دلیل اینکه برخی از ملاحظات شخصـی کم اهمیتی را در جلسـه شورای امنیت مـدنظر قرار داده است. مـا همچنین از برخی از اعضـای شورا انتظـار داشـتیم که بـدون تعـارف در برابر این قبیل اعمال رذیلانه در این قدرتمندترین ارگان سازمان ملل موضع گیری نموده و از رسوایی بیشتر آن جلوگیری کنند.

در این باره مایلم توجه جناب عالی را به نکات ذیل جلب نمایم:

۱- نیروهـای اردن نقش فعـالی در تجـاوزات عراق علیه جمهـوری اسـلامی ایران داشـته انـد. مردم مسـلمان ایران در صـفحات تلویزیون خود شاهـد بودنـد که حسـین پادشاه اردن از مزدورانش در سـرزمین های اشـغالی ایران سان می دید. همچنین شاهد بودنـد که وی گلوله ای را شـلیک می کند که به تخریب خانه، بیمارسـتان یا مدرسه ای در دزفول منجر می شود. پس چگونه می توانـد نماینـده پادشـاهی اردن ریاست مـذاکراتی را عهـده دار شود و به اصـطلاح به دنبال راه حل صـلح جویانه در جنگ تحمیلی عراق علیه جمهوری اسـلامی ایران باشـد؟ آیا شـما هنوز از مردم ایران و سایر ملل مظلوم جهان انتظار دارید که به این شورا اعتمـاد داشـته باشـند؟ به علاوه بـا چه زمینه هـای اخلاقی این سازمـان بین المللی از نماینـدگی مـا انتظار دارد در چنین مـذاکراتی شـرکت کننـد در حـالی که مردم مظلوم دزفول و سـایر مناطق جنگ زده، خانه ها، بیمارسـتان ها، مـدارس و اماکن مقـدس زیر بمباران قرار داشـته و پـدران، مادران، برادران، خواهران و کودکانشان در بمباران های وحشـیانه مزدوران عراقی و اردنی شهید می شوند.

۲- مایلم تکرار کنم که ارتفاعات آزاد شده در داخل خاک جمهوری اسـلامی ایران قرار داشته و آزادی آنها باعث خوشحالی و مشـارکت جهت حفـظ صـلح و امنیت بین المللی و نیز منشور سازمـان ملل گردیـده است. عملیات اخیر تنها به منظور آزادی سرزمین های اشـغال شـده ایران به دست نیروهای عراقی در ابتدای جنگ، صورت گرفته است. دولت جمهوری اسـلامی ایران اعلام کرده است که عملیـات به صورتی طراحی شـده که بـا بـاز پس گیری موفقیت آمیز ارتفاعـات مـذکور در منطقه سومار ایران پایـان پـذیرد. لازم به ذکر است که این عملیـات تنها به صورتی که نماینـدگان عراق و اردن در جلسه شورای امنیت در نخسـتین روزهـای ریـاست اردن مطرح کرده و نیز وزیر خـارجه عراق در نیویـورک توجیه کرده، نیست. عـدم وجود مباحثـات جـدی در این مهم ثابت کننده این موضوع می باشد. بنابراین ما اعلام می داریم که جلسه شورای امنیت نه تنها مبارزه مسـتقیم بـا حقوق غیر قابـل انکـار مردم ایران در دفاع از خود می باشـد، بلکه توطئه ای است که اردن، عراق و اربابان امپریالیستی آنان در کسب برخی از اعتبارات بین المللی برای رژیم مفلوک صدام، طراحی کرده اند.

۳- در نتیجه این حـادثه تـأسف بـار از سوی شورای امنیت، مـایلم بـا خوش بینی یـادآور شوم که شورای امنیت تنهـا در انجـام وظایف خود به صورتی که در منشور آمـده است، می تواند اعتماد مردم مسـلمان ایران و دولت جمهوری اسـلامی ایران را در مورد اقتدار و حقانیت خود جلب نماید. در این مورد لازم است که:

الف) اشغال غیر قانونی سرزمین های جمهوری اسلامی ایران به دست ارتش متجاوز

عراق و هم پیمانانش محکوم شود و نیز بی توجهی کامل آن در مورد حقوق و اخلاق بین المللی در بمباران ناجوانمردانه اهداف غیر نظامی محکوم شود.

ب) مقرر شود که دولت عراق در پرداخت خساراتی که در جنگ تحمیلی علیه مردم مظلوم ایران موجب گردیده، مسئول است.

ج) بر لزوم بازگشت عراقی هایی که با سیاست ها و اعمال نژادپرستانه رژیم بعثی عراق مجبور به ترک خانه و کاشانه خود شده اند، تأکید می شود.

عالی جناب، تا وقتی که شورای امنیت این گام های مهم را برندارد، مشارکت نمایندگی ما در مباحثات و مشورت ها درباره جنگ تجاوزگرانه تحمیلی عراق از نظر مردم ایران امری بیهوده است. در ضمن مادامی که شورا آمادگی ندارد که به وظایف خود عمل نماید و مردم مسلمان ایران بیش از دو سال است که فداکاری نموده و ده ها هزار شهید داده اند و موفق شده اند با زور اشغال گران را عقب برانند، دلیلی وجود ندارد که در جلسات بی هدف شرکت جویند. همچنین اعلام می کنیم که قطعنامه ها، فاقد هر گونه اعتبار قانونی و اخلاقی است و بنابراین هیچ الزامی برای جمهوری اسلامی ایران نخواهد داشت.

در پایان متذکر می گردد که شرایط ما برای صلح به صورتی که در پاسخ رئیس جمهور ما خطاب به نامه جناب عالی ابراز شده، هنوز دارای اعتبار است. ما همیشه و هنوز برای صلح عادلانه، شرافتمندانه و پایدار آمادگی داریم.

سند شماره ۰۷۵

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۴۴۹

- ۱۷اکتبر ۱۹۸۲ (۱۵ مهر ۱۳۶۱)

گزارش دبیر کل پیرو قطعنامه های ۵۱۴ (۱۹۸۲) و ۵۲۲ (۱۹۸۲)

۱- گزارش حاضر متعاقب پاراگراف ۶ قطعنامه ۵۱۴ شورای امنیت مورخ ۱۲ جولای ۱۹۸۲ و پاراگراف ۷ قطعنامه ۵۲۲ مورخ ۴ اکتبر ۱۹۸۲ که شورا از دبیر کل درخواست کرده بود که در مورد اجرای این قطعنامه به ترتیب طی ۳ ماه و نیز ۷۲ ساعت گزارش نماید، ارائه می گردد.

۲- گزارش درخواست شده از دبیر کل طبق پاراگراف قطعنامه ۵۱۴، در تاریخ ۱۵ جولای ۱۹۸۲ به عنوان سند شورا (۱۵۲۹۳ / S) منتشر شد.

۳- به دنبال تصویب قطعنامه ۵۲۲، با اشاره به پاراگراف ۴ آن که در آن شورا بر لزوم اجرای

بی درنگ تصمیم خود جهت اعزام ناظران سازمان ملل برای نظارت بر آتش بس و عقب نشینی تأکید کرده بود، اظهار می کنم که به کارگیری مؤثر ناظران سازمان ملل طبیعتا مشروط به توافق و همکاری طرفین درگیر و برقراری آتش بس مرتبط می باشد (S / PV. ۲۳۹۹).

۴- متن قطعنامه ۵۲۲ بلافاصله برای دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق ارسال شد و درخواست گردید در مورد آن به ویژه پاراگراف ۴ اظهار نظر نمایند.

۵- در ۴ اکتبر ۱۹۸۲، پس از آنکه قطعنامه ۵۲۲ تصویب شد، وزیر امور خارجه عراق از من دعوت به عمل آورد و به من اطلاع داد که دولت متبوعش از این تلاش ها جهت یافتن راه حلی صلح آمیز حمایت می نماید. در تاریخ ۵ اکتبر ۱۹۸۲، من از وزیر خارجه عراق نامه ای دریافت نمودم که وانمود می شد که دولت عراق خواهان همکاری بوده و نسبت به شورا در اجرای قطعنامه ۵۲۲، اعتماد راسخ دارد.

۶- در تاریخ ۵ اکتبر ۱۹۸۲، با نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران ملاقات کردم وی به من اطلاع داد که دولتش به صلح تمایل داشته و در گام هایش ثابت قدم است که برای رسیدن به توافق تحقیقات لازم صورت گیرد.

وی همچنین بیانیه مورخ ۴ اکتبر ۱۹۸۲ (S / ۱۵۴۴۸) پیوست را به من داد. در این بیانیه دولت متبوعش خاطر نشان ساخته بود که منطقه ای که در آن عملیات نظامی اخیر صورت گرفته، داخل سرزمین های جمهوری اسلامی ایران می باشد و آن عملیات به منظور آزادی مناطق اشغالی که از آغاز جنگ به تصرف نیروهای عراقی در آمده بود، صورت گرفته است. دولت جمهوری اسلامی ایران همچنین اعلام نموده بود که بنا به دلایلی که در بیانیه منعکس شده است قطعنامه های شورای امنیت درباره وضعیت میان ایران و عراق برای جمهوری اسلامی ایران تعهد آور نمی باشد.

۷- تلاش های بسیاری نموده ام و سابقه آن به مخاصمات در سپتامبر ۱۹۸۰ بازمی گردد تا اینکه به توافقی جامع، عادلانه و شرافتمندانه که تضمین کننده در موارد اختلاف میان جمهوری اسلامی ایران و جمهوری عراق باشد، دست یابیم. نماینده ویژه من جناب آقای اولاف پالمه از نوامبر ۱۹۸۰ تاکنون جهت پیگیری این تلاش ها ۵ بار از منطقه دیدار نموده است. اگر چه متأسفانه تاکنون پیشرفت قابل ملاحظه ای صورت نگرفته اما من آمادگی خود را به طرفین مجددا اعلام می نمایم که برای دست یابی به راه حلی صلح آمیز در هر شرایط قابل قبولی کمک نمایم.

۸- در این باره من تشکر خود را از جناب آقای اولاف پالمه به اطلاع شورا می رسانم که به درخواست من موافقت نموده که به نقش خود به عنوان نماینده ویژه در این مهم

علی رغم مسئولیت های سنگین آن ادامه دهد.

۹- فرصت را غنیمت شمرده و مجددا تصریح می نمایم که به هر کوششی جهت دست یابی به توافقی عادلانه و پایدار که تضمین کننده موارد اختلاف طرفین باشد، ادامه خواهم داد به خاطر اینکه این جنگ که خسارات جانی و مالی بی شماری به طرفین وارد ساخته، پایان یابد.

سند شماره ۰۷۶

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۷ / ۵۵۵

- ۲۰ اکتبر ۱۹۸۲ (۲۸ مهر ۱۳۶۱)

پیامدهای طولانی شدن مناقشه نظامی ایران و عراق

نامه مورخ ۱۹ اکتبر ۱۹۸۲ نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

احتراما به پیوست یادداشت حاوی دیدگاه های دولت جمهوری اسلامی ایران درباره بند ۱۳۴ دستور جلسه سی و هفتم مجمع عمومی به پیوست ارسال می گردد.

سعید رجایی خراسانی - سفیر و نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل

پیوست

یادداشت

در ۲۲ سپتامبر ۱۹۸۰، مردم ایران سری حملات هوایی عراق به اهدافی در عمق خاک ایران را شاهد بودند. این حملات تجاوزگرانه با هجوم نظامی وسیع همراه بوده و نیروهای عراقی از مرزهای بین المللی ایران عبور کردند و در خاک ایران در استان های باختران، ایلام و خوزستان وارد شدند. با توجه به اختلافات و مناقشات موجود میان دو کشور، تشدید یک جانبه و مؤثر آن از سوی عراق صورت گرفت که مردم ایران و انقلاب اسلامی را کاملا متعجب ساخت.

مردم ایران ناگهان خود را درگیر جنگ تحمیلی تمام عیار دیدند و آن در حالی بود که در پی پیروزی شکوهمند انقلاب، ایران قصد داشت بر نقش نظامی که در منطقه خلیج فارس داشت تجدید نظر کند و امیدوار بود که به ماجراجویی های نظامی در منطقه خاتمه دهد. همچنین پیشرفت هایی جهت کاهش نیروهای نظامی و قراردادهای

بزرگ جهت خرید مقادیر زیادی تسلیحات صورت گرفت و خرید برخی از تسلیحات بسیار پیچیده را لغو کرد.

اگر چه گزارش ها از ماه ها قبل از اینکه هجوم عراق به طور واقعی تحقق پذیرد، حاکی از آن بود که عراق نیروهایش را در امتداد مرزهای ایران تجمع داده، اما هنوز مردم ایران نمی توانستند باور کنند که رژیم عراق که با تبلیغاتش وانمود می کرد پایگاه ضد امپریالیستی در خاورمیانه است به مردمی در منطقه حمله کند که سرسختانه جهت آزادی خویش از سیطره امپریالیسم نبرد کرده بودند.

علاوه بر هجوم نظامی به خاک ایران، در ۱۷ سپتامبر ۱۹۸۰، عراق یک طرفه قرار داد ۱۹۷۵ الجزایر درباره مرزهای کشور و حسن هم جواری با ایران را لغو کرد و بر منطقه اروند رود (شط العرب) و نقاط دیگر ادعای ارضی نمود. این اقدام یک جانبه مغایر با روح و مفاد قرار دادی بود که وزیر خارجه فعلی عراق امضا کرده بود. ماده ۵ قرار داد تصریح دارد:

«چارچوب مصونیت مرزها و احترام کامل به تمامیت ارضی کشورها، طرفین عالی رتبه قرار داد تصریح می نمایند که خطوط مرزی آنها هم در زمین و هم رودها غیر قابل نقض، دائمی و نهایی است.» (ترجمه غیر رسمی)

عراق تلاش داشت هجوم خود به خاک ایران را با ادعای اینکه حقوقی که در قرار داد ۱۹۷۵ به عراق داده شده و ایران در رعایت آن طفره می رود، به دست آورد. این نقض قرار داد فوق است زیرا در ماده ۶ آن به روشنی ذکر شده که در مورد عدم توافق درباره تفسیر یا کاربرد قرار داد، آن موارد عدم توافق می بایست نخست در مذاکرات مستقیم دو جانبه میان طرفین حل و فصل شود و اگر با عدم موفقیت مواجه شد از طریق مساعی جمیله کشور دولت ثالث و نهایتا با حکمیت، حل و فصل گردد.

متوسل شدن یک جانبه و از پیش طراحی شده عراق در استفاده از زور جهت حل و فصل مناقشه اش با ایران نیز نقض منشور سازمان ملل به ویژه پاراگراف ۱ ماده ۳۳ و پاراگراف ۱ ماده ۳۷ می باشد. در پاراگراف ۱ ماده ۳۳ ذکر شده:

«طرفین هر مناقشه ای – که تداوم آن احتمالاـ حفظ صلح و امنیت بین المللی را مخاطره می اندازد – باید قبل از هر چیز در جست و جوی حل و فصل از طریق مذاکره، تحقیق، میانجی گری، دلجویی، داوری، حل و فصل قضایی، متوسل شدن به مؤسسات یا ترتیبات منطقه ای و سایر ابزارهای صلح جویانه به انتخاب خودشان باشند.» در پاراگراف ۱ ماده ۳۷ آمده است:

«طرفین هر مناقشه و بر اساس ماهیت آن طبق ماده ۳۳، اگر در حل و فصل آن با ابزارهای مشخص شده آن ماده ناتوانند، باید موضوع را به شورای امنیت ارجاع دهند.»

برای مردم ایران روشن است که عراق ابزارهای صلح جویانه موجود را جهت حل و فصل اختلافاتش با ایران دارا بود، اما به استفاده از زور متوسل شده که نه تنها به حقوق مورد ادعایش برسد بلکه از مزیتی که در دوره ی انتقالی پس از انقلاب ایران به وجود آمده، حداکثر بهره برداری را بنماید. در چنین شرایطی به فتوحات ارضی دست یافته و نیروهای انقلاب جوان ایران را وارد جنگ می سازد و نهایتا با تضعیف انقلاب آن را به نقطه پایان می رساند.

همان طور که اقدامات عراق تهدید جدی برای استقلال و تمامیت ارضی ایران به شمار می رود، برای صلح و امنیت کل منطقه خلیج فارس نیز خطرناک است. مردم ایران از جامعه بین المللی انتظار دارند که جهت بازگشت عدالت مشارکت نموده و به تهدیدات علیه صلح و امنیت منطقه پایان دهند.

شورای امنیت در ۲۸ سپتامبر قطعنامه ۴۷۹ (۱۹۸۰) را تصویب کرد و کاملا مردم ایران را مأیوس ساخت. مردم از شورای امنیت انتظار داشتند که به تعهدات و مسئولیت های بزرگ خویش تحت منشور وفادار باشد و این چنین عمل نکند. یک کشور عضو سازمان ملل قبل از اینکه به طور یک جانبه به تجاوزات نظامی و اشغال سرزمین جهت حل و فصل مناقشه متوسل شود، باید به تعهداتش تحت منشور طبق ماده ۳۳ و ۳۷ ملزم باشد. اما کشور (عراق) واقعا تصمیم یک جانبه ای اتخاذ کرد و وظیفه شورا است که آن دولت را به خاطر عدم التزام به منشور محکوم نماید و خواستار آن گردد که به شرایط قبل از شروع تجاوز بازگشته و مناقشه را بر اساس ماده ۳۳ و ۳۷ منشور حل و فصل نماید.

قطعنامه ۴۷۹ (۱۹۸۰) نه تنها توقعات مردم فداکار ایران را برآورده نساخت، بلکه به آنها نشان داد که شورای امنیت نسبت به حقوق قانونی شان طفره رفته و از سوی شورا تلاش شده که وضعیت در جبهه های جنگ نادیده گرفته شده و به پیامدهای تجاوزات نظامی عراق اعتبار بخشد و ایران را وادار به آتش بس نموده که یک جانبه و به نفع عراق می باشد.

در چنین شرایطی مردم ایران راهی ندارند جز اینکه قطعنامه ۴۷۹ (۱۹۸۰) شورای امنیت را رد نمایند، زیرا این قطعنامه متجاوز را کاملا خرسند می سازد و حقوق قربانیان را تأمین نمی نماید.

مردم ایران هر گونه اقدامی که به ایران تحمیل شده و امتیازی داده شود را رد می نمایند، زیرا تنها به این معناست که به حکومت متجاوز عراق به خاطر تجاوزاتش علیه ایران پاداش

داده شده است و بنابراین طولانی شدن تجاوزات و تکرار آن در آینده را باعث می گردد.

در حدود ۲۲ ماه است که عراق مناطق وسیعی از ایران را اشغال کرده و رهبری عراق احساس می کند که هر گونه عکس العملی در برابر تجاوزاتش را خنثی کرده است. از طرف دیگر مردم ایران شاهد سکوت مرگباری از سوی جامعه بین المللی می باشند. این در حالی است که عراق به جنگ ویرانگر خود علیه مردم غیر نظامی ایران در باختران، ایلام و خوزستان و تأسیسات غیر نظامی در این استان ها ادامه می دهد. در طی این ۲۲ ماه مردم ایران توانسته اند با لطف خداوند نیروهای متجاوز عراق را به عقب رانده و اغلب سرزمین های اشغالی ایران را با فداکاری وصف ناپذیری آزاد سازند. با آزاد سازی خرمشهر، عراق که به خیال خود فکر می کرد موقعیت مستحکمی را در اختیار دارد، آن را از دست داد و در حقیقت به مفهوم آن بود که نهایتا از بقیه سرزمین هایی که هنوز در اختیار دارد نیز بیرون رانده خواهد شد. مردم ایران در این مقطع زمانی از جامعه بین المللی انتظار دارند که باور کنند ایران نهایتا موفق شده است که یکی از بزرگ ترین موانع برای صلح را از پیش رو برداشته و آنها باید توجه خود را به این مهم معطوف سازند. تجدید فعالیت شورای امنیت با توجه به جنگ تجاوزگرانه عراق تنها به ابراز نگرانی برای عراق بسنده شده است. قطعنامه ۵۱۴ (۱۹۸۲) شورای امنیت، تجاوزات و اشغال نظامی از سوی عراق را که بیش از ۲۲ ماه طول کشیده نادیده گرفته است. همچنین در محکوم کردن متجاوز به خاطر عدم رعایت مفاد ۳۳ و ۳۷ منشور کوتاهی کرده و در این قطعنامه هر گونه اشاره ای به عراق در مورد تخریب و انهدام آمرانه شهرها، روستاها، جاده ها، مزارع و از بین بردن کلیه نشانه های حیات در مناطق تحت اشغال خود و در برد توپخانه اش، خودداری شده است. همچنین رفتار ددمنشانه عراق در سرزمین های اشغال شده و جنایات وحشیانه اش علیه بشریت را نادیده گرفته است، از همین رو حق انکار ناپذیر مردم ایران است که به دنبال عدالت و جبران خسارت باشند. اما در قطعنامه ۵۱۴ (۱۹۸۲) از هر گونه تلاش جهت ایجاد سپر امن که در ورای آن دولت جنایتکار عراق بتواند پنهان شود، خودداری نشده است.

بنابراین، روشن است که مردم ایران قطعنامه ۵۱۴ (۱۹۸۲) را نیز رد می کنند. قطعنامه ۵۲۲(۱۹۸۲) شورای امنیت نیز به همان دلایل رد شده است.

دولت جمهوری اسلامی ایران مکررا تمایل خود را به استقرار صلح عادلانه و پایدار در منطقه خلیج فارس ابراز داشته است. این بدین معنا نیست که هر چیزی تحت عنوان صلح مطرح شود را خواهد پذیرفت. صلح پایدار با صلحی که تنها دولت ماجراجوی عراق جهت

تجدید سازمان و آرایش جدید خود برای مراحل آتی مطرح می کند، متفاوت است.

قرار داد ۱۹۷۵ که ایرانی ها فکر می کردند بر اساس آن مناقشاتشان با عراق پایان یافته است، از سوی همان رهبری که آن را امضا کرده و هنوز در عراق حاکم است، ملغی گردید و این کشور نیروهایش را سازمان دهی کرده و منتظر فرصت مناسب جهت شروع جنگ تجاوزگرانه علیه ایران شد. مردم انقلابی ایران به طور شایسته ای فداکاری کردند تا نیروهای عراقی متجاوز را از اغلب سرزمین هایی که آنها تحت اشغال داشتند، بیرون راندند. آنها حق دارند و انتظار دارند که ضمانت های غیر قابل انکاری دریافت کنند تا با تجاوزات دیگری از سوی عراق در آینده مواجه نشوند. جامعه بین المللی با نادیده گرفتن حقوق و خواسته های مردم ایران تنها بیگانگی خود را از واقعیت های موجود در منطقه خلیج فارس نشان داده است. در وهله نخست ضرورت دارد جامعه بین المللی جهت کمک به اعاده صلح در منطقه تلاش نماید و اعتباری که در میان مردم ایران از دست داده، به دست آورد و این مهم وقتی قابل دست یابی است که جامعه بین المللی مباحثات درباره واقعیت های مناقشه عراق و ایران را آغاز کند. عراق تاکنون عملا نشان داده که علاقه مند به صلح پایدار نیست. این کشور به طور سیستماتیک به دنبال چنین سیاستی است و با منحرف کردن جامعه بین المللی تلاش دارد این سیاست را با تبلیغات انحرافی حفظ کند. چنین سیاستی تنها در متقاعد کردن مردم ایران مبنی بر نبودن صداقت در رهبری عراق جهت دست یابی به صلح عادلانه و پایدار، سودمند بوده است.

قطعنامه ای مناسب و عادلانه است که منعکس کننده واقعیت های موجود در صحنه میان ایران و عراق باشد. الگوی قطعنامه که جمهوری اسلامی ایران پیشنهاد کرده به شرح ذیل است:

مجمع عمومی

با ملاحظه قرار دادن موضوع "پیامدهای طولانی شدن مناقشه نظامی میان ایران و عراق".

با تأکید مجدد بر ناروا داشتن استفاده یا تهدید با زور در روابط بین المللی.

با درخواست مجدد از دولت ها در ملزم بودن دولت های کنوانسیون ژنو در مورد محافظت از جان غیر نظامیان در زمان جنگ، مورخ ۱۲ آگوست ۱۹۴۹.

با تأکید مجدد نسبت به تعهد دولت ها در ملزم بودن به مفاد منشور و به ویژه مواد ۳۳ و ۳۷ جهت حل و فصل مناقشاتشان.

با یادآوری حق کلیه دولت ها جهت دفاع از خویش به صورتی که در ماده ۵۱ منشور شناخته شده است:

۱- محکوم نمودن عراق به دلیل شروع تجاوزات نظامی در مناقشه خود با ایران قبل از اینکه به استفاده از کلیه ابزارهای صلح جویانه موجود در چارچوب منشور مبادرت نماید.

۲- با تأسف از اشغال سرزمین ایران از سوی عراق و تلاش این کشور با اشغال غیر قانونی جهت به دست آوردن امتیازات سیاسی.

۳- همچنین محکوم کردن عراق به خاطر متمرکز ساختن توان جنگی عمده اش به مدت تقریبا دو سال علیه غیر نظامیان ایران که منجر به جنایات دردناکی علیه بشریت گردیده که نقض کنوانسیون ژنو در مورد محافظت از غیر نظامیان در زمان جنگ (مورخ ۱۲ آگوست ۱۹۴۹) به شمار می رود.

۴- با تصریح بر حق مردم ایران در جبران خسارت جانی و مالی که بر اثر تجاوزات عراق متحمل شده اند و موظف بودن عراق در کمک به بازسازی کلیه تأسیسات غیر نظامی که به طور عمد در مناطق تحت اشغال غیر قانونی اش تخریب کرده است.

۵- درخواست از ایران و عراق در پایان بخشیدن کلیه عملیات های نظامی جهت حل و فصل مناقشاتشان به روش های صلح جویانه بر اساس مفاد منشور.

۶- استقبال از تلاش های دبیر کل جهت میانجی گری میان دو کشور و دعوت از وی جهت ادامه تلاش های میانجی گرانه اش.

سند شماره ۰۷۷

- شماره سند مجمع عمومی: A / RES / ۳۷ / ۳

- ۲۷ اکتبر ۱۹۸۲ (۵ آبان ۱۳۶۱)

قطعنامه مصوب مجمع عمومی

"پیامدهای طولانی شدن مناقشه نظامی میان ایران و عراق"

مجمع عمومی

با مورد ملاحظه قرار دادن "وضعیت طولانی شدن مناقشه نظامی میان ایران و عراق"؛

با عنایت به منشور سازمان ملل متحد مبنی بر عزم کلیه دولت ها در همزیستی مسالمت آمیز با یکدیگر؛

با تأکید بر اصولی که هیچ یک از دولت ها نباید با استفاده از زور سرزمینی را متصرف و به اشغال درآورند و هر سرزمینی که بدین روش تصرف می شود باید بازگردانده شود،

همچنین هیچ اقدام تجاوزگرانه نباید علیه هیچ کشوری صورت پذیرد، تمامیت ارضی و حاکمیت کلیه کشورها باید مورد احترام واقع شده و هیچ دولتی نباید تلاش کند در امور داخلی سایر کشورها دخالت کند، و نیز کلیه اختلافات و یا ادعاهایی که ممکن است میان دولت ها وجود داشته باشد می باید به روش های صلح جویانه حل و فصل شود، برای اینکه روابط صلح جویانه میان دولت های عضو مستولی شود؛

با یادآوری قطعنامه های ۴۷۹(۱۹۸۰) مورخ ۲۸ سپتامبر، ۵۱۴(۱۹۸۲) مورخ ۱۲ جولای ۱۹۸۲ و ۵۲۲ مورخ ۴ اکتبر ۱۹۸۲ درباره موضوع تحت عنوان "وضعیت میان ایران و عراق" که شورای امنیت به اتفاق آرا تصویب کرد؛

همچنین با یادآوری بیانیه های رئیس شورای امنیت مورخ ۵ نوامبر ۱۹۸۰ (S / ۱۴۲۴۴) و ۱۵ جولای ۱۹۸۲ (S / ۱۵۲۹۶)؛

با ملاحظه گزارش دبیر کل مورخ ۱۷اکتبر ۱۹۸۲ (S / ۱۵۴۴۹)؛

با خاطر نشان ساختن قطعنامه های شورای امنیت که قبلا خواستار آتش بس فوری و پایان بخشیدن به کلیه عملیات های نظامی شده است؛

با یادآوری طولانی شدن مناقشه که نقض الزامات دولت های عضو تحت منشور می باشد:

۱- مناقشه میان ایران و عراق و طولانی شدن آن و تشدید اخیر که به خسارت سنگین جانی و مالی قابل ملاحظه ای از نظر سیاسی و اقتصادی منجر شده، صلح و امنیت بین المللی این منطقه استراتژیک را به مخاطره افکنده که مورد توجه می باشد.

۲- لزوم دست یابی به آتش بس فوری و عقب نشینی نیروها به مرزهای شناخته شده بین المللی به عنوان گام نخست جهت حل و فصل مناقشه به روش های صلح جویانه بر اساس اصول عدالت و حقوق بین المللی مورد تأکید قرار می گیرد.

۳- از کلیه دولت ها درخواست می شود که از هر گونه اقدامی که می تواند در ادامه مناقشه دخیل باشد، اجتناب نموده و تسهیلات لازم را جهت اجرای قطعنامه فعلی فراهم سازند.

۴- از دبیر کل درخواست می گردد به تلاش های خود در مشورت با طرفین درگیر به منظور دست یابی به حل و فصل صلح جویانه ادامه دهد.

۵- همچنین از دبیر کل درخواست می شود دولت های عضو را از پیشرفت اجرای قطعنامه مذکور، مطلع سازد.

چهل و یکمین اجلاس فوق العاده - ۲۲ اکتبر ۱۹۸۲

سند شماره ۰۷۸

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۷ / ۵۸۴

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۴۷۱

- ۱ نوامبر ۱۹۸۲ (۱۰ آبان ۱۳۶۱)

نامه مورخ ۲۸ اکتبر ۱۹۸۲ نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

بنا به اطلاع دولت متبوعم توجه جناب عالی را به گسترش اخیر مناقشه رو به رشد ایران و عراق جلب می نمایم.

در روز سه شنبه، ۲۶ اکتبر ۱۹۸۲ ساعت ۱۲:۴۵ بعد از ظهر، جنگنده های عراقی مناطق پر جمعیت و مسکونی جنوب شهر دزفول را به شدت بمباران کردند. این اقدام جنایت کارانه رژیم عراق به شهادت حداقل ۲۴ غیر نظامی و مجروح شدن ۱۰۷ نفر منجر شد.

جست و جو برای یافتن افراد در مخروبه های بیش از یکصد خانه که به طور کامل یا بخش هایی از آنها تخریب شده، هنوز ادامه دارد.

باید متذکر شوم که این اقدام جنایت کارانه در حالی است که عراق حتی قطعنامه تحمیلی اش به مجمع عمومی را که کمتر از یک هفته از تصویب آن می گذرد، نقض کرده است.

مردم ایران شاهد این اقدامات وحشیانه عراق می باشند که رهبری عراق علی رغم تعهدات خود جهت استقرار صلح مرتکب می شود. مردم ایران این قبیل وحشی گری عراق را "صلح عراقی" می خوانند. هدف از بمباران مناطق غیر نظامی ایران توسط عراق به نظر خیلی روشن است و آن ایجاد اطمینان است که مردم ایران از آنچه که عراق واقعا از صلح مد نظر دارد با عدم درک صحیح مواجه نشوند.

تنها یک هفته است که مجمع عمومی قطعنامه عراقی را تصویب کرد که به منظور بازگشت صلح میان ایران و عراق صورت گرفته است. اما اگر برخی از اعضای سازمان ملل نمی دانند صلح عراقی واقعا چه مفهومی دارد، مردم ایران مکررا در گذشته و اخیرا در روز سه شنبه آن را درک کرده اند.

علی رغم سیاست بازی های وسیع عراق در متقاعد ساختن افکار عمومی جهان که با به اصطلاح ماهیت صلح دوستی رهبرانش همراه است، مردم ایران اقدامات وحشیانه عراق را ملاحظه می کنند که تنها اسرائیل در لبنان مرتکب شده، به صورتی که به وضوح

عراق تلاش کرد مناقشه را که علیه ایران از سال ۱۹۸۰ آغاز کرده، تشدید کند. تنها شایسته است که توجه جامعه بین المللی را به این حقیقت جلب نمایم که مسئولیت کامل پیامدهای تلاش های عراق جهت تشدید جنگ و قتل عام غیر نظامیان بی گناه تنها متوجه این کشور خواهد بود. بسیار تأسف آور است که سازمان ملل یک بار دیگر با چشمان بسته در مورد اقدامات جنایت کارانه تجاوزات عراق، تصمیم گیری کرد. دولت جمهوری اسلامی ایران صمیمانه از هیئت حقیقت یاب سازمان ملل یا نماینده مستقل برجسته جهت بازدید از جبهه های جنگ جهت مشاهده صحنه های جنایات جنگی عراق دعوت به عمل می آورد.

سعید رجایی خراسانی - نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل

سند شماره ۰۷۹

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۴۷۸

- ۴ نوامبر ۱۹۸۲ (۱۳ آبان ۱۳۶۱)

یادداشت مورخ ۳ نوامبر ۱۹۸۲ نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل ضمن تشکر از دبیر کل سازمان ملل احتراما موضع وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران را درباره گسترش اخیر جنگ تجاوزگرانه که حکام عراق به مردم بی گناه ایران تحمیل کرده اند به پیوست ارسال می دارد.

سعید رجایی خراسانی - سفیر و نمایندگی دائمی

پیوست

بیانیه وزارت امور خارجه ایران

بسم الله الرحمن الرحیم

امروز دوشنبه اول نوامبر ۱۹۸۲، نیروهای نظامی جمهوری اسلامی ایران عملیات موفقیت آمیزی را علیه نیروهای اشغال گر عراق در داخل ایران با توجه به حق انکار ناپذیرش جهت دفاع از خود، انجام دادند. این عملیات صرفا باز پس گیری سرزمین هایی که تحت اشغال غیر قانونی عراق از روزهای اولیه تجاوزات عراق قرار داشت، آغاز شد. بر اساس جدیدترین گزارش ها مناطق آزاد شده شامل پاسگاه های مرزی

ایران به نـام هـای بیات، نهر عنبر، چم سـری و ربوت و همچنین حوزه نفتی بیات که قبل از اشـغال عراق روزانه ۲۵ هزار بشکه نفت تولیـد می کرد، می شود. به علاوه چهـار تپه استراتژیک در ارتفاعات حمرین در منطقه مرزی با مشـخصات شـماره های ۲۹۸،۲۹۲،۲۹۰ و ۴۰۰ آزاد گردید. دشـمن همچنین کنترل خود را در بزرگراه های عین خوش، موسیان و دهلران در نتیجه این عملیات از دست داد.

بایـد یادآور شوم که اوایل امسال، پس از تحمیل شـکست های سـنگین در نبرد با رزمنـدگان مسـلمان، که به آزادی خرمشـهر منجر شد، رژیم عراق اعلام کرد که به طور یک جانبه سـربازانش از کلیه مرزهای شناخته شده بین المللی عقب نشینی کردند. صدام حسین قول داد که عقب نشینی نیروهای عراق تا آخر ژوئن ۱۹۸۲ کامل خواهد شد. در آن زمان ما به جامعه بین المللی اطلاع دادیم که این ادعای صـلح جویانه فریبنـده ی گروه حاکم عراق پوششـی برای شـکست ها و وادار شدن به عقب نشـینی نیروهایش از اغلب سـرزمین های اشـغالی است. دولت جمهوری اسلامی ایران خاطرنشان ساخته که عقب نشینی ادعا شده تنها شامل مناطقی است که دشـمن وادار به عقب نشینی شده و هنوز بسیاری از مناطق استراتژیکی متعلق به جمهوری اسلامی ایران را تحت اشغال دارد.

متأسـفانه، جـامعه بین المللی به طور کلی و شورای امنیت سازمـان ملـل به طور اخص از توجه به واقعیت های جبهه های جنگ خودداری کرده است. پاراگراف ۳ قطعنامه ۵۲۲ مورخ ۴ اکتبر ۱۹۸۲ به طور جالب توجهی وقتی تصویب شـد که نیروهای ما سه تپه استراتژیـک ایران را که به طور غیر قانونی از سوی عراق اشـغال شـده بود، آزاد ساختنـد و شورای امنیت از این حقیقت که یکی از طرفین قبلاـ آمـادگی اش را جهت همکـاری در اجرای قطعنامه ۵۱۴ (۱۹۸۲) اعلام نموده اسـتقبال کرد و از طرف دیگر نیز درخواست نمود که به همین صورت عمل نماید.

شورای امنیت مـدعی شـده است که طی دو سال تجاوز عراق علیه جمهوری اسـلامی ایران تلاش داشـته "بی طرف" باشـد در حـالی که قربـانی و متجاوز را به همان صورتی که همسو با تبلیغات عراق بود با "پاسـخ مثبت " شورا مواجه کرده است. اعلام شـورای امنیت مبنی بر بی طرفی به تشویق رسـمی و پشتیبـانی از متجـاوز منجر گردیـد که وادار شـده بود از اغلب منـاطق نـبرد عقب نشـینی کنـد و به طور هم زمـان به جـامعه بین المللی متوسـل شـد در حـالی که اصول آن را به طور آشـکار طی دو سال گذشـته در موارد ذیـل نقض کرده است: ملغی ساختن یک جانبه قرار دادها، نقض اصل Pacta sunt servanda توسل به استفاده از زور در حل و فصل منازعات بین المللی مغایر با مفاد ۳۳ و ۳۷

منشور سازمان ملل، نقض تمامیت ارضـی و حاکمیت کشور مسـلمان همسایه و غیر متعهـد، نقض ماده ۲ منشور سازمان ملل و نیز اصول نهضت عـدم تعهـد و سازمـان کنفرانس اسـلامی، بمباران مناطق غیر نظامی از جمله بیمارسـتان ها، مـدارس، منازل و امـاکن مقـدس که به طور کلی با اصول حقوق بین المللی و به ویژه کنوانسـیون ژنو در مورد جنگ مغایر است، همچنین نقض بی شـمار حقوق بین المللی و اخلاق مشترک انسـانی که هر یـک از آنهـا می توانـد جهت محاکمه و تنبیه همه حکام بعثی به عنوان جنایتکاران جنگی کافی باشد.

انتظار می رود کلیه سازمان های بین المللی دارای صـلاحیت، این جنایات آشـکار علیه بشریت را که حکام بعثی علیه مردم بی گناه ایران مرتکب شده اند محکوم کنند. از شورای امنیت به صورت قابل توجه انتظار می رود در حالی که نیروهای مردمی ما پیروزمندانه جنایت کاران جنگی عراق را وادار کردند که از خاک جمهوری اسـلامی خارج شوند، حداقل سکوت اختیار کند و در حالی که در همه موارد مـذکور جنایت کاران عراق خون ریزی بسـیاری را باعث شده اند، این سازمان از این مهم دوری جسته است. به هر حال، شورای امنیت با حمایت آشـکارش که در قطعنامه های خود از حکام عراق اعلام داشـته، اثبات کرده است که ملجأ و پناهگاهی برای این جنایت کاران جنگی محسوب می شود.

بـا این مصوبه جـالب شورا! انتظـار می رود که در آینـده نزدیـک نماینـدگی عراق مجـددا تلاش کنـد که به شورا پناه آورد و احتمالاـ از عـدم توانایی شورا جهت توقف آزاد سازی سـرزمین ما و مبارزه ما به منظور حفظ تمامیت ارضـی و حاکمیت خود علی رغم کلیه تلاش های دیپلماتیک بی وقفه عراق و متحدان امپریالیستی آن، شکایت کند.

یقینـا امیـدواریم گسترش اخیر جنـگ در جبهه هـا که منجر به آزاد سـازی بخش دیگری از کشورمـان گردیـد و در عین حال عراق ادعـا کرده است که از آن نقـاط از مـدت ها پیش عقب نشـینی کرده است، کمک خواهـد کرد کسانی که هنوز قـدر به درک واقعیت های جنگ تجاوزگرانه تحمیلی عراق نیستند، درک کنند که آنها قربانی جنگ اطلاعاتی گسترده و دروغی که عراق ایجاد کرده و نیز اهداف امپریالیستی ایالات متحده و متحدینشان شده اند.

"(ای انسان) هرگز آنچه را علم و اطمینان نداری، پیروی مکن که چشم، و دل ها همه مسئولند."

قرآن - الاسراء - ۳۶

سند شماره ۰۸۰

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۴۷۹

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۷ / ۵۹۶

- ۴ نوامبر ۱۹۸۲ (۱۳ آبان ۱۳۶۱)

نامه مورخ ۱ نوامبر ۱۹۸۲ نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

پیرو نامه مورخ ۲۸ اکتبر ۱۹۸۲ (A / ۳۷ / ۵۸۴ - S / ۱۵۴۷۱) احتراما توجه جناب عالی را به گسترش اخیر تجاوزات عراق علیه جمهوری اسلامی ایران جلب می نمایم. در ۳۰ اکتبر ۱۹۸۲، توپخانه دوربرد عراق یک بار دیگر مناطق مسکونی آبادان را هدف قرار داد که باعث تخریب چند خانه و خسارت سنگین انسانی گردید. این بمباران وحشیانه نه تنها مغایر با اصول حقوق بین المللی بود، بلکه برای دومین بار طی سه روز، نقض پاراگراف ۱ قطعنامه ای را که خود عراق به مجمع عمومی در هفته گذشته تحمیل کرده بود، سبب گردید.

سعید رجایی خراسانی - نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل متحد

سند شماره ۰۸۱

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۵۳۹

- ۲۸ دسامبر ۱۹۸۲ (۷ دی ۱۳۶۱)

نامه مورخ ۲۱ دسامبر ۱۹۸۲، نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

بنا به اطلاع دولت متبوعم، احتراما به اطلاع جناب عالی می رساند که یک بار دیگر دولت عراق با موشک های دوربرد زمین به زمین مناطق مسکونی شهر دزفول در خوزستان را هدف حمله قرار داد و جنایت خطرناکی را علیه بشریت مرتکب شد. دو حمله جداگانه در بعد از ظهر یکشنبه ۱۹ دسامبر ۱۹۸۲ رخ داد که بر اثر آن ۶۲ غیر نظامی شهید و ۲۸۷ نفر مجروح شدند و ۱۲۰ خانه و ۳۸۰ مغازه تخریب شد و خسارت دید. تکرار این قبیل اقدامات وحشیانه عراق تنها نشان دهنده آن است که علی رغم کلیه ادعاهای عراق، حکام بغداد علاقه ای به صلح ندارند، بلکه تنها به دنبال فریب جامعه بین المللی هستند و آنها حتی حاضر نیستند قطعنامه ای را که به مجمع عمومی در مورد جنگ روبه رشد میان ایران و عراق تحمیل کردند، رعایت نمایند.

سعید رجایی خراسانی - سفیر نمایندگی دائمی

ص: ۱۵۷

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِی الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ.ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که مـا را در دستیـابی به این هـدف یـاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادنـد تقـدیر و تشـکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصـفهان -خیابان عبـدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شـهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹